

Брюксел, 24.7.2013
COM(2013) 547 final

2013/0264 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви
2002/65/ЕО, 2013/36/ЕС и 2009/110/ЕО и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО**

(текст от значение за ЕИП)

{SWD(2013) 282 final}

{SWD(2013) 288 final}

{SWD(2013) 289 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Основания и цели на предложението

Пазарът на електронни плащания в Европа крие големи възможности за иновации. През последните години потребителите съществено промениха платежните си навици. В допълнение към все по-честите плащания с кредитни и дебитни карти, увеличаването на търговия и нарасналата популярност на смарт телефоните проправиха пътя за появата на нови средства за разплащане. Ползите от по-голямата пазарна интеграция и намалената разпокъсаност на пазара на европейски равнище са съществени.

Настоящата инициатива ще позволи на потребителите и търговците да се възползват изцяло от вътрешния пазар на ЕС, по-специално от електронната търговия. Целта на предложението е да спомогне за развитието на европейски пазар за електронни плащания, който ще даде възможност на потребителите, търговците на дребно и другите участници на пазара да се възползват изцяло от вътрешния пазар на ЕС в съответствие със стратегията „Европа 2020“ и Програмата в областта на цифровите технологии. Такава задълбочена интеграция придобива все по-голямо значение, тъй като светът преминава от традиционната търговия към цифрова икономика.

За постигането на тази цел и за насърчаване в по-голяма степен на конкуренцията, ефективността и иновациите в областта на електронните плащания, следва да се установи правна яснота и хармонизирани конкурентни условия, което да доведе води до понижаване на разходите и цените за потребителите на платежни услуги, до по-голям избор и прозрачност на платежните услуги, да способства за предоставянето на новаторски платежни услуги и да гарантира сигурни и прозрачни платежни услуги.

Тези цели ще бъдат постигнати чрез актуализиране и допълване на действащата уредба за платежните услуги; чрез въвеждане на правила, които увеличават прозрачността, иновациите и сигурността в областта на платежните услуги на дребно и подобряват съгласуваността между националните правила, като се отделя специално внимание на основателните нужди на потребителите. Предложените мерки имат за цел да направят това по технологично неутрален начин, който ще продължи да отговаря на нуждите въпреки бъдещото развитие на платежните услуги.

Настоящото предложение предвижда и отменя на Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (т.нар. Директива за платежните услуги или ДПУ)¹, с която се полагат основите на хармонизирана законодателна рамка за създаването на интегриран пазар на плащанията, като по този начин се подобрява равнопоставеността и достъпността на действащата уредба за плащанията за всички заинтересовани страни.

---

¹ Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно платежните услуги във вътрешния пазар (ОВ L 319, 5.12.2007 г., стр.1).

В момент, когато разграничението между платежните институции (уредени от разпоредбите на ДПУ) и институциите за електронни пари (уредени в Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета² – Втората директива за електронните пари (ДЕП)) става все по-неясно поради сливането на технологичните и бизнес моделите, най-добре е правната уредба за цифровите плащания да се модернизира, в резултат на което двете категории участници и съответните законодателства да бъдат обединени. Това обаче изисква преразглеждане на Директивата за електронните пари, за да се осигури съгласуваност на регулаторната уредба. За съжаление късното транспониране от много държави членки на Директивата за електронните пари попречи да се натрупа достатъчно опит по отношение на нейното прилагане, за да може тя да бъде оценена заедно с Директивата за платежните услуги и при прегледа да се разгледат евентуални възможности за взаимно допълване между двете директиви. През 2014 г. се предвижда да се направи преглед на Директива 2009/110/ЕО.

Общ контекст

През последните 12 години беше отбелязан значителен напредък при интегрирането на плащанията на дребно в ЕС в действащата регулаторна уредба и достиженията на правото в областта на плащанията.

Установената с ДПУ правна уредба, въведените с Регламент (ЕО) № 924/2009³ трансгранични плащания и Втората директива за електронните пари вече доведоха до значителен напредък по отношение на интеграцията на европейските пазари на плащания на дребно. Регламент (ЕС) № 260/2012⁴ за крайния срок за преминаване към SEPA ускори този процес като определи срокове за преминаване на общоевропейските преводи и директни дебити, чрез заместване на националните схеми за национални и трансгранични плащания в евро в рамките на ЕС (до 1 февруари 2014 г. за еврозоната). Тази регулаторна рамка се допълва от съдебната практика на Съда на Европейските общности и решенията на Комисията, приети в контекста на правото в областта на конкуренцията при платежните услуги на дребно.

Пазарът на плащания на дребно е много динамичен и през последните няколко години търпи значителни иновации. В същото време важни области на пазара на плащания, особено плащанията чрез карти и новите средства за плащания, като например интернет и мобилните плащания, все още често са разпокъсани по национален принцип, което затруднява ефикасното разработване на новаторски и лесни за ползване

² Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО, и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО (ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7).

³ Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001 (ОВ L 266, 9.10.2009 г., стр. 11).

⁴ Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за определяне на технически и бизнес изисквания за кредитни преводи и директни дебити в евро и за изменение на Регламент (ЕО) № 924/2009 (ОВ L 94, 30.3.2012 г., стр. 22).

цифрови платежни услуги, които да предложат на потребителите и търговците на дребно удобни и сигурни начини на плащане (с евентуално изключение на кредитните карти) на общоевропейско равнище при закупуването на разширяващ се асортимент от стоки и услуги. Последните тенденции на тези пазари очертаха също така някои недостатъци в сегашната правна уредба за плащания и пазарни пропуски на пазарите за картови, интернет и мобилни плащания, които ще бъдат разгледани в настоящата инициатива.

Прегледът на европейската уредба и по-специално на Директивата за платежните услуги, и консултациите във връзка със зелената книга на Комисията „Към интегриран европейски пазар за картови, интернет и мобилни плащания“⁵ през 2012 г. доведоха до заключението, че са необходими допълнителни мерки и регулаторни промени, включително промени на ДПУ, така че уредбата за платежните услуги да може по-добре да отговаря на нуждите на ефективния европейски пазар на плащания и да допринесе съществено за установяването на условия за плащания, които насърчават конкуренцията, иновациите и сигурността.

В съобщението на Комисията от 2012 г. „Акт за единния пазар II — Заедно за нов растеж“⁶ модернизацията на правната уредба за плащанията на дребно беше набелязана като ключов приоритет предвид потенциала за нов растеж и иновации в този сектор. Преразглеждането на Директивата за платежните услуги и изготвянето на законодателно предложение относно многостранните обменни такси за плащания с карти, бяха определени като едно от ключовите действия на Комисията за 2013 г.

Съществуващи разпоредби в областта на предложението

Настоящата инициатива е част от един по-обширен пакет от законодателни мерки в областта на платежните услуги. С нея се допълва и актуализира действащата правна уредба за платежните услуги в рамките на ЕС и по-специално:

- Директива 2007/64/ЕО, с която се създаде хармонизирана правна уредба, така че плащанията да могат да се извършват по-бързо и лесно в целия ЕС; създадох се условия за повече конкуренция между платежните системи и за реализиране на икономии от мащаба. Тя спомогна и за оперативното прилагане на единната зона за плащания в евро (SEPA).
- Регламент (ЕО) № 924/2009 относно презграничните плащания, с който се отменя Регламент (ЕО) № 2560/2001 и се разширява обхватът на регламента, така че да включва и директните дебити. С него се премахват различията в таксите за ползвателите на платежни услуги при националните и трансграничните плащания в евро в Европейския съюз. Той се прилага за всички обработвани по електронен път плащания.

---

⁵ Зелена книга на Европейската комисия „Към интегриран европейски пазар за картови, интернет и мобилни плащания“, COM (2011) 941 окончателен.

⁶ Съобщение на Европейската комисия „Акт за единния пазар II — Заедно за нов тип икономически растеж“, COM (2012) 573 final.

- Регламент (ЕС) № 260/2012, с който се определят срокове за преминаването на общоевропейските преводи и общоевропейските директни дебити и националните схеми се заменят с национални и трансгранични плащания в евро в рамките на Европейския съюз.
- Директива 2009/110/ЕО относно електронните пари, която представлява правната уредба за издаването и обратното изкупуване на електронни пари, като с нея надзорът върху институциите за електронни пари се привежда в съответствие с предвидените в ДПУ изисквания по отношение на платежните институции.
- Регламент (ЕО) № 1781/2006, с който се въвеждат изисквания за доставчиците на платежни услуги, които трябва да изпращат информация за платеща по цялата платежна верига с оглед предотвратяване, разследване и установяване на дейности по изпиране на пари и финансиране на тероризма.

В допълнение към законодателната уредба практиките на пазара на плащания, които нарушават конкуренцията, са предмет и на редица производства по конкуренция, заведени на европейско и национално равнище.

Съгласуваност с други политики и цели на Съюза

Целите на предложението съответстват изцяло на политиките и целите на Съюза. На първо място, предложението ще подобри функционирането на вътрешния пазар на платежни услуги, и по-общо на пазара на всички стоки и услуги, предвид необходимостта от новаторски, ефикасни и сигурни средства за разплащане. Улесняването на икономическите операции в рамките на Съюза ще допринесе също за постигане на по-широките цели на стратегията „ЕС 2020“ и насърчаването на нов растеж. На второ място, тази инициатива е в подкрепа на политиките на ЕС в други области като защитата на личните данни, административните санкции, борбата с изпирането на пари и финансирането на тероризма и по-конкретно:

- законодателните инициативи на Комисията в областта на цифровите технологии за Европа⁷ и най-вече предложението на Комисията за правна уредба за електронната идентификация и удостоверителните услуги за електронни трансакции⁸, както и нейните предложения относно мерките за осигуряване на високо общо ниво на мрежова и информационна сигурност в рамките на Съюза⁹ и основните приоритети, посочени в съобщението относно електронната търговия и интернет услугите¹⁰, с които се цели постигането на единен цифров пазар.

⁷ Съобщение на Европейската комисия „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“, COM (2010) 245 окончателен.

⁸ Предложение на Европейската комисия за регламент на Европейския парламент и на Съвета за електронната идентификация и удостоверителните услуги за електронни трансакции на вътрешния пазар COM (2012) 238 final.

⁹ Предложение на Европейската комисия за Директива на Европейския парламент и на Съвета относно мерки за гарантиране на високо общо ниво на мрежова и информационна сигурност в Съюза, COM (2013) 48 final.

¹⁰ Съобщение на Европейската комисия „Съгласувана уредба за повишаване на доверието в цифровия единен пазар за електронната търговия и интернет услугите“, COM(2011) 942.

- усилията на Комисията за повишаване на конкуренцията чрез въвеждането на еднакви задължения, права и възможности за участниците на пазара и чрез улесняване на трансграничното предоставяне на платежни услуги.
- законодателното предложение на Комисията относно обменните такси за платежни операции, свързани с карти, и за използването на някои рестриктивни търговски правила и практики, което се подготвя едновременно и в тясна координация с настоящото предложение.
- Директива 2011/83/ЕС за правата на потребителите,¹¹ чиято цел е да насърчи истински вътрешен пазар между търговците и потребителите, като се постигне правилният баланс между високо ниво на защита за потребителите и конкурентоспособност на предприятията и по този начин се ограничи свободата на търговците в допълнение към действителните разходи да налагат такси за използването на платежните инструменти.

2. КОНСУЛТАЦИИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

Консултация със заинтересованите страни

На 11 януари 2012 г. Европейската комисия публикува зелена книга "Към интегриран европейски пазар за картови, интернет и мобилни плащания"¹², която беше последвана от широки обществени консултации. Комисията получи над 300 отговора от публичните органи, гражданското общество, бизнес сдружения и дружества от различни области, които представляват широк спектър от заинтересовани страни. Редица коментари, становища и мнения бяха получени извън консултацията.

Многобройните мнения и коментари¹³ от заинтересованите страни предоставиха важна информация относно някои последни тенденции и необходимостта от евентуални промени в действащата уредба за плащанията. Публично изслушване по същия въпрос се състоя на 4 май 2012 г., на което присъстваха около 350 заинтересовани лица.

На 20 ноември 2012 г. Европейският парламент прие резолюция, озаглавена „Към интегриран европейски пазар за картови, интернет и мобилни плащания“¹⁴. В резолюцията се потвърждават целите и установените в зелената книга препятствия пред интеграцията и се настоява за законодателни действия в различни области, свързани с картовите плащания, като се призовава да се отдели повече внимание на интернет и мобилните плащания, тъй като тези пазари са по-слабо развити. Освен това се призовава за промяна на модела за управление на единната зона за плащания в евро (SEPA).

¹¹ Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64).

¹² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0941:FIN:EN:PDF>.

¹³ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/cim/gp_feedback_statement_en.pdf.

¹⁴ Резолюция на Европейския парламент от 20 ноември 2012 г. относно зелената книга „Към интегриран европейски пазар за картови, интернет и мобилни плащания“ (2012/2040(INI)).

Резултатите от допитването показват, че са необходими важни нормативни изменения на съществуващата правна уредба, които да направят европейския пазар на плащания по-ефективен и да способстват за създаването на условия за плащане, които благоприятстват конкуренцията, новаторството и сигурността.

Използване на експертни мнения

Що се отнася до прегледа на Директивата за платежните услуги и на Регламента относно презграничните плащания в рамките на вътрешния пазар и евентуалната нужда от преразглеждане на двата правни акта, Комисията извърши допълнителна работа по събиране на данни в тази област и за осигуряване на активното участие на различните заинтересовани страни.

Прегледът на Комисията на въздействието на Директивата за платежните услуги и Регламента за презграничните плащания в рамките на вътрешния пазар бе извършен въз основа на две външни проучвания. В резултат на тези проучвания Комисията придоби цялостна представа за икономическите и правните последици от Директивата за платежните услуги. Първото проучване, извършено от външния консултант Tírík през 2011 г., представи правна оценка на съответствието, що се отнася до транспонирането на Директивата за платежните услуги в 27-те държави членки¹⁵. През 2012 г. второ проучване на London Economics и IFF, заедно с Paysys, анализира въздействието на ДПУ върху платежните услуги във вътрешния пазар и на прилагането на Регламента относно презграничните плащания в рамките на Общността. Освен това консултативните комитети на Комисията в областта на платежната политика, т.е. Комитета по плащанията (съставени от представители на страните от ЕС) и Експертната пазарна група по платежни системи (съставена от пазарни участници, представляващи както пазарното предлагането, така и пазарното търсене) събраха данни от държавите членки и съответните участници на пазара. Освен това по конкретни въпроси Комисията по целесъобразност се консултира допълнително с други заинтересовани страни.

Оценка на въздействието

Комисията извърши оценка на въздействието¹⁶, в която се анализират потенциалните последици от липсата на интегриран европейски пазар на плащания. По-конкретно бяха разгледани следните проблеми:

- непоследователно прилагане на съществуващите правила в различните държави членки поради съществуващите различни варианти, а често и много общи критерии за изпълнение. По-специално някои изключения, предвидени в Директивата относно платежните услуги, са твърде общи или остарели по отношение на развитието на пазара и се тълкуват много различно. Пропуски в

¹⁵ Проучването е достъпно на електронен адрес:
http://ec.europa.eu/internal_market/payments/framework/transposition/index_en.htm.

¹⁶ Различните варианти на политиката и тяхното въздействие са разгледани подробно в оценката на въздействието, която е на разположение на [да се добави линк].

обхвата на прилагането възникват и за плащанията, при които едната част от трансакцията се извършва извън ЕИП, както и при плащанията във валути на държави извън ЕС, което води до трайно фрагментиране на пазара, регулаторен арбитраж и нарушаване на конкуренцията.

- правен вакуум за някои нови видове доставчици на интернет услуги, като трети лица доставчици на услуги, които предлагат инициране на плащане, основаващо се на онлайн банкиране. Тези услуги представляват надежден и често по-евтин вариант на плащанията с карта, което е от полза за потребителите, които не разполагат с карти. Понастоящем дейността на повечето от тези доставчици не е уредена от действащата правна уредба, тъй като те не държат средства във всеки един момент. Правният вакуум поражда рискове, които възпрепятстват иновациите и установяването на необходимите условия за достъп до пазара.
- липсата в различни аспекти и в различна степен на стандартизация и оперативна съвместимост между различните платежни инструменти (за картови, интернет и мобилни плащания), особено на трансгранично равнище, съчетано със слаби механизми за управление на пазара на ЕС на плащания на дребно.
- разнообразни и непоследователни практики за начисляване на такси (прилагани от търговците при използването на конкретен платежен инструмент) между държавите членки (като около половината от държавите членки на ЕС разрешават, а другата половина забраняват начисляването на допълнителни такси), което води до объркване за потребителите, когато пазаруват в чужбина или в интернет, и създава неравнопоставени условия на конкуренция.
- в сферата на платежните карти няколко рестриктивни търговски правила и практики, нарушаващи конкуренцията (по отношение на многостранните обменни такси и правилата за избор и гъвкавост на търговците при приемането на картите).

Тези констатирани проблеми имат последствия за потребителите, търговците, новите доставчици на платежни услуги и пазара на платежни услуги като цяло.

В оценката на въздействието се прави заключението, че съществуващото положение би могло да се подобри чрез i) установяване на равнопоставени условия за лоялна конкуренция между утвърдени и нови доставчици на картови, интернет и мобилни плащания, ii) повишаване на ефикасността, прозрачността и избора на платежни инструменти за ползвателите на платежни услуги (потребители и търговци) и iii) гарантиране на високо ниво на защита на потребителите на платежни услуги, като най-добрите варианти за постигане на тези цели биха били, по отношение на Директивата за платежните услуги:

- укрепване на проекта SEPA и насърчаване на всички заинтересовани страни да поемат по-активна роля при създаването и реализирането на политика за плащанията на дребно (управление);
- постигане на стандартизация чрез адекватна рамка за управление и чрез по-активното участие на европейските организации по стандартизация (стандартизация);

- гарантиране на правна сигурност в областта на обменните такси при плащания, свързани с карти, и постигане на яснота относно приемлив стопански модел за настоящите и бъдещи платежни инициативи, свързани с карти (обменни такси);
- премахване на рестриктивните търговски правила за картови плащания, които водят до нарушаване на конкуренцията (съпътстващи мерки към обменните такси);
- хармонизиране на политиките на държавите членки относно начисляването на допълнителни такси в съответствие с регулаторните решения за обменните такси (съпътстващи мерки към обменните такси);
- определяне на условията, при които доставчиците, които се явяват трети страни, включително при услугите по инициране на плащане, имат достъп до информацията за наличието на средства по сметката (обхват на ДПУ);
- промяна на обхвата и подобряване на съгласуваността на законодателната уредба (обхват на ДПУ);
- подобряване на прилагането на съществуващата ДПУ (мерки за подобряване на ДПУ);
- засилване на правата на ползвателите на платежни услуги и защита на правата на потребителите предвид регулаторните промени (обхват на ДПУ, съпътстващи мерки към обменните такси).

На изслушването от 20 март 2013 г. Комитетът за оценка на въздействието даде положително становище за оценката на въздействието. В съответствие с препоръките на комитета в документа бяха внесени няколко промени и по-специално:

- обосновка на необходимостта от неотложно преразглеждане на Директивата за платежните услуги (ДПУ), както и на необходимостта от регулиране на многостранните обменни такси чрез законодателни средства,
- по-стройно представяне на въздействията, като в основния текст вниманието бъде отделено на въздействията от най-важните варианти, а по-малко важните въпроси бъдат преместени в приложенията,
- по-добро обяснение на взаимозависимостите между различните варианти и законодателни пакети.

По-голямата част от предложените мерки на политиката са включени в настоящото предложение. Това се отнася особено за областите, които вече са уредени от настоящите разпоредби на Директивата за платежните услуги, например пазарния достъп на трети страни доставчици, начисляването на допълнителни такси и правилата за платежните институции. Други мерки, в частност регулирането на многостранните обменни такси и допълнителни мерки, ще бъдат разгледани в специално законодателно предложение, представено успоредно с настоящото.

Някои от описаните по-горе мерки следва да бъдат уредени посредством незаконодателни средства, например въпросите, свързани с участието на европейските организации по стандартизация, и управлението на SEPA.

Следва да се усъвършенстват съществуващите споразумения за управлението на SEPA, включително ролята на действащия Съвет на SEPA – *ad hoc* орган на високо равнище, създаден под съвместното председателство на Комисията и Европейската централна банка за първоначален период от три години с цел да се подобри участието на заинтересованите страни в SEPA. За целта трябва да се изясни мандатът на Съвета на

SEPA, да се преразгледа съставът му и да се намери по-добър баланс между интересите на участниците, представляващи пазарното търсене и предлагане, да се гарантира, че Комисията и Европейската централна банка биват ефективно консултирани по отношение на бъдещата ориентация на проекта SEPA, както и да се подпомогне създаването на интегриран, конкурентен и иновативен пазар за плащания на дребно, по-специално в еврозоната. Комисията ще работи с Европейската централна банка да определи подходящи начини за уточняване на задачите, състава, председателството и работата на управленските процедури около SEPA.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Правно основание

Настоящото предложение се основава на член 114 от ДФЕС.

Субсидиарност и пропорционалност

Интегрираният европейски пазар за електронни плащания на дребно допринася за постигането на целта на член 3 от Договора за Европейския съюз, в който се предвижда създаването на вътрешен пазар. Пазарната интеграцията е необходима, за да се реализират напълно редица ползи за европейските граждани. Тези ползи включват повече конкуренция между доставчиците на платежни услуги и по-голям избор, новаторство и сигурност за ползвателите на платежни услуги, най-вече за потребителите. Интегрираният пазар на плащания в крайна сметка улеснява трансграничното предоставяне на стоки и услуги и по този начин допринася за установяването на истински единен пазар. Мащабът на преразглеждането на Директивата за платежните услуги отговаря на установените досега проблеми. Като цяло директивата продължава да изпълнява целите си; същевременно правната рамка на ЕС трябва да се усъвършенства, за да отговаря на най-новите технологични и търговски промени в областта на плащанията на дребно.

По своето естество интегрираният пазар на плащания, основаващ се на мрежи, надхвърлящи националните граници, изисква подход на европейско равнище, тъй като приложимите принципи, правила, процеси и стандарти трябва да бъдат синхронизирани между всички държави членки с цел да се постигнат правна сигурност и равнопоставеност за всички участници на пазара. Предвид настоящата разпокъсаност на пазара индивидуално действие на равнището на държавите членки не би постигнало целта за интегриран и ефективен пазар на плащания нито за вътрешни, нито за трансгранични стоки и услуги.

Този подход спомага за по-нататъшното укрепване на единната зона за плащания в евро (SEPA) и е в съответствие с Програмата в областта на цифровите технологии, по-специално създаването на единен цифров пазар. Той ще насърчи технологичните нововъведения и ще допринесе за нов растеж и създаване на работни места, по-специално в областите на електронната търговия и търговията по мобилен телефон.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Отражението на директивата върху бюджета е отбелязано в законодателната финансова обосновка, приложена към предложението.

5. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

Европейско икономическо пространство

Предложеният акт урежда въпроси, свързани с Европейското икономическо пространство (ЕИП), поради което действието му следва да обхване и ЕИП.

Обяснителни документи

Предложената нова директива съдържа няколко промени на съществуващата директива и някои нови задължения за държавите членки, като позволява известна свобода на действие по отношение на начина, по който тези задължения се транспонират в националното законодателство, като например новите разпоредби относно сигурността. Следователно от държавите членки се изисква да представят разяснителни документи във връзка с мерките за транспониране, които следва да бъдат приети, за да може Комисията по-добре да определи съответните национални мерки и да следи за правилното транспониране на директивата.

Подробно описание на предложението

Със следното кратко обобщение се цели да бъде улеснен процесът на взимане на решение, като се очертаят основните изменения в сравнение с Директивата за платежните услуги, която следва да се отмени:

Член 2 — Обхват: Предлага се да се разшири обхватът, както по отношение на географската територия, така и по отношение на включените валути.

Член 2, параграф 1: Разпоредбите на Директивата за платежните услуги относно прозрачността и изискванията за предоставяне на информация ще се прилагат и по отношение на платежните трансакции към трети държави, когато само един от доставчиците на платежни услуги се намира в Европейския съюз (т.нар. „еднопосочни трансакции“), що се отнася до тези части от платежните трансакции, които се извършват в Европейския съюз.

Член 2, параграф 2: Обхватът на разпоредбите относно прозрачността и изискванията за предоставяне на информация ще бъде разширен, за да включва всички валути, а не, както е сега, само валути на ЕС.

Член 3 — Изключения от обхвата: С тази разпоредба се уточняват и актуализират предвидените в настоящата директива изключения от обхвата, съгласно които няколко дейности по извършване на плащания (дейности, свързани с извършване на плащания) са освободени от обхвата на Директивата за платежните услуги:

По отношение на член 3, буква б): Освобождаването за „търговския представител“ е изменено така, че да се прилага единствено за търговски представители, които действат от името или на платеца, или на получателя на плащането, но не за тези, които действат

едновременно за платеца и за получателя на плащането. Освобождаването по силата на действащата ДПУ се използва все по-често по отношение на платежни трансакции, обработвани от платформи за електронна търговия от името на продавача (получателя на плащането) и на купувача (платеца). Това надхвърля целта на освобождаването и следва да бъде отменено.

Член 3, буква к): Освобождаването за „ограничена мрежа“ се използва все повече за големи мрежи, включващи големи по обем плащания и широк набор от продукти и услуги. Това определено надхвърля обхвата на освобождаването, в резултат на което големи по обем плащания остават извън нормативната уредба и пораждат явни недостатъци за регулираните участници на пазара. Новото определение, което е в съответствие с определението за ограничени мрежи от Директива 2009/110/ЕО, следва да допринесе за ограничаването на тези рискове.

Член 3, буква л): Настоящото освобождаване за цифрово съдържание или „телеком“ е преформулирано с по-ограничена насоченост, тъй като то ще се прилага изключително за допълнителните платежни услуги, извършени от доставчиците на електронни съобщителни мрежи или услуги, като например телекомуникационните оператори. Освобождаването ще се прилага за предоставяне на цифрово съдържание, доставено от трета страна, като се спазват някои прагове, определени в настоящата директива. С новото определение следва да се гарантира равнопоставеност между различните доставчици и да се отговори по по-ефективен начин на необходимостта от защита на потребителите при плащанията.

Заличаване на стария член 3, буква о): Предвиденото в действащата ДПУ освобождаване на услугите на терминалните устройства АТМ (по-нататък банкомати), предлагани от независими доставчици на банкомати, доведе до създаването на мрежи от банкомати, на които потребителите заплащат високи такси при тегления от банкомати. Изглежда, че тази разпоредба създава стимули за съществуващите мрежи от банкомати, притежавани от банки, да прекратят обичайните си договорни отношения с други доставчици на платежни услуги, за да могат да събират по-високи такси директно от потребителите. Поради тази причина освобождаването следва да бъде отменено.

Член 9 – Изисквания за защитни мерки: Тези изисквания ще бъдат уеднаквени и изискванията за защитни мерки по отношение на платежните институции, лицензирани по реда на Директивата за платежните услуги, ще бъдат хармонизирани допълнително, като по-специално се намалява възможността държавите членки да ограничават изискванията за защитни мерки и се намалява броят на евентуалните защитни методи с оглед да се установят по-равнопоставени условия и по-голяма правна сигурност.

Член 14 — Европейска точка за електронен достъп в рамките на ЕБО: Уникалната точка за електронен достъп следва да осигури по-голяма прозрачност на лицензираните и регистрирани платежни институции, като осигури връзка на равнището на Съюза с националните публични регистри.

Член 27 — Условия: Възможността за използване на „по-лек режим“ за „малки платежни институции“ ще бъде разширена, за да обхване по-голям брой малки институции, като се има предвид, че в някои държави членки малки доставчици на

платежни услуги, които извършват дейности над сегашния праг за режима на освобождаване, са изпитали трудности (например неплатежоспособност). Целта е да се постигне правилен баланс, като, от една страна, се избегне излишната регулаторна тежест за много малките институции, а, от друга страна, се гарантира, че ползвателите на платежни услуги се ползват с достатъчно защита.

Член 29 – Достъп до платежните системи: С настоящия член се прецизират разпоредбите относно достъпа до платежни системи чрез изясняване на условията за непряк достъп на платежните институции до платежните системи, установени съгласно Директива 98/26/ЕО (Директива относно окончателността на сетълмента), по начин, сравним с достъпа, използван от по-малките кредитни институции.

Член 55, параграфи 3 и 4 — Приложими такси: С това правило ще се хармонизират още повече практиките за начисляване на допълнителни такси, отчитайки надлежно разпоредбите на Директива 2011/83/ЕС относно правата на потребителите и предложението на Комисията за Регламент (ЕС) XXXX на Европейския парламент и на Съвета относно обменните такси за платежни операции, свързани с карти, което се представя едновременно с настоящото предложение. Гъвкавостта, предвидена в действащата ДПУ, която позволява на търговците да събират от платеца такса, да предлагат намаление или по друг начин да го ориентират към използването на най-ефективните платежни средства – с уговорката, че държавите членки могат на своята територия да забранят или ограничат начисляването на такива допълнителни такси – е довела до изключителна разнородност на пазара. Тринадесет държави членки са използвали тази възможност, за да забранят начисляването на допълнителни такси съгласно настоящата ДПУ. Съществуващите в държавите членки различни режими създават проблеми и объркване както за търговците, така и за потребителите, по-специално при трансграничната продажба или закупуване на стоки и услуги чрез интернет. Предложената забрана за начисляване на допълнителни такси е пряко свързана с определянето на тавани върху обменните такси в съответствие с посоченото по-горе предложение за регламент относно обменните такси за платежни операции, свързани с карти. Предвид същественото намаляване на таксите, които търговецът ще трябва да заплаща на банката си, начисляването на допълнителни такси вече не е обосновано за карти, при които многостранните обменни такси са регулирани, които ще представляват над 95 % от пазара на потребителски карти. По този начин предложеното правило ще доведе до по-положителен опит на потребителя при заплащане с карта в целия Съюз и до по-широко използване на платежни карти, вместо плащания в брой.

Що се отнася до картите, които не са предмет на Регламента относно обменните такси съгласно посоченото по-горе предложение за обменните такси за платежни операции, свързани с карти – т.е. корпоративните карти и тристранните картови системи, търговците ще продължат да имат право да начисляват допълнителни такси, доколкото те отговарят на направените от тях действителни разходи, отчитайки разпоредбите на Директива 2011/83/ЕС.

Членове 65 и 66 — Отговорност на доставчика на платежни услуги и на платеца за неразрешени платежни трансакции: С предложените изменения ще се опростят и допълнително хармонизират правилата относно отговорността в случай на неразрешени трансакции, като се гарантира засилена защита на законните интереси на ползвателите на платежни услуги. Освен в случаите на измама и груба небрежност, при неразрешена платежна трансакция максималният размер на таксата, която ползвателят на платежна услуга може да бъде задължен да заплати при всички обстоятелства, ще бъде намален от сегашните 150 EUR на 50 EUR. Също така ще се уточни, че при късни плащания не винаги се дължи възстановяване на средствата.

Член 67 – Искания за възстановяване на средства по платежни трансакции, инициирани от или чрез получателя на плащането: С това правило се изяснява правото на възстановяване при трансакции по директен дебит, като го привежда в съответствие с правилника за основната схема за директен дебит в рамките на SEPA, при условие че заплатената стока или услуга все още не е консумирана. Съгласно съществуващите в момента правила по отношение на директните дебети се прилагат различни режими за възстановяване в зависимост от това, дали е било дадено предварително разрешение, дали сумата надвишава очакваната сума или дали е било договорено допълнително право.

Член 85 — Мерки за сигурност: С предложените правила се разглеждат аспектите на сигурността и аспектите на удостоверяване на автентичността в съответствие с предложението на Комисията за Директива на Европейския парламент и Съвета относно мрежовата и информационната сигурност.

Дял I – V и точка 7 от приложение I – Включване в обхвата на нови услуги и доставчици на услуги, осигуряващи достъп до платежните сметки: Действащата ДПУ не обхваща тези участници, тъй като те не разполагат по всяко време със средствата на платеца или получателя на плащането. Фактът, че тези трети страни доставчици понастоящем не са регулирани, поражда поне в някои държави членки опасения относно сигурността, защитата на данните и отговорността, въпреки предимствата, които тези услуги и доставчици на услуги предлагат. Съгласно предложението в обхвата на Директивата относно платежните услуги (приложение I, точка 7) ще бъдат включени трети страни доставчици на услуги, предлагащи най-вече услуга по инициране на плащане, основаващо се на онлайн банкиране. По този начин следва да се подобрят новите евтини решения за електронно разплащане в интернет, като същевременно ще се осигури адекватна сигурност, защита на данните и стандарти за отговорност. За да могат да предоставят услуги по инициране на плащане, третите страни доставчици на платежни услуги ще трябва да бъдат лицензирани или регистрирани и контролирани, подобно на платежните институции (дял II). Подобно на другите доставчици на платежни услуги те ще имат хармонизирани права и задължения и по-специално изисквания за сигурност (член 85 и 86). Предвижданите правила ще уредят по-специално условията за достъп до информация за сметките (член 58), изискванията относно удостоверяването на автентичността (член 87), коригирането на трансакции (член 63 и 64) и балансираното разпределяне на отговорността (членове 65 и 66). Новите доставчици на платежни услуги ще се възползват от новия режим,

независимо от това, дали се разпореждат по всяко време със средствата на платеца или на получателя на плащане.

Глава 6 — Извънсъдебните процедури за разглеждане на жалби и за разрешаване на спорове ще подобрят ефективното спазване на директивата. С новите мерки се актуализират изискванията относно извънсъдебните процедури за разглеждане на жалби и разрешаване на спорове, както и съответните санкции.

Член 92 — Санкции: подобно на други неотдавнашни предложения в сектора на финансовите услуги държавите членки ще бъдат задължени да приведат в съответствие административните санкции, да предвидят подходящи административни мерки и санкции за нарушения на директивата и да гарантират, че тези санкции се прилагат надлежно.

Европейски банков орган — Директивата съдържа няколко области, в които се предвиждат действия от страна на ЕБО предвид неговия принос за последователното и съгласувано функциониране на надзорните механизми (както е посочено в Регламент (ЕС) № 1093/2010). По-специално от ЕБО ще се изисква да издаде насоки и проекти на регулаторни технически стандарти в различни области, като например за изясняване на правилата относно упражняване на дейност в ЕИП по силата на един лиценз (passporting), или за въвеждането на подходящи изисквания за сигурността.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО, 2013/36/ЕС и 2009/110/ЕО и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО**

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹⁷,като взеха предвид становището на Европейската централна банка,¹⁸

след консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) През последните години интеграцията на плащанията на дребно в Съюза отбеляза значителен напредък, по-специално в контекста на законодателните актове на Съюза относно плащанията, а именно Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹⁹, Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета²⁰, Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета²¹ и Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета²². С Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета²³ беше допълнена нормативната уредба за платежните услуги, като с нея беше въведено специално ограничение върху

---

¹⁷ ОВ С, г., стр. .

¹⁸ ОВ С, г., стр. .

¹⁹ Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно платежните услуги във вътрешния пазар (ОВ L 319, 5.12.2007 г., стр.1).

²⁰ Регламент (ЕО) № 924/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно презграничните плащания в рамките на Общността и за отмяна на Регламент (ЕО) № 2560/2001 (ОВ L 266, 9.10.2009 г., стр. 11).

²¹ Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО, и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО (ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7).

²² Регламент (ЕС) № 260/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за определяне на технически и бизнес изисквания за кредитни преводи и директни дебити в евро и за изменение на Регламент (ЕО) № 924/2009 (ОВ L 94, 30.3.2012 г., стр. 22).

²³ Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 64).

възможността на търговците на дребно да събират допълнителна такса от клиентите си за използването на определени платежни средства.

- (2) Директива 2007/64/ЕО бе приета през декември 2007 г. въз основа на предложение на Комисията от декември 2005 г. Оттогава насам на пазара на плащания на дребно настъпиха значителни технически иновации в резултат на бързото нарастване на броя на електронните и мобилни плащания и появата на нови видове платежни услуги.
- (3) Прегледът на правната уредба на Съюза относно платежните услуги, по-специално анализът на въздействието на Директива 2007/64/ЕО и допитването във връзка със зелената книга на Комисията „Към картови, интернет и мобилни плащания“²⁴ през 2012 г. показват, че развитието на услугите поражда значителни предизвикателства от гледна точка на нормативната уредба. Важни области на пазара на плащания, по-специално плащанията с карта, интернет и мобилните плащания все още често са фрагментирани според националните особености. Много новаторски платежни продукти или услуги не попадат изцяло или в голямата си част в обхвата на Директива 2007/64/ЕО. Освен това обхватът на Директива 2007/64/ЕО, и по-специално елементите, които са освободени от обхвата — като например изключването от общите правила на някои свързани с плащане дейности — се оказват в някои случаи прекалено объркващи, прекалено общи или просто остарели предвид развитието на пазара. Това поражда правна несигурност, потенциални рискове за сигурността по платежната верига и липса на защита на потребителите в определени области. Оказва се, че е трудно да се въведат новаторски и удобни за използване цифрови платежни услуги, които да осигурят на потребителите и търговците на дребно в Съюза ефективни, удобни и сигурни платежни методи.
- (4) Създаването на интегриран единен пазар за електронни плащания е от решаващо значение, за да могат потребителите, търговците и дружествата да се възползват изцяло от предимствата на вътрешния пазар предвид развитието на цифровата икономика.
- (5) С цел отстраняване на пропуските в регулаторната уредба, следва да бъдат предвидени нови правила, като същевременно се осигури повече правна яснота и последователно прилагане на законодателството в целия Съюз. Следва да се гарантира, че съществуващите и новите участници на пазара работят при еднакви условия, което ще позволи новите начини на плащане да достигнат до по-широк пазар и ще се осигури високо равнище на защита на потребителите при използването на тези платежни услуги в целия Съюз. Това следва да доведе до намаляване на разходите и цените за ползвателите на платежните услуги и до по-голям избор и прозрачност на платежните услуги.
- (6) През последните години се увеличиха рисковете за сигурността, свързани с електронните плащания, което се дължи на по-голямата техническа сложност на електронните плащания, постоянно нарастващите обеми на електронни плащания в световен мащаб и на новите видове платежни услуги. Безопасността и сигурността на платежни услуги са задължително условие за доброто функциониране на пазара на платежни услуги, като ползвателите на платежни услуги следва да бъдат защитени по подходящ начин срещу подобни рискове. Платежните услуги са от решаващо значение за поддържането на жизнено важни икономически и социални дейности и поради това доставчиците на платежни услуги, като кредитните институции, са определени като участници на пазара съгласно член 3, параграф 8 от Директива (моля

²⁴

COM(2012) 941 final.

да се впише номерът на Директивата за мрежовата и информационната сигурност след нейното приемане) на Европейския парламент и на Съвета²⁵.

- (7) В допълнение към предвидените в Директива *[моля да се впише номерът на Директивата за мрежовата и информационната сигурност след нейното приемане]* общи мерки, които трябва да бъдат предприети на равнището на държавите членки, рисковете за сигурността, свързани с платежните трансакции, следва да бъдат отстранени на нивото на доставчиците на платежни услуги. Мерките за сигурност, които доставчиците на платежни услуги трябва да предприемат, трябва да бъдат пропорционални на съответните рискове за сигурността. Следва да се въведе изискване за редовно докладване, с което да се гарантира, че доставчиците на платежни услуги предоставят на компетентните органи на годишна основа актуална информация относно оценката на техните рискове за сигурността и (допълнителните) мерки, които те са предприели в отговор на тези рискове. Освен това, за да се гарантира че щетите за други доставчици на платежни услуги и платежни системи – като например значително смущение във функционирането на съответната платежна система, и за потребителите са сведени до минимум, е важно доставчиците на платежни услуги да бъдат задължени да докладват на Европейския банков орган без необосновано забавяне сериозни инциденти, свързани със сигурността.
- (8) Преработената регулаторна уредба на платежните услуги беше допълнена от Регламент (ЕС) № XX/XX/XX на Европейския парламент и на Съвета²⁶. С него се въвеждат правила относно начисляването на многостранни и двустранни обменни такси за всички операции с потребителски дебитни и кредитни карти и за електронните и мобилните плащания, извършвани посредством тези операции, както и ограничения върху използването на някои бизнес правила по отношение на картовите операции. Целта на регламента е да ускори още повече изграждането на ефективен интегриран пазар за картови плащания.
- (9) С цел да се избегне използването на различни подходи в различните държави членки в ущърб на потребителите, предвидените в настоящата директива разпоредби за прозрачността и изискванията относно предоставянето на информация от доставчиците на платежни услуги следва да се прилагат и за трансакциите, при които доставчикът на платежни услуги на платеца или на получателя на плащането се намира в рамките на Европейското икономическо пространство (по-нататък „ЕИП“), а другият доставчик на платежни услуги се намира извън ЕИП. Също така е целесъобразно да се разшири прилагането на разпоредбите за прозрачността и изискванията за предоставяне на информация, така че да обхване трансакциите във всички валути между доставчици на платежни услуги, които се намират в рамките на ЕИП.
- (10) Определението на понятието „платежни услуги“ следва да бъде неутрално от технологична гледна точка и да дава възможност за бъдещо разработване на нови видове платежни услуги, като същевременно се гарантират еднакви оперативни условия както за съществуващите, така и за новите доставчици на платежни услуги.
- (11) Предвиденото в Директива 2007/64/ЕО освобождаване на платежните трансакции, извършени чрез търговски представител от името на платеца или на получателя на плащането, се прилага по много различни начини в държавите членки. Някои държави членки позволяват освобождаването да се използва от платформи за електронна

²⁵ Директива XXXX/XX/EU на Европейския парламент и на Съвета относно мерки за гарантиране на високо общо ниво на мрежова и информационна сигурност в Съюза (ОВ L x, стр. x).

²⁶ Регламент (ЕС) № [XX/XX/xx/] на Европейския парламент и на Съвета [дата] относно обменните такси за платежни операции, свързани с карти (ОВ L x, стр. x).

търговия, които действат като посредник от името както на индивидуалните продавачи, така и на купувачите, без да могат да договарят или да сключват договори за продажбата или покупката на стоки. Това надхвърля предвидения обхват на освобождаването и може да увеличи рисковете за потребителите, тъй като тези доставчици остават извън осигурената от правната уредба защита. Различното прилагане води и до нарушаване на конкуренцията на пазара на плащания. С цел разрешаване на този въпрос определението следва да се прецизира и конкретизира.

- (12) Обратната информация от пазара показва, че платежните дейности, обхванати от освобождаването за ограничена мрежа, често са свързани със значителни по обем и размер плащания и предлагат на потребителите стотици или хиляди различни продукти и услуги, което не отговаря на целта на освобождаването за ограничената мрежа, както е предвидено в Директива 2007/64/ЕО. Това означава по-големи рискове и липса на каквато и да била правна защита за ползвателите на платежни услуги, особено за потребителите и очевидни недостатъци за регулираните участници на пазара. За ограничаването на тези рискове е нужно определението на понятието „ограничена мрежа“ да се прецизира в съответствие с Директива 2009/110/ЕО. Даден платежен инструмент следва да се смята за използван в рамките на такава ограничена мрежа, ако може да се използва само или за закупуване на стоки и услуги в конкретен магазин или верига от магазини, или за ограничен набор от стоки или услуги, независимо от географското разположение на мястото на продажбата. Тези инструменти биха могли да включват карти от верига магазини, карти за бензиностанции, членски карти, карти за обществен транспорт и ваучери за храна или ваучери за специфични услуги, които понякога са предмет на специални данъчни или трудовоправни разпоредби, чиято цел е да насърчава използването на такива инструменти за постигането на целите на социалното законодателство. Когато такъв инструмент със специфична цел се превърне в инструмент с общо предназначение, изключването от обхвата на настоящата директива следва да не се прилага повече. Инструменти, които могат да бъдат използвани за покупки в магазини на свързани търговци, следва да не се изключват от обхвата на настоящата директива, тъй като такива инструменти обикновено са предназначени за непрекъснато разрастваща се мрежа от доставчици на услуги. Освобождаването следва да се прилага в комбинация със задължението за уведомяване за дейностите, попадащи в обхвата на определението за ограничена мрежа.
- (13) Определени платежни трансакции, извършвани посредством далекосъобщителни или информационни технологични устройства, са освободени от обхвата на Директива 2007/64/ЕО, когато мрежовият оператор действа не само като посредник при предоставянето на цифрови стоки и услуги чрез въпросното устройство, но също така добавя стойност към тези стоки или услуги. По-специално това изключение позволява т.нар. директно фактуриране при оператора за онлайн услуги или директни покупки на сметката за мобилния телефон (първите от които бяха тоновете при позвъняване и услугите с добавена стойност (premium SMS-services) и допринася за развитието на нови бизнес модели, които се основават на продажба на цифрово съдържание с ниска стойност. Липсват доказателства от пазара, че този метод на плащане, ползващ се с доверието на потребителите, тъй като се смята за удобен за малки по размер плащания, се е развил в обща платежна посредническа услуга. Поради неясната формулировка на това освобождаване обаче правилото се прилага по различен начин в държавите членки. Това води до липсата на правна сигурност за операторите и потребителите, а понякога до искания и други платежни посреднически услуги да бъдат освободени от прилагането на Директива 2007/64/ЕО. Следователно е уместно да се прецизира обхватът на посочената директива. Освобождаването следва да се съсредоточи най-вече върху микроплащанията за цифрово съдържание, като например

тонове при позвъняване, фонове изображения, музика, игри, видео или приложения. Освобождаването следва да се прилага само по отношение на платежни услуги, предоставяни като спомагателни услуги към електронните съобщителни услуги (т.е. основната дейност на съответния оператор).

- (14) По същия начин Директива 2007/64/ЕО предвижда освобождаване от обхвата на нейните разпоредби на платежни услуги, предлагани от независими от банки или от други доставчици на платежни услуги терминални устройства АТМ (по-нататък „банкомати“). Първоначално разработени като стимул за инсталиране на самостоятелни банкомати в отдалечени и слабо населени райони, като им се дава възможността да начисляват допълнителни такси освен таксите, платени на доставчиците на платежни услуги, които издават картата, разпоредбата не беше замислена да се използва от доставчиците на банкомати в мрежа, включваща стотици или дори хиляди банкомати, разположени в една или повече държави членки. В резултат на това разпоредбите на директивата не се прилагат към все по-голяма част от пазара на банкомати, което намалява защитата на потребителите. Това също така създава стимул за съществуващите доставчици на банкомати да преразгледат своите стопански модели и да отменят обичайните си договорни отношения с доставчиците на платежни услуги, за да събират по-високи такси директно от потребителите. Поради това освобождаването следва да бъде отменено.
- (15) Доставчиците на услуги, които искат да се възползват от освобождаването съгласно Директива 2007/64/ЕО, често не се консултират с компетентните органи за това, дали техните дейности са обхванати или са освободени от разпоредбите на директивата, като вместо това разчитат на собствената си преценка. Изглежда някои доставчици на платежни услуги са използвали някои освобождавания, за да променят стопанските си модели, така че предлаганите от тях платежни дейности да попаднат извън обхвата на посочената директива. Това може да доведе до увеличаване на рисковете за ползвателите на платежни услуги и неравнопоставени условия за доставчиците на платежни услуги на вътрешния пазар. Доставчиците на услуги следва да бъдат задължени да уведомяват компетентните органи относно някои дейности, за да се гарантира еднакво тълкуване на правилата в целия вътрешен пазар.
- (16) Важно е да се включи изискване потенциалните доставчици на платежни услуги да уведомяват за своето намерение да предоставят дейности в рамките на ограничена мрежа, ако обемът на платежните трансакции е над определен праг. Компетентните органи следва да разгледат и да вземат мотивирано решение въз основа на критериите по член 3, буква к) за това, дали тези дейности могат да се разглеждат като дейности, предоставяни в рамката на ограничена мрежа.
- (17) Новите правила трябва да следват подхода, възприет в Директива 2007/64/ЕО, като покриват всички видове електронни платежни услуги. Затова все още не е целесъобразно новите правила да се прилагат за услуги, при които прехвърлянето на средства от платеща към получателя на плащането или преносът на средствата се извършва единствено в банкноти и монети, или при които прехвърлянето се основава на чек на хартиен носител, менителница на хартиен носител, запис на заповед или други инструменти, като ваучери на хартиен носител или карти, чрез които на доставчика на платежни услуги или на друго лице се нарежда да предостави средства на разположение на получателя.
- (18) След приемането на Директива 2007/64/ЕО се появиха нови видове платежни услуги, особено в областта на плащанията по интернет. По-специално се появиха трети страни доставчици, които предлагат на потребителите и търговците т.нар. услуги по инициране на плащане, често без да участват в притежаването на средствата, които ще бъдат прехвърлени. Тези услуги улесняват плащанията при електронната търговия,

като създават софтуерен мост между уебсайта на търговеца и платформата за онлайн банкиране на потребителя с цел да се инициират плащания по интернет въз основа на кредитни преводи или директни дебити. Третите страни доставчици предлагат евтина алтернатива на картовите плащания както за търговците, така и за потребителите и предоставят на потребителите възможност да пазаруват онлайн, дори ако не притежават кредитна карта. Тъй като обаче третите страни доставчици понастоящем са извън обхвата на Директива 2007/64/ЕО, те не подлежат непременно на надзора на компетентен орган и не спазват изискванията на Директива 2007/64/ЕО. Това повдига редица правни въпроси, като например въпроси относно защитата на потребителите, сигурността и отговорността, конкуренцията и защитата на данни. Следователно новите правила трябва да уредят тези въпроси.

- (19) Наличният паричен превод е проста платежна услуга, основаваща се обикновено на пари в наличност, предоставени от платеща на доставчика на платежни услуги, който превежда съответната сума, например посредством комуникационна мрежа, на получателя на плащането или на друг доставчик на платежни услуги, който действа от името на получателя. В някои държави членки супермаркети, търговци и други търговци на дребно предоставят на обществеността сходна услуга, даваща възможност за плащане на комунални и други обичайни разходи на домакинствата. Тези услуги за плащане на сметки следва да се разглеждат като налични парични преводи, освен когато компетентните органи преценят, че дейността попада в друга категория платежни услуги.
- (20) Необходимо е да се определят категориите доставчици на платежни услуги, които законосъобразно могат да предоставят платежни услуги на територията на Съюза, а именно кредитните институции, които приемат от ползвателите влогове, които могат да бъдат използвани за финансиране на платежни трансакции, и към които следва да продължат да се прилагат пруденциалните изисквания, предвидени в Директива 2013/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета²⁷; институциите за електронни пари, които издават електронни пари, които могат да бъдат използвани за финансиране на платежни трансакции, и към които следва да продължат да се прилагат пруденциалните изисквания, предвидени в Директива 2009/110/ЕО; платежните институции и пощенските джиро институции, които съгласно националното право могат да извършват такава дейност.
- (21) Настоящата директива следва да определи правилата относно изпълнението на платежни трансакции, когато средствата са електронни пари, както е предвидено в Директива 2009/110/ЕО. Настоящата директива обаче не следва да урежда издаването на електронни пари, нито да изменя уредбата относно пруденциалните изисквания, предвидени в посочената директива, по отношение на институциите за електронни пари. Следователно на платежните институции не следва да се разрешава да издават електронни пари.
- (22) С Директива 2007/64/ЕО се създаде пруденциален режим, с който се въведе единен лиценз за всички доставчици на платежни услуги, чиято дейност не е свързана с приемане на влогове или издаване на електронни пари. За целта с Директива 2007/64/ЕО беше въведена нова категория доставчици на платежни услуги — „платежни институции“, като юридическите лица извън съществуващите категории, които желаят да предоставят платежни услуги на територията на Съюза, трябва да

---

²⁷ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

получат лиценз, като за целта трябва да отговарят на определени строги и всеобхватни условия. Следователно в целия Съюз следва да се прилагат едни и същи условия по отношение на тези услуги.

- (23) Условията за предоставяне и поддържане на лиценз на платежна институция не са се променили съществено. Подобно на Директива 2007/64/ЕО условията включват пруденциални изисквания, съответстващи на операционния и финансовия риск, пред които са изправени тези субекти при упражняване на дейността си. В тази връзка съществува необходимост от надежден режим на началния капитал, съчетан с оборотен капитал, който би могъл своевременно да бъде усъвършенстван в зависимост от потребностите на пазара. Поради разнообразието в областта на платежните услуги настоящата директива следва да позволи използването на различни методи, съчетани с определени надзорни правомощия, за да се гарантира, че към еднаквите по вид рискове се подхожда по еднакъв начин за всички доставчици на платежни услуги. Изискванията по отношение на платежните институции следва да отразяват обстоятелството, че платежните институции извършват по-специализирана и ограничена дейност, като по този начин създават по-малки и лесни за наблюдение и контрол рискове в сравнение с рисковете, които възникват в рамките на по-широкия спектър от дейности на кредитните институции. По-конкретно на платежните институции следва да се забрани да приемат влогове от ползвателите и да им се разреши да използват единствено средства, получени от ползвателите само за предоставяне на платежни услуги. Изискваните пруденциални правила, включително началният капитал, следва да отговарят на риска, свързан със съответните платежни услуги, предоставяни от платежната институция. Услугите, които само улесняват достъпа до платежни сметки, но не предлагат сметки, следва да се считат за средно рискови по отношение на началния капитал.
- (24) Следва да се предвидят разпоредби, задължаващи платежните институции да съхраняват средствата на клиентите отделно от средствата на институцията, предназначени за други стопански дейности. Изискването за въвеждане на защитни мерки обаче изглежда необходимо единствено когато платежната институция притежава средствата на клиентите. По отношение на платежните институции следва да се прилагат и изисквания за ефективно предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризъм.
- (25) Настоящата директива не следва да въвежда промени в задълженията на платежните институции по отношение на счетоводното отчитане и одита на техните годишни и консолидирани счетоводни отчети. Платежните институции следва да изготвят своите годишни и консолидирани счетоводни отчети съгласно Директива 78/660/ЕИО на Съвета²⁸ и, когато е приложимо, на Директива 83/349/ЕИО на Съвета²⁹ и Директива 86/635/ЕИО на Съвета³⁰. Годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети подлежат на одит, освен ако платежната институция е освободена от това задължение съгласно Директива 78/660/ЕИО и, когато е приложимо, съгласно директиви 83/349/ЕИО и 86/635/ЕИО.
- (26) С развитието на технологиите през последните години се появиха няколко допълнителни услуги, като например услуги по предоставяне на информация за

²⁸ Директива 78/660/ЕИО на Съвета от 25 юли 1978 г. относно годишните счетоводни отчети на някои видове дружества (ОВ L 222, 14.8.1978 г., стр. 11).

²⁹ Директива 83/349/ЕИО на Съвета от 13 юни 1983 г. относно консолидираните счетоводни отчети (ОВ L 193, 18.7.1983 г., стр. 1).

³⁰ Директива на Съвета 86/635/ЕИО от 8 декември 1986 година относно годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на банки и други финансови институции (ОВ L 372, 31.12.1986 г., стр. 1).

сметките и услуги по агрегиране на сметки. Тези услуги също следва да бъдат включени в обхвата на настоящата директива с цел потребителите да получат адекватна защита и правна сигурност по отношение на статута си.

- (27) Когато предоставят една или повече от платежните услуги, включени в настоящата директива, доставчиците на платежни услуги следва винаги да разполагат с платежни сметки, използвани единствено за платежни трансакции. За да могат платежните институции да предоставят платежни услуги, е необходимо те да имат достъп до платежни сметки. Държавите членки следва да гарантират, че такъв достъп се предоставя по начин, който да отговаря на легитимната цел, изискваща такъв достъп.
- (28) Настоящата директива следва да уреди отпускането на кредити от платежните институции, например предоставянето на кредитни линии и издаването на кредитни карти, само когато това е тясно свързано с извършването на платежни услуги. Целесъобразно е платежните институции да имат право с оглед на техните трансгранични дейности да отпускат подобен кредит само ако кредитът е отпуснат с цел улесняване извършването на платежни услуги, има краткосрочен характер и е отпуснат за период не по-дълъг от 12 месеца, включително ако е револвиращ, и при условие че кредитът е рефинансиран основно чрез използването на собствените средства на платежната институция, както и на средства от капиталовите пазари, но не и на средства, държани за сметка на клиенти за извършване на платежни услуги. Тези правила не следва да засягат разпоредбите на Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³¹ или друго съответно законодателство на Съюза или хармонизирано от настоящата директива национално законодателство, отнасящо се до условията за отпускане на кредити на потребители.
- (29) Като цяло практиката показва, че сътрудничеството между компетентните национални органи, които отговарят за издаването на лиценз на платежните институции, осъществяват текущ контрол и вземат решение за отнемане на тези лицензи, е задоволително. Въпреки това сътрудничеството между компетентните органи следва да се засили, както по отношение на обменяната информация, така и на съгласуваното прилагане и тълкуване на директивата в случаите, когато лицензирана платежна институция желае да предоставя платежни услуги също и в държава членка, различна от държавата членка по произход, като упражнява правото си на установяване и свободата на предоставяне на услуги („упражняване на дейност в ЕИП по силата на един лиценз“). От Европейския банков орган (ЕБО) следва да се изиска да изготви набор от насоки относно сътрудничеството и обмена на информация.
- (30) За да се увеличи прозрачността на платежните институции, лицензирани или регистрирани от компетентните органи, включително на техните представители и клонове, ЕБО следва да създаде уеб портал, който да служи за европейска точка за електронен достъп, чрез която да се изгради връзка между националните регистри. Тези мерки следва да имат за цел да допринесат за засилване на сътрудничеството между компетентните органи.
- (31) Следва да се подобри наличието на точна и актуализирана информация, като за целта платежните институции бъдат задължени да информират без неоправдано забавяне компетентните органи в собствената си държава за всяка промяна, която засяга точността на информацията и предоставените във връзка с получаването на лиценз доказателствата, включително допълнителните представители, клонове или

---

³¹ Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. относно договорите за потребителски кредити и за отмяна на Директива 87/102/ЕИО на Съвета (ОВ L 133, 22.5.2008 г., стр. 66).

подизпълнители. В случай на съмнения компетентните органи следва да проверяват верността на получената информация.

- (32) Въпреки че настоящата директива определя минималния набор от правомощия, с които трябва да се ползват компетентните органи, когато упражняват надзор на спазването от платежните институции на съответните изисквания, тези правомощия трябва да се упражняват при съблюдаване на основните права, включително правото на неприкосновеност на личния живот. За упражняването на тези правомощия, които могат да доведат до сериозна намеса в правото на зачитане на личния и семейния живот, жилището и тайната на съобщенията, държавите членки следва да разполагат с адекватни и ефективни предпазни мерки срещу злоупотреби или пристрастност, например при необходимост чрез предварително разрешение от съдебен орган на съответната държава членка.
- (33) Важно е да се гарантира, че по отношение на всички лица, предоставящи услуги по парични преводи, се прилагат определени минимални правни и регулаторни изисквания. Затова е желателно да се въведе изискване за регистрация на самоличността и местонахождението на всички лица, предоставящи услуги по налични парични преводи, включително на лицата, които не са в състояние да отговорят на целия спектър от условия за получаване на лиценз като платежни институции. Този подход е в съответствие с обосновката на Специалната препоръка VI от Финансовата работна група за изпирането на пари, която предвижда създаване на механизъм, чрез който доставчиците на платежни услуги, които не могат да изпълнят всички условия, определени в посочената препоръка, имат право да бъдат третираны като платежни институции. За тази цел държавите членки следва да вписват такива лица в регистъра на платежните институции, без същевременно да прилагат спрямо тях всички или част от условията за издаване на лиценз. При все това от съществено значение е възможността за подобно освобождаване да бъде обвързана със строги изисквания относно обема на платежните трансакции. Платежните институции, които се ползват от такова освобождаване, не следва да имат нито право на установяване, нито свобода на предоставяне на услуги и не следва да упражняват тези права непряко, когато са част от платежна система.
- (34) За всеки доставчик на платежни услуги е от съществено значение да има достъп до услугите на техническите инфраструктури на платежните системи. Такъв достъп обаче следва да бъде подчинен на определени изисквания, за да се осигури целостта и стабилността на тези системи. Всеки доставчик на платежни услуги, който заявява желание за участие в платежна система, трябва да докаже на участниците в платежната система, че неговата вътрешна организация е достатъчно стабилна, за да понесе всякакви рискове. Обикновено такива платежни системи включват например четиристранните картови системи, както и основни системи за обработка на кредитни преводи и директни дебети. С цел да се гарантира равнопоставеност в целия Съюз между различните категории лицензирани доставчици на платежни услуги според условията на техния лиценз, е необходимо да се изяснят правилата относно достъпа до предоставяне на платежни услуги и достъпа до платежни системи.
- (35) Следва да се предвидят разпоредби за недискриминационно отношение към лицензираните платежни институции и кредитни институции, така че всеки доставчик на платежни услуги, участващ в конкуренцията на вътрешния пазар, да може да ползва при едни и същи условия услугите на техническите инфраструктури на тези платежни системи. Уместно е да се предвиди различно третиране на лицензираните доставчици на платежни услуги и тези, които се ползват от освобождаване по настоящата директива, както и от освобождаване по член 3 от Директива 2009/110/ЕО, предвид различията в съответната им пруденциална рамка. Във всеки случай различия в ценовите условия следва да бъдат позволени само когато са обусловени от различия

в направените от доставчиците на платежни услуги разходи. Това не следва да засяга правото на държавите членки да ограничат достъпа до системно важни системи в съответствие с Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³², както и компетентността на Европейската централна банка и Европейската система на централните банки (ЕСЦБ) относно достъпа до платежни системи.

- (36) В някои случаи държавите членки са предоставили непряк достъп на отделни доставчици на платежни услуги до определени платежни системи, подобно на разпоредбите на Директива 98/26/ЕО. Това решение е от компетентността на съответната държава членка. Все пак, за да се осигури лоялна конкуренция между доставчиците на платежни услуги, в настоящата директива следва да се предвижда, че, когато държава членка е дала на доставчик на платежни услуги непряк достъп до тези системи, други доставчици на платежни услуги, които се намират в същото положение, следва да се ползват от същото недискриминационно отношение.
- (37) През последните години на пазара за обработка на плащанията се наложиха някои тристранни платежни системи, при които системата действа като единствен доставчик на платежни услуги както за платеца, така и за получателя на плащането. Следователно вече не е оправдано тези системи да се възползват от освобождаването от изискването за осигуряване на достъп на други доставчици на платежни услуги, когато други платежни системи не могат да ползват това освобождаване.
- (38) Следва да се установи набор от правила, за да се гарантира прозрачност на условията и изискванията за предоставяне на информация за платежните услуги.
- (39) Настоящата директива не следва да се прилага за платежни трансакции, извършвани в наличност, тъй като вече съществува единен платежен пазар за плащания в наличност, нито за платежни трансакции, извършвани на основание на чекове на хартиен носител, тъй като поради естеството си тези трансакции не могат да се обработват толкова ефикасно, колкото други средства за плащане. При все това добрата практика в тази област следва да се основава на принципите, установени в настоящата директива.
- (40) Потребителите и предприятията не се нуждаят от еднакво ниво на защита, тъй като те не са в еднакво положение. Въпреки че е важно правата на потребителите да се гарантират посредством разпоредби, които не могат да бъдат отменени по силата на договор, разумно е предприятията и организациите да имат право да договорят различни условия, когато тези условия не засягат потребителите. При все това държавите членки следва да имат възможността да предвидят, че микропредприятията, съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО³³ на Комисията, следва да бъдат третирани по същия начин както потребителите. При всички случаи някои основни разпоредби на настоящата директива следва да се прилагат винаги, независимо от статута на ползвателя.
- (41) С настоящата директива следва да се определят задълженията на доставчиците на платежни услуги във връзка с предоставянето на информация на ползвателите на платежни услуги, които следва да получават ясна висококачествена информация за платежните услуги, за да могат да вземат добре информирани решения и да избират свободно между всички доставчици в рамките на Съюза. От съображения за прозрачност с настоящата директива следва да се определят хармонизираните

³² Директива 98/26/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 1998 г. относно окончателността на сетълмента в платежните системи и в системите за сетълмент на ценни книжа (ОВ L 166, 11.6.1998 г., стр. 45).

³³ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

изисквания, необходими, за да се гарантира, че ползвателите на платежни услуги са получили нужната и достатъчна информация както по отношение на договора за платежни услуги, така и по отношение на платежните трансакции. С цел да се насърчи гладкото функциониране на единния пазар на платежни услуги държавите членки следва да имат възможност да приемат само предвидените в настоящата директива разпоредби относно информацията.

- (42) Потребителите следва да бъдат защитени от нелоялни или подвеждащи практики в съответствие с Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁴, както и Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁵ и Директива 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁶. Допълнителните разпоредби в тези директиви продължават да се прилагат. При все това е нужно да се поясни отношението между настоящата директива и Директива 2002/65/ЕО във връзка с изискването за предоставянето на информация преди сключването на договора.
- (43) Изискваната информация следва да отговаря на потребностите на ползвателите и да се съобщава по стандартен начин. Въпреки това изискванията за информация при еднократна платежна трансакция следва да се различават от изискванията при рамков договор, предвиждащ изпълнението на поредица от платежни трансакции.
- (44) В практиката рамковите договори и включените в тях платежни трансакции са много по-разпространени и икономически значими, отколкото еднократните платежни трансакции. Рамков договор е необходим при наличието на платежна сметка или специфичен платежен инструмент. Ето защо изискванията за предварителна информация при рамковите договори следва да бъдат всеобхватни и информацията следва винаги да бъде предоставена на хартиен или друг дълготраен носител, като разпечатки от устройства за разпечатване на извлечения по сметки, CD-ROM, DVD, компютърни твърди дискове, на които може да се съхраняват електронни съобщения, както и интернет страници, които са достъпни за последващи справки за период от време, достатъчен за целите на информацията, и позволяват непромененото възпроизвеждане на съхранената информация. При все това доставчикът на платежни услуги и ползвателят на платежни услуги следва да могат да уговорят в рамковия договор начина на предоставяне на последваща информация относно извършените платежни трансакции, например при интернет банкиране цялата информация относно платежната сметка да бъде на разположение онлайн.
- (45) При еднократните платежни трансакции доставчикът на платежни услуги следва винаги по своя инициатива да предоставя само съществената информация. Тъй като платецът обикновено присъства при подаването на платежното нареждане, не е необходимо да се изисква информацията винаги да бъде предоставяна на хартиен или друг дълготраен носител. Доставчикът на платежни услуги може да даде информацията устно на гишето или по друг леснодостъпен начин, например чрез излагане на общите условия на табло в помещенията си. Също така следва да бъде предоставена информация къде може да бъде намерена по-подробна информация (например адрес на уебсайт). При все това по искане на потребителя съществената информация следва да му бъде дадена на хартиен или друг дълготраен носител.

³⁴ Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 г. относно нелоялните търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар (ОВ L 149, 11.6.2005 г., стр. 22).

³⁵ Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 г. относно определени правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (ОВ L 178, 17.7.2000 г., стр. 1).

³⁶ Директива 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2002 г. относно дистанционната търговия на потребителски финансови услуги (ОВ L 271, 9.10.2002 г., стр. 16).

- (46) Настоящата директива следва също така да предвиди правото на потребителя да получава безплатно необходимата информация, преди да бъде обвързан с договор за платежни услуги. Потребителят следва да може да поиска предварителната информация, както и рамковият договор да бъдат предоставени безплатно на хартиен носител, по всяко време на договорните отношения, така че да има възможност да сравни услугите и условията на различни доставчици на платежни услуги и в случай на спор да провери своите права и задължения по договора. Тези разпоредби следва да са съвместими с Директива 2002/65/ЕО. Изричните разпоредби в настоящата директива относно безплатната информация не следва да водят до налагането на такси за предоставяне на информация на потребителите по силата на други приложими директиви.
- (47) При определяне на начина, по който изискваната информация се дава от доставчика на платежни услуги на ползвателя на платежни услуги, следва да се вземат предвид нуждите на ползвателя, както и практическите технически аспекти и съотношението между разходи и ефективност в зависимост от конкретната ситуация и с оглед на уговореното в съответния договор за платежни услуги. Затова в настоящата директивата следва да се разграничат двата начина, по които доставчикът на платежни услуги дава информация: информацията се предоставя, тоест съобщава по инициатива на доставчика на платежни услуги в подходящото време съгласно изискванията на настоящата директива, без допълнително настояване от страна на ползвателя на платежни услуги, или информацията следва да се осигури на разположение на ползвателя на платежни услуги, като се взема под внимание всяко негово искане за допълнителна информация. В последния случай ползвателят на платежни услуги следва да предприеме активни действия, за да получи информацията, като например изрично да я поиска от доставчика на платежни услуги, да влезе в електронната кутия на банковата си сметка или да постави банкова карта в устройство за разпечатване на извлечения по сметка. За тази цел доставчикът на платежни услуги следва да гарантира, че достъпът до информацията е възможен и че информацията е на разположение на ползвателя на платежни услуги.
- (48) Потребителят следва да получава основна информация относно извършените платежни трансакции без да заплаща допълнителни такси за това. В случай на еднократна платежна трансакция доставчикът на платежни услуги не следва да налага отделни такси за тази информация. По същия начин последващата месечна информация относно платежни трансакции, извършени по силата на рамковия договор, следва да бъде давана безплатно. При все това, като се вземат предвид значението на прозрачността при ценообразуването и различните нужди на клиентите, страните следва да имат възможност да уговорят заплащане на такси за предоставяне на информация на по-кратки интервали или за предоставянето на допълнителна информация. За да се вземат предвид различните национални практики, на държавите членки следва да бъде разрешено да установяват правила, според които месечните извлечения от платежни сметки на хартиен носител винаги да бъдат давани безплатно.
- (49) С цел улесняване на мобилността на клиентите следва да е възможно потребителите на платежни услуги да прекратяват рамковия договор след една година, без да заплащат такси за това. Срокът за предизвестие за потребителите следва да бъде не по-дълъг от един месец, а за доставчиците на платежни услуги — не по-кратък от два месеца. Настоящата директива не следва да засяга задължението на доставчика на платежни услуги да прекрати договора за платежни услуги при изключителни обстоятелства, произтичащи от други разпоредби на законодателството на Съюза или на националното законодателство, като законодателството в областта на изпирането на пари и финансирането на тероризъм, както и всички действия, целящи

замразяването на средства, или специални мерки, свързани с предотвратяването и разследването на престъпления.

- (50) Платежните инструменти с ниска стойност следва да представляват евтина и лесна за използване алтернатива за стоки и услуги с ниска цена и не следва да бъдат обременени с прекомерни изисквания. Поради това съответните изисквания за информация и правилата за тяхното изпълнение следва да се ограничат до съществената информация, като се вземат предвид и техническите възможности, които оправдано могат да се очакват от инструменти, предназначени за разплащания с ниска стойност. Въпреки по-лекия режим ползвателите на платежни услуги следва да се ползват от адекватна защита с оглед на ограничените рискове, произтичащи от тези платежни инструменти, особено по отношение на предплатените платежни инструменти.
- (51) Необходимо е да се определят критерии, според които трети страни доставчици имат правото на достъп и ползване на информацията за наличните средства по сметката на ползвателя на платежните услуги, държана от друг доставчик на платежни услуги. По-специално както третата страна доставчик, така и доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката на ползвателя на платежни услуги, следва да спазват необходимите изисквания за защита на данните и изискванията за сигурност, посочени в настоящата директива или включени в насоките на ЕБО. Платците следва да дават изричното си съгласие на третата страна доставчик за достъп до тяхната платежна сметка и да бъдат информирани относно степента на този достъп. За да се даде възможност за развитие на други доставчици на платежни услуги, които не могат да получават депозити, е необходимо кредитните институции да им предоставят информацията относно наличието на средства, ако платецът е дал съгласие тази информация да се съобщава на доставчика на платежни услуги, който е издал платежния инструмент.
- (52) Правата и задълженията на ползвателите на платежни услуги и доставчиците на платежни услуги следва да бъдат съответно променени, за да се отчете участието на третата страна доставчик в трансакцията, когато се използва услугата по инициране на плащане. По-конкретно, балансираното разпределение на отговорността между доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, и третата страна доставчик, участваща в трансакцията следва да ги задължи да поемат отговорност за съответните части на трансакцията, които са под техен контрол, и позволява ясното установяване на отговорната страна в случай на грешка. Следва да съществува изричното задължение, в случай на измама или спор, третата страна доставчик да предостави на платца и на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, референтния номер на трансакциите и информацията за разрешението.
- (53) За да се намалят рисковете и последиците от неразрешени или неточно изпълнени платежни трансакции, ползвателят на платежни услуги следва да информира своевременно доставчика на платежни услуги за всяко оспорване, свързано с предполагаеми неразрешени или неточно изпълнени платежни трансакции, при условие че доставчикът на платежни услуги е изпълнил задълженията си за предоставяне на информация съгласно настоящата директива. Ако ползвателят на платежни услуги е спазил срока за уведомяване, той следва да може да предяви претенцията си в рамките на предвидените в националното законодателство срокове. Настоящата директива не следва да засяга други претенции между ползвателите на платежни услуги и доставчиците на платежни услуги.
- (54) В случай на неразрешена платежна трансакция платецът следва да има право на незабавно възстановяване на размера на съответната трансакция. С цел да се предотвратят всякакви неизгоди за платца, вальорът на заверяване на сметката при

възстановяването не следва да бъде по-късно от датата, на която съответната сума е била дебитирана. С оглед насърчаване на ползвателите на платежни услуги да уведомяват доставчика без неоснователно забавяне за кражба или загуба на платежен инструмент, намалявайки по този начин риска от неразрешени платежни трансакции, ползвателят следва да носи отговорност само до силно ограничен размер, освен ако ползвателят на платежни услуги е действал с цел измама или при груба небрежност. В този контекст сумата от 50 EUR изглежда подходяща, за да се гарантира хармонизирано и високо ниво на защита на потребителя в рамките на Съюза. Освен това, след като ползвателите са уведомили доставчика на платежни услуги, че съществува опасност да бъде злоупотребено с платежния им инструмент, от ползвателя не следва да се изисква да покрива допълнителни загуби, произтичащи от неразрешена употреба на този инструмент. Настоящата директива не следва да засяга отговорността на доставчиците на платежни услуги за техническата сигурност на собствените им продукти.

- (55) С цел да се прецени дали ползвателят на платежни услуги е проявил евентуална небрежност, следва да бъдат взети предвид всички обстоятелства. Доказателствата и степента на предполагаемата небрежност следва по принцип да се оценяват в съответствие с националното законодателство. Договорните условия, свързани с предоставянето и използването на платежни инструменти, чиято цел е да се увеличи доказателствената тежест за потребителя или да се намали доказателствената тежест за издателя на инструмента, следва да се считат за нищожни. Освен това в някои конкретни ситуации и особено ако платежният инструмент не присъства на мястото на продажба, като например в случай на плащания в интернет, е целесъобразно доставчикът на платежни услуги да бъде задължен да предоставя доказателство за предполагаемата небрежност, тъй като в такива случаи средствата на платеца да докаже обратното са много ограничени.
- (56) Следва да се предвидят разпоредби за разпределението на загубите при неразрешени платежни трансакции. Освен в случай на измама и груба небрежност потребителят не следва да бъде задължен да плаща повече от максималната сума от 50 EUR при неразрешена трансакция от неговата сметка. За ползвателите на платежни услуги, които не са потребители, могат да се прилагат различни разпоредби, тъй като такива ползватели обикновено са в състояние да преценят по-добре риска от измама и да предприемат насрещни мерки.
- (57) Настоящата директива следва да установи правилата за възстановяване на средства с цел защита на потребителите, когато размерът на изпълнената платежна трансакция надвишава разумно предвидимия размер. С цел да се предотврати възникването на финансови щети за платеца, следва да бъде гарантирано, че вальорът на заверяване на сметката при възстановявания на средства е не по-късно от датата, на която съответната сума е била дебитирана. В случай на директни дебити доставчиците на платежни услуги следва да могат да предоставят дори по-благоприятни условия на своите клиенти, които от своя страна следва да имат безусловно право на възстановяване на средства на всяка оспорена платежна трансакция. Все пак това безусловно право на възстановяване на средства, което гарантира най-високо равнище на защита на потребителите, не е оправдано, когато търговецът вече е изпълнил договора и съответната стока или услуга вече е била консумирана. Когато ползвателят предяви претенция за възстановяване на средства по платежна трансакция, правото на възстановяване не следва да засяга отговорността на платеца спрямо получателя на плащането по основното правоотношение, например при поръчани, потребени или законно фактурирани стоки или услуги, нито правата на ползвателя за отмяна на платежното нареждане.

- (58) За целите на финансовото планиране и навременното изпълнение на задълженията за плащане потребителите и предприятията се нуждаят от сигурност относно срока на изпълнение на платежните нареждания. Затова настоящата директива следва да определи момента, в който се пораждат правата и задълженията, а именно момента на получаване на платежното нареждане от доставчика на платежни услуги, включително когато той е имал възможността да го получи посредством договорени в договора за платежни услуги средства за комуникация, независимо от предишно участие в процеса, довел до създаването и предаването на платежното нареждане, например сигурността и възможността за проверка на паричните наличности, информацията относно използването на персоналния идентификационен номер или издаване на обещание за плащане. Освен това получаване на платежно нареждане следва да е налице, когато доставчикът на платежни услуги на платеца получи платежното нареждане за задължаване на сметката на платеца. В тази връзка не следва да имат значение денят или моментът, в който получателят на плащането предава на доставчика на платежни услуги нареждане за събиране на плащането, например при плащания с карти или директни дебити или когато доставчикът на платежни услуги е предоставил на получателя на плащането предварително финансиране за съответните суми (във вид на кредит под условие по неговата сметка). В случай че доставчикът на платежни услуги няма договорно или законово основание за отказ, ползвателите следва да могат да разчитат на точно изпълнение на пълно и валидно платежно нареждане. Ако доставчикът на платежни услуги откаже изпълнението на платежно нареждане, отказът и причината за него следва да се съобщят при първа възможност на ползвателя на платежни услуги съгласно изискванията на законодателството на Съюза и на националното право.
- (59) С оглед на скоростта, с която съвременните напълно автоматизирани платежни системи обработват платежните трансакции, което означава, че след определен момент платежните нареждания не могат да се отменят, без това да доведе до високи разходи за ръчна обработка, е необходимо да се определи ясен краен срок за отмяна на плащането. При все това моментът може да се променя чрез споразумение между страните в зависимост от вида на платежната услуга и на платежното нареждане. В този контекст отмяната следва да се прилага само за правоотношението между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги, без да се засягат неотменимостта и окончателността на платежните трансакции в платежните системи.
- (60) Подобна неотменимост не следва да засяга правото или задължението на доставчика на платежни услуги съгласно законодателството на някои държави членки да възстанови на платеца сумата на извършената платежна трансакция при спор между платеца и получателя на плащането, произтичащо от рамковия договор на платеца или от националните закони, подзаконови и административни разпоредби или насоки. Такова възстановяване следва да се счита за ново платежно нареждане. Във всички други случаи правните спорове, възникнали по основното за платежното нареждане правоотношение, следва да се разрешават единствено между платеца и получателя на плащането.
- (61) С цел да се извърши напълно интегрирана и автоматизирана обработка на плащанията и да се установи правна сигурност сред ползвателите на платежни услуги по отношение на изпълнението на задълженията по основното правоотношение, от съществено значение е сметката на получателя да бъде заверена с цялата преведена от платеца сума. Съответно за никой от участващите в изпълнението на платежните трансакции посредници не следва да бъде възможно да прави удържки от сумата по превода. Въпреки това получателят на плащането следва да може да сключва договор с доставчика на платежни услуги, по силата на който последният да може да удържа дължимите такси. Независимо от това, с цел да се даде възможност на получателя на

плащането да провери дали дължимата сума е точно изплатена, в предоставената относно платежната трансакция информация следва да бъде отбелязан не само целият размер на преведените средства, но и размерът на таксите.

- (62) По отношение на таксите опитът е показал, че поделянето на таксите между платеща и получателя на плащането е най-ефикасната система, тъй като улеснява автоматизираната обработка на плащанията. Поради това следва да се предвиди, че при нормални условия таксите се начисляват директно на платеща и получателя от техните съответни доставчици на платежни услуги. Това обаче следва да се прилага само когато платежната трансакция не налага обмяна на валута. Размерът на събираните такси може да бъде равен на нула, тъй като разпоредбите на настоящата директива не следва да засягат практики, при които доставчикът на платежни услуги не начислява на потребителите такси за заверяване на техните сметки. По същия начин, в зависимост от условията по договора, доставчикът на платежни услуги може да събира такси само от получателя на плащането (търговеца) за използването на платежната услуга, което означава, че на платеща не се налагат такси. Събирането на такси от платежните системи може да се извършва под формата на абонамент. Разпоредбите относно преведената сума или начислените такси нямат преки последици върху ценообразуването между доставчиците на платежни услуги или посредниците.
- (63) Различните национални практики в областта на събиране на такси за използването на даден платежен инструмент (по-нататък „начисляване на допълнителни такси“) са довели до драстични различия на пазара на плащания в Съюза и причиняват объркване сред потребителите, особено в условията на електронната и трансграничната търговия. Търговците, които се намират в държави членки, в които начисляването на такси е разрешено, предлагат продукти и услуги в държави членки, в които това е забранено, но въпреки това начисляват такса на потребителите. Освен това сериозна причина за преразглеждане на практиките по начисляване на такси е фактът, че с Регламент (ЕС) № XXX/гггг се установяват правила за многостранни обменни такси при плащания, свързани с карти. Тъй като обменните такси са основният елемент, който оскъпява повечето картови плащания, а начисляването на такси на практика се ограничава до картовите плащания, правилата за обменните такси следва да бъдат придружени от преразглеждане на правилата за начисляването на такси. С цел насърчаване на прозрачността на разходите и използването на най-ефективните платежни инструменти държавите членки и доставчиците на платежни услуги не следва да възпрепятстват получателя на плащането да иска от платеща да заплати такса за използването на специфичен платежен инструмент, при надлежно спазване на разпоредбите на член 19 от Директива 2011/83/ЕС. Въпреки това правото на получателя на плащането да начисли допълнителна такса следва да се прилага само за платежните инструменти, за които обменните такси не са регулирани. Това следва да действа като механизъм за ориентиране към най-евтиния начин за плащания.
- (64) С оглед подобряване на ефективността на плащанията на територията на Съюза следва да се въведе изискване всички платежни нареждания в евро или във валута на държава членка извън еврозоната, включително кредитни и налични парични преводи, извършвани по инициатива на платеща, да се изпълняват за максимален срок от един ден. Същият едномесечен срок за изпълнение следва да важи за всички останали плащания, като например плащания по инициатива на или чрез получателя на плащането, включително директни дебити и плащания с карта, когато липсва изрично споразумение между доставчика на платежни услуги и платеща, в което да се определя по-дълъг срок за изпълнение. Ако платежното нареждане е подадено на хартиен носител, посочените срокове следва да могат да бъдат удължени с още един работен ден. По този начин ще продължат да се предоставят платежни услуги на

потребителите, които са свикнали да използват само документи на хартиен носител. При ползването на системи за директни дебити доставчикът на платежни услуги на получателя на плащането следва да изпрати искането за дебитиране в уговорения между получателя на плащането и доставчика на платежни услуги срок, за да се даде възможност за плащане на уговорения падеж. Предвид обстоятелството, че платежните инфраструктури често са високоефективни и с цел да се предотврати евентуално влошаване на съществуващите равнища на обслужване, държавите членки следва да имат право да запазят или да въведат правила, които предвиждат срокове за изпълнение, по-кратки от един работен ден, когато това е уместно.

- (65) Разпоредбите относно превода на пълния размер на сумата и относно срока за изпълнение следва да представляват добра практика, когато един от доставчиците на платежни услуги се намира извън територията на Съюза.
- (66) За да могат ползвателите на платежни услуги да направят своя избор, е важно да знаят какви са реалните разходи и такси за платежните услуги. Съответно не следва да се допуска използване на непрозрачни методи на ценообразуване, тъй като е всеизвестно, че тези методи значително затрудняват ползвателите при установяването на реалната цена на платежната услуга. По-конкретно не следва да се разрешава използването на валъор, който е в ущърб на ползвателя.
- (67) Гладкото и ефективно функциониране на платежната система зависи от възможността на ползвателя да разчита на това, че доставчикът на платежни услуги ще изпълни платежната трансакция точно и в уговорения срок. Обикновено доставчикът е в състояние да прецени рисковете, свързани с платежната трансакция. Именно доставчикът е този, който предоставя платежната система, предприема мерки за обратно изтегляне на погрешно преведени средства и в повечето случаи решава кои посредници да използва при изпълнението на определена платежна трансакция. Предвид всички тези съображения е напълно целесъобразно, освен в случаите на извънредни и непредвидими обстоятелства, доставчикът на платежни услуги да носи отговорност за изпълнението на приета от ползвателя платежна трансакция, освен в случаите на действия или бездействия от страна на доставчика на платежни услуги на получателя на плащането, за чийто избор е отговорен единствено получателят на плащането. Въпреки това с цел да не се допусне платецът да остане незащитен в необичайната ситуация, когато може да остане открит (*non liquet*) въпросът, дали платената сума е била надлежно получена от доставчика на платежни услуги на получателя на плащането, доставчикът на платежни услуги на платеца следва да носи съответстващата доказателствена тежест. По правило може да се очаква посредническата институция, обикновено „независимо“ образувание като централна банка или клирингова къща, което прехвърля сумата от изпращащия на получаващия доставчик на платежни услуги, да съхранява данните по сметката и да ги предостави при необходимост. Когато сметката на получаващия доставчик на платежни услуги е била заверена със сумата, получателят на плащането следва незабавно да придобие право да отправи претенция към доставчика на платежни услуги за заверяване на сметката.
- (68) Доставчикът на платежни услуги на платеца следва да носи отговорност за точното изпълнение на плащането, включително за цялата сума на платежната трансакция и за срока на изпълнение, както и пълна отговорност за неизпълнение от страна на други лица по платежната верига до сметката на получателя. Вследствие на тази отговорност, в случай че сметката на доставчика на платежни услуги на получателя не е заверена или е заверена със закъснение с цялата сума, доставчикът на платежни услуги на платеца следва да коригира платежната трансакция или своевременно да възстанови на платеца съответната сума от трансакцията, без да се засягат други претенции, които могат да бъдат предявени съгласно националното право. Поради

отговорността, която носи доставчикът на платежни услуги, платецът или получателят на плащането не следва да поемат разходите, свързани с неправилното плащане. Държавите членки следва да гарантират, че в случай на неизпълнение, неправилно или късно изпълнение на платежни трансакции вальорът на коригиращото плащане, извършено от доставчиците на платежни услуги, винаги съвпада с вальора на правилното изпълнение.

- (69) Настоящата директива следва да се отнася само до договорни задължения и отговорности между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги. При все това за точното извършване на кредитните преводи и другите платежни услуги се изисква доставчиците на платежни услуги и техните посредници, например тези, които осъществяват обработката на данни, да имат договори, в които са уредени техните насрещни права и задължения. Въпросите, свързани с отговорността, са основен елемент на тези типови договори. С цел да се осигури надеждност между доставчиците на платежни услуги и на посредниците, участващи в платежната трансакция, е необходима правна сигурност за това, че доставчикът на платежни услуги, който не е отговорен, ще бъде обезщетен за претърпените загуби или за изплатените суми съгласно уреждащите отговорността разпоредби на настоящата директива. Допълнителните права и подробностите относно съдържанието на правото на регресен иск и уреждането на исковете към доставчика на платежни услуги или посредника, свързани с неточно извършената платежна трансакция, следва да бъдат определени съгласно условията на договора.
- (70) Доставчикът на платежни услуги следва да може недвусмислено да определи информацията, необходима за точното изпълнение на платежното нареждане. От друга страна обаче, за да не се създадат условия за разпокъсване и заплаха за изграждането на интегрирани платежни системи в Съюза, на държавите членки следва да бъде забранено да изискват използването на специфичен идентификатор за платежни трансакции. Това обаче не бива да пречат държавите членки да изискват от доставчика на платежни услуги на платеща да действа добросъвестно и да проверява, когато е технически възможно и без да се изисква ръчна намеса, съответствието на уникалния идентификатор, а в случай на несъответствие — да откаже платежното нареждане и да информира платеща за това. Отговорността на доставчика на платежни услуги следва да бъде ограничена до точното изпълнение на платежната трансакция в съответствие с платежното нареждане на ползвателя на платежни услуги.
- (71) С цел ефективното предотвратяване на измамите и борбата срещу измамите при плащания в Съюза следва да се предвидят разпоредби за ефективен обмен на данни между доставчиците на платежни услуги, които следва да имат право да събират, обработват и обменят лични данни за лица, участващи в измами при плащания. Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³⁷, националните правила, с които се транспонира Директива 95/46/ЕО, и Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета³⁸ са приложими към обработката на лични данни за целите на настоящата директива.
- (72) Настоящата директива зачита основните права и е съобразена с принципите, признати от Хартата на основните права на Европейския съюз, включително правото на

³⁷ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на личността във връзка с обработката на лични данни и свободното движение на такива данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

³⁸ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

зачитане на личния и семейния живот, правото на защита на личните данни, свободата на стопанска инициатива, правото никой да не бъде съден или наказван два пъти за едно и също престъпление. Настоящата директива трябва да се прилага в съответствие с тези права и принципи.

- (73) Необходимо е да се осигури ефективното прилагане на разпоредбите на националното право, приети в изпълнение на настоящата директива. Поради това следва да се установят подходящи процедури, чрез които ще бъде възможно да се предявяват възражения срещу доставчиците на платежни услуги, които не спазват тези разпоредби, и да се гарантира, когато е уместно, налагането на подходящи ефективни, съразмерни и възпиращи санкции. С оглед гарантиране на ефективното спазване на настоящата директива държавите членки следва да определят компетентните органи, които отговарят на условията по Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета³⁹ и които действат независимо от доставчиците на платежни услуги. За по-голяма прозрачност държавите членки следва да уведомят Комисията за определените от тях органи, като ясно опишат задълженията им съгласно настоящата директива.
- (74) Без да се засяга правото на потребителите да предявяват иски по съдебен ред, държавите членки следва да гарантират, че съществуват лесно достъпни и ефективни механизми за извънсъдебно разрешаване на спорове между доставчиците на платежни услуги и потребителите, произтичащи от предвидените в настоящата директива права и задължения. Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁰ предвижда, че защитата, с която се ползват потребителите по силата на задължителните правни норми на държавата, в която пребивават обичайно, не може да бъде намалена посредством договорни уговорки относно приложимото право. С оглед изграждането на ефикасна и ефективна процедура за решаване на спорове е уместно държавите членки да гарантират, че доставчиците на платежни услуги имат ефективна процедура за разглеждане на жалби от потребителите, която техните потребители могат да използват, преди въпросът да бъде отнесен за извънсъдебно или съдебно решение. Процедурата за разглеждане на жалби следва да включва кратки и ясно определени срокове, в рамките на които доставчикът на платежни услуги следва да отговори на жалбоподателя.
- (75) Държавите членки следва да определят дали компетентните органи, натоварени с издаването на лицензи на платежните институции, биха могли също да бъдат компетентни органи в извънсъдебните процедури за разглеждане на възражения и разрешаване на спорове.
- (76) Разпоредбите на настоящата директива не следва да засягат разпоредбите на националното право по отношение на отговорността за грешки при отразяването или предаването на данни.
- (77) Настоящата директива следва да се прилага без да се засягат разпоредбите на Директива 2006/112/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴¹, свързани с третирането на платежните услуги за целите на ДДС.

³⁹ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

⁴⁰ Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I), ОВ L 177, 4.7.2008 г., стр. 6).

⁴¹ Директива 2006/112/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1).

- (78) В интерес на правната сигурност е целесъобразно да се предвидят преходни разпоредби, предвиждащи, че лицата, които преди влизането в сила на настоящата директива са започнали да упражняват дейност като платежни институции в съответствие с действащото национално законодателство, с което се транспонира Директива 2007/64/ЕО, могат да продължат да упражняват тази дейност в съответната държава членка за определен период от време.
- (79) В съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да адаптира позоваването на Препоръка 2003/361/ЕО, ако тази препоръка бъде изменена, както и в случай на инфлация и съществени пазарни промени да промени средния размер на платежните трансакции, извършени от доставчика на платежни услуги, използван като праг за държавите членки, които прилагат възможността за (частична) отмяна на изискванията за лицензиране на по-малките платежни институции. Изключително важно е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегирани актове Комисията следва да гарантира едновременното и своевременно изпращане по подходящ начин на съответните документи на Европейския парламент и на Съвета.
- (80) За да се осигури последователно прилагане на настоящата директива, Комисията следва да може да разчита на експертните познания и подкрепата на ЕБО, на когото следва да бъде възложено разработването на насоки и регулаторни технически стандарти, свързани със сигурността на платежните услуги, със сътрудничеството между държавите членки в контекста на предоставянето на услуги и на установяването на лицензирани платежни институции в други държави членки. Комисията следва да бъде оправомощена да приеме тези регулаторни технически стандарти. Тези специфични задачи са изцяло в съответствие с ролята и отговорностите на ЕБО, определени в Регламент (ЕС) № 1093/2011, по силата на които е създаден органът.
- (81) Доколкото целите на настоящата директива и по-специално по-нататъшната интеграция на единния пазар на платежни услуги не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, тъй като това налага хармонизиране на множество различни правила, действащи понастоящем в правните системи на държавите членки, и следователно могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (82) В съответствие със Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията от 28 септември 2011 г. относно обяснителните документи⁴² държавите членки се задължават в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответните елементи от националните инструменти за транспониране. Законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано по отношение на настоящата директива.
- (83) Поради големия брой промени, които трябва да бъдат внесени в Директива 2007/64/ЕО, е целесъобразно тя да бъде отменена и заменена с нова.

⁴²

Съвместна политическа декларация на държавите членки и на Комисията от 28 септември 2011 г. относно обяснителните документи (ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14).

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ДЯЛ I

ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет

1. С настоящата директива се определят правилата, в съответствие с които държавите членки разграничават следните шест категории доставчици на платежни услуги:
  - а) кредитните институции по смисъла на член 4, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁴³, включително клоновете по смисъла на член 4, параграф 1, точка 17 от същия регламент, разположени на територията на Съюза, на кредитни институции с главно управление във или — съгласно член 47 от Директива 2013/36/ЕС — извън Съюза;
  - б) институциите за електронни пари по смисъла на член 2, параграф 1 от Директива 2009/110/ЕО;
  - в) пощенските джиро институции, оправомощени съгласно националното право да предоставят платежни услуги;
  - г) платежните институции по смисъла на член 4, параграф 4 от настоящата директива;
  - д) Европейската централна банка и националните централни банки, когато не действат в качеството си на органи на паричната политика или на други публични органи;
  - е) държавите членки или техните регионални или местни органи, когато не действат в качеството си на публични органи.
2. С настоящата директива се установяват и правила относно прозрачността на условията и изискванията за предоставяне на информация за платежните услуги, както и съответните права и задължения на ползвателите на платежни услуги и на доставчиците на платежни услуги във връзка с предоставянето на платежни услуги като редовно занятие или като стопанска дейност.

Член 2

Обхват

1. Настоящата директива се прилага по отношение на платежните услуги, предоставяни в рамките на Съюза, когато и доставчикът на платежни услуги на платеца, и доставчикът на платежни услуги на получателя на плащането, или единственият доставчик на платежни услуги по платежната трансакция се намират на територията на Съюза. Член 78 и дял III се прилагат и за платежните трансакции, при които само един от доставчиците на платежни услуги се намира в рамките на Съюза, по отношение на тези части от платежната трансакция, които се извършват в Съюза.

---

⁴³ Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

2. Дял III се прилага за платежни услуги във всякаква валута. Дял IV се прилага по отношение на платежните услуги, извършвани в евро или във валутата на държава членка извън еврозоната.
3. Държавите членки могат да освободят от задължението за прилагане на всички или на част от разпоредбите на настоящата директива институциите по член 2, параграф 5, точки 2—23 от Директива 2013/36/ЕС, с изключение на институциите по параграф 5, точки 2 и 3 от същия член.

Член 3

Изключения от обхвата

Настоящата директива не се прилага за:

- a) платежните трансакции, извършвани изключително в наличност, директно от платеща към получателя на плащането без участието на посредник;
- b) платежните трансакции, извършвани от платеща към получателя на плащането посредством търговски представител, упълномощен да води преговори или да сключва договор за продажбата или покупката на стоки или услуги от името на платеща или на получателя на плащането;
- v) физическото превозване на банкноти и монети по занятие, включително тяхното събиране, обработка и доставка;
- г) платежните трансакции, свързани със събирането или доставката на пари в наличност, извършвани не по занятие, а в рамките на дейност с нестопанска цел или на благотворителна дейност;
- д) услугите, при които получателят на плащането предоставя пари в наличност на платеща като част от платежна трансакция по изрично искане от страна на ползвателя на платежната услуга, непосредствено преди изпълнението на платежната трансакция чрез плащане за покупката на стоки или услуги;
- e) операциите с парични наличности, когато средствата не се държат по платежна сметка;
- ж) платежните трансакции на основание на някой от следните документи, предявени на доставчика на платежни услуги с оглед предоставяне на средства на получателя на плащането:
  - i. чекове на хартиен носител, уредени в Женевската конвенция от 19 март 1931 г., която предвижда единен закон за чековете;
  - ii. чекове на хартиен носител, подобни на посочените в подточка i) и уредени в законите на държави членки, които не са страна по Женевската конвенция от 19 март 1931 г., която предвижда единен закон за чековете;
  - iii. менителнични ефекти на хартиен носител съгласно Женевската конвенция от 7 юни 1930 г., която предвижда единен закон за менителниците и записите на заповед;
  - iv. менителнични ефекти на хартиен носител, подобни на посочените в подточка iii) и уредени от законите на държави членки, които не е страни по Женевската конвенция от 7 юни 1930 г., която предвижда единен закон за менителниците и записите на заповед;
  - v. ваучери на хартиен носител;
  - vi. пътнически чекове на хартиен носител;

- vii пощенски записи на хартиен носител съгласно определението на Всемирния пощенски съюз;
- з) платежните трансакции, извършени чрез система за сетълмент на плащания или на ценни книжа между агенти по сетълмента, централни контрагенти, клирингови къщи и/или централни банки и други участници в системата, и доставчици на платежни услуги, без да се засяга действието на член 29;
- и) платежните трансакции във връзка с услуги, свързани с обслужването на ценни книжа, включително дивиденди, доходи или други разпределения, обратно изкупуване или продажба, извършени от лицата, посочени в буква з), или от инвестиционни посредници, кредитни институции, предприятия за колективно инвестиране или дружества за управление на активи, предоставящи инвестиционни услуги, както и всички други образувания, които имат право да осъществяват попечителство на финансови инструменти;
- й) услугите, предоставяни от доставчици на технически услуги, подпомагащи предоставянето на платежни услуги, без да влизат в нито един момент във владение на средствата по превода, включително обработката и съхранението на данни, доверителните услуги или услугите за защита на личния живот, установяването на автентичността на данни и образувания, предоставянето на информационни технологии (ИТ) и съобщителни мрежи, предоставянето и поддръжката на терминали и устройства, използвани за платежни услуги, с изключението на услугите по инициране на плащане и услугите по предоставяне на информация за сметка;
- к) услугите, основаващи се на специални инструменти, предназначени за посрещането на конкретни нужди и които могат да бъдат използвани само по ограничен начин, тъй като държателят на специалния инструмент може да закупи стоки или услуги само в помещенията на издателя на инструмента или в рамките на ограничена мрежа от доставчици на услуги по силата на пряк търговски договор с професионален издател, или защото специалните инструменти могат да се използват само за придобиване на ограничен набор от стоки или услуги;
- л) платежните трансакции, извършвани от даден доставчик на електронни съобщителни мрежи или услуги, когато трансакцията се предоставя на абонат на мрежата или услугата и за закупуване на цифрово съдържание, като спомагателни услуги към електронните съобщителни услуги, независимо от устройството, използвано за закупуване или потребление на съдържанието, при условие че стойността на всяка еднократна платежна трансакция не надвишава 50 EUR и общата стойност на платежните трансакции през всеки отчетен месец не превишава 200 EUR;
- м) платежни трансакции, извършвани между доставчици на платежни услуги, техни представители или клонове за тяхна собствена сметка;
- н) платежни трансакции между предприятие майка и негово дъщерно предприятие или между дъщерни предприятия на едно и също предприятие майка, без посредническата намеса на доставчик на платежни услуги, различен от предприятие, принадлежащо към същата група.

Член 4
Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

1. „държава членка по произход“ означава всяка от следните:
  - i. държавата членка, в която се намира седалището на доставчика на платежни услуги; или
  - ii. когато доставчикът на платежни услуги няма седалище съгласно националното му право — държавата членка, в която се намира главното му управление;
2. „приемаща държава членка“ означава държавата членка, различна от държавата членка по произход, в която доставчикът на платежни услуги има представител или клон, или предоставя платежни услуги;
3. „платежна услуга“ означава всяка една от стопанските дейности, изброени в приложение I;
4. „платежна институция“ означава юридическо лице, на което е издаден лиценз в съответствие с член 10 за предоставяне и извършване на платежни услуги на територията на целия Съюз;
5. „платежна трансакция“ означава действие, предприето от платеща или от негово име или от получателя на плащането, по внасяне, прехвърляне или теглене на средства, независимо от основното правоотношение между платеща и получателя на плащането;
6. „платежна система“ означава система за прехвърляне на средства, функционираща въз основа на формални и стандартизирани процедури и общи правила за обработка, клиринг и/или сетълмент на платежни трансакции;
7. „платец“ означава физическо или юридическо лице, което е титуляр на платежна сметка и разрешава изпълнението на платежно нареждане по тази сметка или, когато такава липсва, физическо или юридическо лице, което дава платежно нареждане;
8. „получател на плащането“ означава физическо или юридическо лице, определено като краен получател на средствата, предмет на дадена платежна трансакция;
9. „доставчик на платежни услуги“ означава субектите, посочени в член 1, параграф 1, както и физическите и юридическите лица, за които се прилага освобождаването по член 27;
10. „доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка“ означава доставчик на платежни услуги, предлагащ и поддържащ платежни сметки за даден платец;
11. „трета страна доставчик на платежни услуги“ означава доставчик на платежни услуги, осъществяващ стопанските дейности, посочени в точка 7 от приложение I;
12. „ползвател на платежни услуги“ означава физическо или юридическо лице, което се ползва от платежната услуга в качеството си на платец или получател на плащането, или и в двете качества;
13. „потребител“ означава физическо лице, което при договори за предоставяне на платежни услуги, уредени с настоящата директива, извършва дейност, различна от неговото редовно занятие, професионална или стопанска дейност;
14. „рамков договор“ означава договор за платежни услуги, с който се урежда бъдещото изпълнение на отделни трансакции или на поредица от платежни трансакции и който може да съдържа задължението и условията за откриване на платежна сметка;
15. „наличен паричен превод“ означава платежна услуга, при която средствата се получават от платеща, без да са открити платежни сметки на името на платеща или на получателя на плащането, с единствена цел прехвърляне на съответната сума към

получателя на плащането или на друг доставчик на платежни услуги, действащ от името на получателя на плащането, и/или когато тези средства се получават от името на получателя на плащането и са му предоставени на разположение;

16. „платежна сметка“ означава сметка, водена на името на един или повече ползватели на платежни услуги и използвана за изпълнението на платежни трансакции;
17. „средства“ означава банкноти и монети, безналични пари и електронни пари по смисъла на член 2, параграф 2 от Директива 2009/110/ЕО;
18. „платежно нареждане“ означава всяко нареждане от платеща или получателя на плащането към доставчика на платежни услуги за извършването на платежна трансакция;
19. „валюр“ означава референтната дата, използвана от доставчик на платежни услуги за изчисляване на лихвите по средствата, с които е задължена или заверена платежната сметка;
20. „референтен обменен курс“ означава обменният курс, използван като основа за изчисляване на всякакъв валутен курс и който се предоставя от доставчика на платежни услуги или от общодостъпен източник;
21. „удостоверяване на автентичността“ означава процедура, която позволява на доставчика на платежна услуга да провери самоличността на потребителя на конкретен платежен инструмент, включително използването на неговите персонализирани защитни характеристики или проверката на персонализирани документи за самоличност;
22. „задълбочено удостоверяване на автентичността на клиента“ означава процедура за утвърждаване на идентификацията на физическо или юридическо лице чрез използването на два или повече елемента, категоризирани като знания, притежание и принадлежност, които са независими, така че нарушаването на един елемент не влияе на надеждността на останалите, а процедурата е проектирана по начин, който защитава поверителността на данните за удостоверяване;
23. „референтен лихвен процент“ означава лихвеният процент, използван като основа за изчисляване на всякакъв лихвен процент и който произтича от общодостъпен източник, който може да бъде проверен от двете страни по договор за предоставяне на платежна услуга;
24. „уникален идентификатор“ означава комбинация от букви, цифри или символи, която доставчикът на платежни услуги съобщава на ползвателя на платежни услуги и която трябва да бъде предоставена от ползвателя на платежни услуги, за да може при платежна трансакция еднозначно да бъде установен другият ползвател на платежни услуги и/или платежната сметка на другия ползвател на платежна услуга;
25. „представител“ означава физическо или юридическо лице, което действа от името на платежна институция при предоставяне на платежни услуги;
26. „платежен инструмент“ означава персонализирано(и) устройство(а) и/или набор от процедури, договорени между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги и използвани с цел подаване на платежно нареждане;
27. „средства за дистанционна комуникация“ се отнася за всякакви средства, с помощта на които може да се сключи договор за платежна услуга без едновременното физическо присъствие на доставчика на платежни услуги и ползвателя на платежни услуги;
28. „дълготраен носител“ означава всеки инструмент, който позволява на ползвателя на платежни услуги да съхранява информация, адресирана лично до ползвателя на

платежната услуга, по начин, достъпен за последващи справки и за период от време, достатъчен за целите на информацията, и който позволява непромененото възпроизвеждане на съхранената информация;

29. „микропредприятие“ означава предприятие, което към момента на сключване на договора за платежни услуги е предприятие по смисъла на член 1 и член 2, параграфи 1 и 3 от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО във версията ѝ от 6 май 2003 г.;
30. „работен ден“ означава ден, в който съответният доставчик на платежни услуги на платеца или доставчикът на платежни услуги на получателя на плащането, който участва в изпълнението на платежната трансакция, осъществява дейността, необходима за изпълнението на платежната трансакция;
31. „директен дебит“ означава платежна услуга по задължаване на платежна сметка на платец, когато платежната трансакция се извършва по инициатива на получателя на плащането, въз основа на даденото от платеца съгласие на получателя на плащането, на доставчика на платежни услуги на получателя или на доставчика на платежни услуги на платеца;
32. „услуга по инициране на плащане“ означава платежна услуга, която позволява достъп до платежна сметка, осигурена от трета страна доставчик на платежни услуги, като платецът може да участва активно в иницирането на плащането или в софтуера на третата страна доставчик на платежни услуги, или платежните инструменти могат да бъдат използвани от платеца или получателя на плащането, за да предаде на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, информацията относно платеца;
33. „услуга по предоставяне на информация за сметка“ означава платежна услуга, при която консолидирана и удобна за ползване от потребителите информация се предоставя на ползвателя на платежни услуги за една или няколко платежни сметки, държани от ползвателя на платежни услуги при един или повече доставчици на платежни услуги, обслужващи сметка;
34. „клон“ означава място на стопанска дейност, различно от седалището, което е част от платежна институция, няма правосубектност и пряко извършва някои или всички операции, присъщи за стопанската дейност на платежната институция; всички места на стопанска дейност, установени в рамките на една държава членка от платежна институция със седалище в друга държава членка, се считат за един клон;
35. „група“ означава група от предприятия, която се състои от предприятие майка, нейните дъщерни предприятия и образуванията, в които предприятието майка или неговите дъщерни предприятия имат участие, както и предприятията, свързани помежду си по смисъла на член 12, параграф 1 от Директива 83/349/ЕИО.
36. „електронна съобщителна мрежа“ означава мрежа, както е определено в член 2, буква а) от Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴⁴;
37. „електронна съобщителна услуга“ означава услуга, както е определено в член 2, буква в) от Директива 2002/21/ЕО;
38. „цифрово съдържание“ означава стоки или услуга, както е определено в член 2, параграф 11 от Директива 2011/83/ЕС;

---

⁴⁴ Директива 2002/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. относно общата регулаторна рамка за електронните съобщителни мрежи и услуги (Рамкова директива) (ОВ L 108, 24.4.2002 г., стр. 33).

ДЯЛ II

ДОСТАВЧИЦИ НА ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ

ГЛАВА 1

Платежни институции

РАЗДЕЛ 1

ОБЩИ ПРАВИЛА

Член 5

Заявления за лиценз

Заявлението за получаване на лиценз за извършване на дейност като платежна институция се подава до компетентните органи на държавата членка по произход заедно със следните документи:

- а) програма на дейностите, в която се посочва по-специално видът на предвижданите платежни услуги;
- б) бизнес план, включващ прогнозен бюджет за първите три финансови години, който показва, че заявителят е в състояние да използва подходящи и съответстващи системи, ресурси и процедури, необходими за надеждното извършване на неговата дейност;
- в) доказателство, че платежната институция разполага с началния капитал, предвиден в член 6;
- г) за платежните институции, посочени в член 9, параграф 1 — описание на предприетите мерки за защита на средствата на ползвателите на платежни услуги в съответствие с член 9;
- д) описание на управленската структура и механизмите за вътрешен контрол, включително механизмите за управление на риска, административните и счетоводните процедури на заявителя, което показва, че тази управленска структура, механизми и процедури за контрол са съразмерни, подходящи, надеждни и достатъчни;
- е) описание на процедурата, чрез която се наблюдава, обработва и проследява свързан със сигурността инцидент и свързани със сигурността жалби на клиенти, като процедурата включва механизъм за докладване на инциденти предвид установените в член 86 задължения на платежната институция да предоставя информация;
- ж) описание на процеса за наблюдение, проследяване и ограничаване на достъпа до чувствителни данни за плащанията и важни логически и физически ресурси;
- з) описание на организацията за непрекъснатост на дейността, включително ясно описание на важните дейности, на ефективните планове за действие при непредвидени обстоятелства и процедура за редовни тестове и преглед на адекватността и ефективността на тези планове;
- и) описание на принципите и определенията, прилагани при събирането на статистически данни за резултатите от работата, трансакциите и измамите.
- й) документ относно политиката по сигурността, подробна оценка на риска по отношение на платежните услуги и описание на мерките за контрол на сигурността и за смекчаване на въздействието от рисковете, предприети, за да се защитят ефикасно

потребителите на платежни услуги срещу установените рискове, включително измамите и незаконното използване на чувствителни и лични данни.

- к) описание на механизмите за вътрешен контрол, установени от заявителя в изпълнение на задълженията му по отношение на изпирането на пари и финансирането на тероризъм съгласно Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴⁵ и Регламент (ЕО) № 1781/2006 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁶;
- л) описание на организационната структура на заявителя, включително, ако е приложимо, описание на планираното използване на представители и клонове, както и описание на условията за възлагане на дейности на подизпълнители и на участието му в национална или международна платежна система;
- м) идентификационни данни на лицата, които пряко или косвено притежават квалифицирано дялово участие в капитала на заявителя по смисъла на член 3, параграф 1, точка 33 от Директива 2013/36/ЕС, размера на дяловото им участие и доказателство за това, че са подходящи предвид необходимостта да се гарантира стабилно и разумно управление на платежната институция;
- н) самоличността на директорите и на лицата, отговарящи за управлението на платежната институция, и когато е целесъобразно, на лицата, отговарящи за управлението на свързаната с платежни услуги дейност на платежната институция, както и доказателство, че те са с добра репутация и притежават подходящата квалификация и опит за предоставяне на платежни услуги, определени от държавата членка по произход на платежната институция;
- о) където е приложимо, идентификационни данни на задължителните одитори и одиторски дружества, определени в Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент⁴⁷;
- п) правен статут и устав на заявителя;
- р) адрес на седалището на заявителя.

За целите на букви г), д), е) и л) заявителят представя описание на правилата си за одит и правилата си за дейност, установени с оглед предприемане на всички разумни стъпки за защита на интересите на ползвателите и за осигуряване на непрекъснатост и надеждност при предоставянето на платежни услуги.

По отношение на посочените в буква й) мерки за контрол на сигурността и мерки за смекчаване на въздействието от рисковете се обяснява по какъв начин те гарантират висока степен на техническа сигурност, включително на софтуера и информационните системи, използвани от заявителя или от предприятията, с които е сключил договори за подизпълнение за всички или за част от операциите си. Тези мерки включват също и мерките за сигурност, предвидени в член 86, параграф 1. При тях се вземат под внимание посочените в член 86, параграф 2 насоки за мерките за сигурност на Европейския банков орган (ЕБО), след като бъдат приети.

⁴⁵ Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм (ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15).

⁴⁶ Регламент (ЕО) № 1781/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 ноември 2006 г. относно информацията за платеца, придружаваща парични преводи (ОВ L 345, 8.12.2006 г., стр. 1).

⁴⁷ Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета (ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87).

Член 6
Начален капитал

Държавите членки изискват от платежните институции да разполагат към момента на получаване на лиценза с начален капитал, включващ позициите, посочени в член 12 от Директива 2013/36/ЕС, както следва:

- а) когато платежната институция предоставя само платежната услуга, посочена в точка 6 от приложение I, в нито един момент капиталът ѝ не трябва да бъде под 20 000 EUR;
- б) когато платежната институция предоставя само платежната услуга, посочена в точка 7 от приложение I, в нито един момент капиталът ѝ не трябва да бъде под 50 000 EUR;
- в) когато платежната институция предоставя някоя от платежните услуги, посочени в точки 1—5 от приложение I, в нито един момент капиталът ѝ не трябва да бъде под 125 000 EUR.

Член 7
Собствени средства

1. Размерът на собствените средства на платежните институции не може да бъде по-малък от сумата по член 6 или 8 от настоящата директива, която от двете е по-голяма.
2. Държавите членки предприемат необходимите мерки за предотвратяване на многократното използване на елементите, изпълняващи условията за собствени средства, когато платежната институция принадлежи към една и съща група с друга платежна институция, кредитна институция, инвестиционен посредник, дружество за управление на активи или застрахователно предприятие. Настоящият параграф се прилага и когато платежната институция има хибриден характер и осъществява дейности, различни от предоставяне на платежни услуги.
3. Ако са изпълнени условията по член 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, държавите членки или техните компетентни органи могат да решат да не прилагат член 8 от настоящата директива по отношение на платежните институции, включени в консолидирания надзор върху кредитната институция майка съгласно Директива 2013/36/ЕС.

Член 8
Изчисляване на собствените средства

1. Независимо от изискванията за начален капитал, установени в член 6, държавите членки изискват от платежните институции да разполагат по всяко време със собствени средства, изчислени по един от следните три метода, определени от компетентните органи в съответствие с националното законодателство:

Метод А

Собствените средства на платежната институция представляват сума, равна на най-малко 10 % от фиксираните разходи за предходната година. Компетентните органи могат да коригират това изискване в случай на съществена промяна в стопанската дейност на платежната институция спрямо предходната година. Когато платежната институция не е осъществявала стопанска дейност една пълна година към датата на изчисляването, изискването е собствените средства да са в размер на най-малко 10 %

от съответните фиксирани разходи, заложи в бизнес плана, освен ако компетентните органи изискват да се извърши корекция на този план.

Метод Б

Собствените средства на платежна институция представляват сума, равна най-малко на сбора от следните елементи, умножен по коефициента k , определен в параграф 2, където обемът на плащанията (ОП) представлява една дванадесета част от общия размер на платежните трансакции, извършени от платежната институция през предходната година:

- а) 4,0 % от частта от ОП до 5 милиона EUR,
плюс
- б) 2,5 % от частта от ОП над 5 милиона EUR и до 10 милиона EUR,
плюс
- в) 1 % от частта от ОП над 10 милиона EUR и до 100 милиона EUR,
плюс
- г) 0,5 % от частта от ОП над 100 милиона EUR и до 250 милиона EUR,
плюс
- д) 0,25 % от частта от ОП над 250 милиона EUR.

Метод В

Собствените средства на платежната институция представляват сума, равна най-малко на съответния показател, определен в буква а), умножен по коефициента за умножение, определен в буква б), и по коефициента k , определен в параграф 2:

- а) Съответният показател е сборът от следните елементи:
  - приходите от лихви;
  - разходите за лихви;
  - получените комисиони и такси; и
  - други приходи от дейността.

Всеки елемент се включва в сбора с положителния или отрицателния си знак. При изчисляването на съответния показател не могат да се използват приходи от извънредни или нередовни пера. Разходите за възлагане на дейности на трети лица могат да намалят съответния показател, ако разходите са извършени от предприятие, което е обект на надзор съгласно настоящата директива. Съответният показател се изчислява въз основа на последното дванадесетмесечно наблюдение в края на предходната финансова година. Съответният показател се изчислява въз основа на предходната финансова година. Независимо от това размерът на изчислените по метод В собствени средства не трябва да спада под 80 % от средната стойност за съответния показател през предходните три финансови години. При отсъствие на проверени от одитор данни могат да се използват стопански прогнози.

- б) Коефициентът за умножение e :
  - i. 10 % от частта от съответния показател до 2,5 милиона EUR,
  - ii. 8 % от частта от съответния показател от 2,5 милиона до 5 милиона EUR,
  - iii. 6 % от частта от съответния показател от 5 милиона до 25 милиона EUR,

- iv. 3 % от частта от съответния показател от 25 милиона EUR до 50 милиона EUR,
  - v. 1,5 % над 50 милиона EUR.
2. Коефициентът *k*, който следва да се използва при методи Б и В, е:
- а) 0,5, когато платежната институция предоставя единствено платежната услуга, посочена в точка 6 от приложение I;
  - б) 1, когато платежната институция предоставя някоя от платежните услуги, посочени в точки 1—5 или точка 7 от приложение I.
3. Въз основа на оценка на процесите на управление на риска, базата данни за рисковете от загуби и механизмите за вътрешен контрол на платежната институция компетентните органи могат да изискват от платежната институция да разполага със собствени средства, които са с до 20 % по-големи от сумата, която би се получила в резултат на прилагането на избрания в съответствие с параграф 1 метод, или да разрешат на платежната институция да разполага със собствени средства, които са до 20 % по-малки от сумата, която би се получила в резултат на прилагането на избрания в съответствие с параграф 1 метод.

Член 9

Изисквания за защитни мерки

1. Държавите членки или компетентните органи изискват от платежната институция, която предоставя платежни услуги и същевременно извършва други стопански дейности по член 17, параграф 1, буква в), да прилага защитни мерки по отношение на средствата, получени от ползвателите на платежни услуги или от друг доставчик на платежни услуги, за изпълнението на платежни трансакции, по един от следните начини:
- а) средствата не се смесват със средствата на което и да е физическо или юридическо лице, различно от ползвателите на платежни услуги, от името на които се държат средствата, и когато тези средства се държат от платежната институция и все още не са предадени на получателя на плащането или не са преведени на друг доставчик на платежни услуги до края на работния ден, следващ деня, в който са получени, те се депозират в отделна сметка в кредитна институция или се инвестират в сигурни, ликвидни и нискорискови активи, определени от компетентните органи на държавата членка по произход; и средствата са защитени в съответствие с националното законодателство на държавите членки в интерес на ползвателите на платежни услуги срещу претенции на други кредитори на платежната институция, по-конкретно в случай на неплатежоспособност;
  - б) средствата са покрити от застрахователна полица или друга сравнима гаранция от застрахователно дружество или кредитна институция, които не принадлежат към същата група, към която принадлежи самата платежна институция, за сума, равностойна на сумата, която би била заделена при отсъствие на застрахователната полица или друга сравнима гаранция, и която е платима в случай на невъзможност на платежната институция да изпълни финансовите си задължения.
2. Когато от платежната институция се изисква да осигурява защита на средствата съгласно параграф 1 и част от тези средства следва да се използва за бъдещи платежни трансакции, а остатъкът — за неплатежни услуги, изискванията по параграф 1 се прилагат и по отношение на частта от средствата, която следва да се

използва за бъдещи платежни трансакции. Когато тази част е променлива или не е предварително известна, държавите членки разрешават на платежните институции да прилагат настоящия параграф въз основа на представителна част от средствата, за която се приема, че се използва за платежни услуги, при условие че тази представителна част може разумно да се определи в удовлетворителна за компетентните органи степен въз основа на данни за минали периоди.

Член 10 *Издаване на лиценз*

1. Държавите членки изискват от предприятията, различни от посочените в член 1, параграф 1, букви а), б), в), д) и е) и различни от юридическите или физическите лица, за които се прилага освобождаване по член 27, които възнамеряват да предоставят платежни услуги, да получат лиценз за извършване на дейност като платежна институция, преди да започнат да предоставят платежни услуги. Лиценз се издава единствено на юридически лица, установени в държава членка.
2. Лиценз се издава, при условие че информацията и доказателствата, придружаващи заявлението, съответстват на всички изисквания по член 5 и компетентните органи, разгледали заявлението, са дали цялостна положителна оценка. Преди издаването на лиценза компетентните органи могат да се консултират, когато е необходимо, с националната централна банка или с други подходящи публични органи.
3. Седалището на платежната институция, която съгласно националното законодателство на държавата членка по произход трябва да има главно управление, се намира в същата държава членка, в която се намира главното управление.
4. Компетентните органи издават лиценз само ако предвид необходимостта от осигуряване на стабилно и разумно управление на платежната институция, тя прилага надеждни мерки за управление на свързаната с платежни услуги стопанска дейност, които включват ясна организационна структура и ясно определени, прозрачни и последователни правила за отговорност, ефективни процедури за установяване, управление, контрол и докладване на рисковете, на които институцията е или би могла да бъде изложена, както и подходящи механизми за вътрешен контрол, включително надеждни административни и счетоводни процедури; тези правила, процедури и механизми са всеобхватни и съответстват на естеството, мащаба и сложността на предоставяните от платежната институция платежни услуги.
5. Когато платежната институция предоставя някоя от платежните услуги, изброени в приложение I, и същевременно извършва други стопански дейности, компетентните органи могат да изискат установяването на отделно образувание за осъществяване на свързаната с платежни услуги стопанска дейност, когато свързаните с неплатежни услуги дейности на платежната институция засягат или могат да засегнат финансовата стабилност на платежната институция или способността на компетентните органи да следят за изпълнението от платежната институция на всички предвидени в настоящата директива задължения.
6. Компетентните органи отказват да издадат лиценз, ако с оглед на необходимостта да се осигури стабилно и разумно управление на платежната институция, не считат акционерите или членовете с квалифицирани дялови участия за подходящи.
7. Когато между платежната институция и други физически или юридически лица съществуват тесни връзки по смисъла на член 4, параграф 1, точка 38 от Регламент (ЕС) № 575/2013, компетентните органи издават лиценз само ако тези връзки не препятстват ефективното упражняване на надзорните им функции.

8. Компетентните органи издават лиценз само ако законовите, подзаконовите или административните разпоредби на трета държава, които се прилагат за едно или повече физически или юридически лица, с които платежната институция се намира в тесни връзки, или затрудненията при прилагането на тези закони, подзаконови или административни разпоредби не препятстват ефективното упражняване на техните надзорни функции.
9. Лицензът е валиден във всички държави членки и дава възможност на съответната платежна институция да предоставя платежни услуги на територията на Съюза съгласно принципа на свободно предоставяне на услуги или на свобода на установяване, при условие че услугите са включени в лиценза.

Член 11

Съобщаване на решението

В срок от три месеца от получаване на заявлението или, ако заявлението е непълно, от получаване на цялата необходима за вземане на решение информация, компетентните органи информират заявителя относно това, дали дават съгласие или отказват да издадат лиценз. Отказът за издаване на лиценз се мотивира.

Член 12

Отнемане на лиценз

1. Компетентните органи могат да отнемат издадения на платежната институция лиценз за извършване на дейност само когато институцията спада към един от следните случаи:
  - а) не използва лиценза в продължение на 12 месеца, изрично се откаже от него или е престанала да извършва дейност в продължение на повече от шест месеца, ако съответната държава членка не е включила разпоредба за прекратяване на действието на лиценза в такива случаи;
  - б) получила е лиценза посредством представяне на невярна информация или чрез друго нарушение;
  - в) вече не отговаря на условията за издаване на лиценз или не е информирала компетентния орган относно основни събития в това отношение;
  - г) би могла да застраши стабилността на платежната система или доверието в нея при продължаване на дейността си по предоставяне на платежни услуги;
  - д) попада в един от случаите, в които националното законодателство предвижда отнемане на лиценз.
2. Всяко решение за отнемане на лиценз се мотивира и се съобщава съответно на заинтересованите лица.
3. Решението за отнемане на лиценз се оповестява публично, включително в регистрите, посочени в членове 13 и 14.

Член 13

Регистрация в държавата членка по произход

Държавите членки водят публичен регистър на лицензираните платежни институции и на техните представители и клонове, както и на физическите и юридически лица и техните представители и клонове, за които се прилага освобождаване в съответствие с член 27, и на институциите, посочени в член 2, параграф 3, които имат право да предоставят платежни услуги съгласно националното законодателство. Те се вписват в регистъра на държавата

членка по произход.

В този регистър се посочват платежните услуги, за които платежната институция е получила лиценз или за които е регистрирано физическото или юридическото лице. Лицензираните платежни институции се вписват в регистъра отделно от физическите и юридическите лица, регистрирани в съответствие с член 27. Регистърът е отворен за справки, достъпен по електронен път и се актуализира редовно.

Член 14 **Уеб портал на ЕБО**

1. ЕБО създава уеб портал, който да служи за европейска точка за електронен достъп и който свързва публичните регистри, посочени в член 13. ЕБО разработва и управлява уеб портала.
2. Системата за връзка между регистрите се състои от:
  - а) централните регистри на държавите членки;
  - б) портала, служещ за европейска точка за електронен достъп.
3. Държавите членки осигуряват достъпа до техните публични регистри чрез уеб портала.
4. ЕБО разработва проекти на регулаторни технически стандарти, определящи техническите изисквания за достъп на равнището на Съюза до информацията, съдържаща се в публичните регистри, посочени в член 13. ЕБО представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти в рамките на [...две години от датата на влизане в сила на настоящата директива].

На Комисията се предоставят правомощия за приемане на посочените в първа алинея регулаторни технически стандарти в съответствие с процедурата, предвидена в членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 15 **Поддържане на лиценза**

В случай че настъпи промяна, която засяга точността на информацията и доказателствата, предоставени в съответствие с член 5, платежната институция уведомява незабавно компетентните органи на своята държава членка по произход за промяната.

Член 16 **Счетоводна отчетност и задължителен одит**

1. По отношение на платежните институции се прилагат *mutatis mutandis* разпоредбите на Директива 78/660/ЕИО и, където и приложимо – директиви 83/349/ЕИО и 86/635/ЕИО, както и на Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁸.
2. Освен ако са освободени съгласно Директива 78/660/ЕИО и, когато е приложимо, директиви 83/349/ЕИО и 86/635/ЕИО, годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети на платежните институции се проверяват от задължителни одитори или одиторски дружества по смисъла на Директива 2006/43/ЕО.

---

⁴⁸ Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. относно прилагането на международните счетоводни стандарти (ОВ L 243, 11.9.2002 г., стр. 1)

3. За целите на надзора държавите членки изискват от платежните институции да предоставят отделна счетоводна информация за платежните услуги и за дейностите, изброени в член 17, параграф 1, за които се изготвя одиторски доклад. Когато е приложимо, този доклад се изготвя от задължителните одитори или одиторски дружества.
4. Задълженията, предвидени в член 63 от Директива 2013/36/ЕС, се прилагат *mutatis mutandis* по отношение на одиторите или одиторските дружества, извършващи задължителен одит на платежните институции във връзка с дейността им по предлагане на платежни услуги.

Член 17 *Дейности*

1. Освен предоставянето на платежни услуги платежните институции могат да осъществяват следните дейности:
  - а) предоставяне на оперативни и тясно свързани с тях спомагателни услуги, като осигуряване на изпълнението на платежни трансакции, услуги по обмяна на валута, дейности по съхранение на ценности, съхраняване и обработка на данни;
  - б) управление на платежни системи, без да се засягат разпоредбите на член 29;
  - в) стопански дейности, различни от предоставянето на платежни услуги, при спазване на приложимото законодателство на Съюза и национално законодателство.
2. Когато платежните институции извършват дейности по предоставяне на една или повече платежни услуги, те могат да държат само платежни сметки, използвани единствено за платежни трансакции. Държавите членки гарантират, че достъпът до тези платежни сметки не надхвърля целите на платежните услуги.
3. Никакви получени от платежни институции средства от ползватели на платежни услуги с оглед предоставяне на платежни услуги не представляват влог или друг вид възстановими средства по смисъла на член 9 от Директива 2013/36/ЕС, нито електронни пари по смисъла на член 2, параграф 2 от Директива 2009/110/ЕО.
4. Платежните институции могат да отпускат кредит, свързан с платежните услуги, посочени в точка 4 или 5 от приложение I, само ако са изпълнени следните условия:
  - а) кредитът има спомагателен характер и се отпуска единствено и само във връзка с изпълнението на определена платежна трансакция;
  - б) независимо от националните правила за предоставяне на кредит по кредитни карти кредитът, отпуснат във връзка с плащане и предоставен в съответствие с член 10, параграф 9 и член 26, се погасява в кратък срок, който при никакви обстоятелства не надвишава 12 месеца;
  - в) такъв кредит не се отпуска от средствата, които са получени или се държат с цел изпълнение на определена платежна трансакция;
  - г) собствените средства на платежната институция трябва по всяко време и по задоволителен за надзорните органи начин да бъде достатъчен предвид общия размер на отпуснатия кредит.
5. Платежните институции не приемат влогове или други възстановими средства по смисъла на член 9 от Директива 2013/36/ЕС.

6. Настоящата директива не засяга разпоредбите на Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁴⁹ или други приложими разпоредби на законодателството на Съюза или нехармонизирани с настоящата директива национални мерки, отнасящи се до условията за отпускане на кредити на потребители, които са в съответствие със законодателството на Съюза.

РАЗДЕЛ 2

ДРУГИ ИЗИСКВАНИЯ

Член 18

Използване на представители, клонове или подизпълнители

1. Когато дадена платежна институция възнамерява да предоставя платежни услуги чрез представител, тя съобщава следната информация на компетентните органи в своята държава членка по произход:
  - а) име и адрес на представителя;
  - б) описание на механизмите за вътрешен контрол, които ще използват представителите с оглед спазване на задълженията във връзка с изпирането на пари и финансирането на тероризъм съгласно Директива 2005/60/ЕО;
  - в) самоличността на директорите и лицата, отговорни за управлението на представителя, който ще бъде използван при предоставянето на платежни услуги, и доказателства за това, че те са подходящи и благонадеждни.
2. След получаване на информацията в съответствие с параграф 1 компетентните органи вписват представителя в регистъра по член 13.
3. Ако считат, че предоставената информация е неточна, компетентните органи предприемат допълнителни действия за проверка на данните преди да впишат представителя в регистъра.
4. Ако след предприемането на действие за проверка на информацията компетентните органи не са удовлетворени от точността на предоставените съгласно параграф 1 данни, те отказват да впишат представителя в регистъра по член 13.
5. Ако платежната институция желае да предоставя платежни услуги в друга държава членка чрез използване на представител, тя следва процедурите, предвидени в член 26. В такъв случай преди представителят да може да бъде регистриран съгласно настоящия член, компетентните органи на държавата членка по произход информират компетентните органи на приемащата държава членка за намерението си да регистрират представителя и вземат предвид тяхното становище.
6. Ако компетентните органи на приемащата държава членка имат основателни причини да подозират, че планираното използване на представител или учредяването на клон се извършва или е извършено във връзка с опит за изпиране на пари или финансиране на тероризъм по смисъла на Директива 2005/60/ЕО, или че използването на такъв представител или установяването на такъв клон би могло да повиши риска от изпиране на пари или финансиране на тероризъм, те информират за това компетентните органи на държавата членка по произход, които могат да откажат да регистрират представителя или клона или да отменят вече направената регистрация на посредника или клона.

---

⁴⁹ Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. относно договорите за потребителски кредити и за отмяна на Директива 87/102/ЕИО (ОВ L 133, 22.5.2008 г., стр. 66).

7. В случай че платежната институция има намерение да възложи на подизпълнител изпълнението на оперативни функции, свързани с платежни услуги, тя информира за това компетентните органи на своята държава членка по произход.

Възлагането на подизпълнители на изпълнението на важни оперативни функции не може да се извършва по начин, който съществено уврежда качеството на вътрешния контрол на платежната институция и възможността на компетентните органи да следят за изпълнението от платежната институция на всички предвидени в настоящата директива задължения.

За целите на втора алинея дадена оперативна функция се счита за важна, ако недостатък или пропуск при нейното изпълнение биха нарушили съществено непрекъснатото спазване от дадена платежна институция на изискванията, определени в лиценза, изискван съгласно настоящия дял, или на другите ѝ задължения съгласно настоящата директива, финансовите ѝ показатели или надеждността ѝ, или непрекъснатото предоставяне от нея на платежни услуги. Държавите членки гарантират, че когато платежни институции възлагат изпълнението на важни оперативни функции на подизпълнител, платежните институции спазват следните условия:

- a) посредством възлагането на подизпълнител висшият ръководен състав не може да делегира своята отговорност;
- б) отношенията и задълженията на платежната институция спрямо ползвателите на предоставяните от нея съгласно настоящата директива платежни услуги не се променят;
- в) условията, които платежната институция е длъжна да спазва, за да получи и запази лиценза си в съответствие с настоящия дял, не се нарушават;
- г) нито едно от останалите условия, на основание на които е издаден лицензът на платежната институция, не се отменя или променя.

8. Платежните институции гарантират, че представителите или клоновете, които действат от тяхно име, информират за това ползвателите на платежни услуги.

9. Платежните институции информират компетентните органи на своята държава членка по произход без излишно забавяне за всички промени по отношение на използването на представители, включително допълнителни представители, клонове или подизпълнители, и актуализират съответно информацията, посочена в параграф 1.

Член 19 **Отговорност**

1. Държавите членки гарантират, че когато платежните институции са възложили на трети страни осъществяването на оперативни функции, тези институции са предприели разумни стъпки, за да осигурят спазването на предвидените в настоящата директива изисквания.
2. Държавите членки изискват от платежните институции да носят пълна отговорност за всяко действие на техните служители, представители, клонове или подизпълнители.

Член 20
Съхраняване на документи

Държавите членки изискват от платежните институции да съхраняват всички подходящи документи за целите на настоящия дял в продължение на най-малко пет години, без да се засягат разпоредбите на Директива 2005/60/ЕО или друго приложимо законодателство на Съюза.

РАЗДЕЛ 3
КОМПЕТЕНТНИ ОРГАНИ И НАДЗОР

Член 21
Определяне на компетентните органи

1. Държавите членки определят за компетентни органи, отговорни за издаването на лицензи и за упражняването на пруденциален надзор на платежните институции, които ще изпълняват функциите, предвидени в настоящия дял, публични органи или субекти, признати от националното законодателство или от публични органи, изрично оправомощени за целта според националното законодателство, включително национални централни банки.

Компетентните органи гарантират независимостта си от икономически субекти и не допускат конфликт на интереси. Без да се засягат разпоредбите на първа алинея, платежните институции, кредитните институции, институциите за електронни пари или пощенските джиро институции не могат да бъдат определени за компетентни органи.

Държавите членки уведомяват Комисията за това.

2. Държавите членки гарантират, че компетентните органи, определени съгласно параграф 1, притежават всички необходими правомощия за изпълнение на функциите си.
3. Когато на територията на държава членка съществува повече от един орган, компетентен по уредените в настоящия дял въпроси, държавата членка гарантира, че тези органи работят в тясно сътрудничество, така че да могат ефективно да изпълняват функциите си. Същото важи и в случаите, когато органите, които са компетентни по уредените в настоящия дял въпроси, не са компетентните органи за надзора на кредитни институции.
4. Задачите на определените съгласно параграф 1 компетентни органи се определят от компетентните органи на държавата членка по произход.
5. Разпоредбите на параграф 1 не предполагат задължение за компетентните органи да упражняват надзор върху стопанските дейности на платежните институции, различни от предоставянето на платежни услуги, и дейностите, посочени в член 17, параграф 1, буква а).

Член 22
Надзор

1. Държавите членки гарантират, че упражняваният от компетентните органи контрол за непрекъснатото спазване на разпоредбите на настоящия дял е пропорционален, подходящ и съответстващ на рисковете, на които са изложени платежните институции.

С цел да проверят спазването на разпоредбите на настоящия дял компетентните органи имат право да предприемат следните стъпки и по-конкретно:

- а) да изискват от платежните институции да предоставят всякаква информация, необходима за наблюдение на спазването на изискванията;
  - б) да извършват проверки на място на платежните институции, на представителите и клоновете, предоставящи платежни услуги от името и за сметка на платежната институция, или на подизпълнители, на които е възложено извършването на дейности;
  - в) да издават препоръки, насоки и, когато е приложимо, задължителни административни разпоредби;
  - г) да прекратяват или отнемат лиценз в случаите по член 12.
2. Без да се засягат процедурите за отнемане на лиценз и наказателноправните разпоредби, държавите членки предвиждат, че съответните им компетентни органи могат да налагат санкции на платежните институции или на лицата, ефективно упражняващи контрол върху дейността на платежните институции, които нарушават законовите, подзаконовите или административните разпоредби относно надзора или упражняването на свързана с предоставяне на платежни услуги стопанска дейност, или да приемат мерки, насочени към преустановяване на констатираните нарушения или отстраняване на причините за тях.
  3. Независимо от изискванията по член 6, член 7, параграфи 1 и 2 и член 8 държавите членки гарантират, че компетентните органи имат право да предприемат действията, описани в параграф 1 от настоящия член, с оглед осигуряване наличието на достатъчен капитал за платежните услуги, по-конкретно когато свързаната с неплатежни услуги дейност на платежната институция засяга или може да засегне финансовата стабилност на платежната институция.

Член 23

Професионална тайна

1. Държавите членки гарантират, че за всички лица, които работят или са работили за компетентните органи, както и експертите, действащи от името на компетентните органи, е в сила задължение за опазване на професионалната тайна, без да се засягат случаите, уредени от наказателното право.
2. При обмена на информация по член 25 задължението за опазване на професионална тайна се прилага стриктно, за да се гарантира защитата на лични и търговски права.
3. Държавите членки могат да прилагат настоящия член, като вземат предвид *mutatis mutandis* членове 53—61 от Директива 2013/36/ЕС.

Член 24

Право на съдебно обжалване

1. Държавите членки гарантират, че решенията на компетентните органи по отношение на платежните институции по силата на закони, подзаконови и административни разпоредби, приети в съответствие с настоящата директива, подлежат на съдебно обжалване.
2. Разпоредбите на параграф 1 се прилага и при бездействие.

Член 25

Обмен на информация

1. Компетентните органи в различните държави членки си сътрудничат помежду си и, когато е целесъобразно, с Европейската централна банка и националните централни

банки на държавите членки, ЕБО, както и с други съответни компетентни органи, определени съгласно законодателството на Съюза или националното законодателство, приложимо по отношение на доставчиците на платежни услуги

2. В допълнение държавите членки разрешават обмена на информация между своите компетентни органи и следните субекти:
  - а) компетентните органи на други държави членки, отговорни за издаването на лицензи и упражняването на надзор върху платежните институции;
  - б) Европейската централна банка и националните централни банки на държавите членки в качеството им на парични и надзорни органи и, когато е целесъобразно, други публични органи, отговорни за надзора на платежните системи и системите за сетълмент;
  - в) други органи, определени съгласно настоящата директива, Директива 2005/60/ЕО и друго законодателство на Съюза, приложимо по отношение на доставчиците на платежни услуги, като например законодателството относно изпирането на пари и финансирането на тероризъм;
  - г) ЕБО, предвид неговия принос за последователното и съгласувано функциониране на надзорните механизми, както е посочено в член 1, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Член 26

Упражняване на правото на установяване и свободата на предоставяне на услуги

1. Всяка лицензирана платежна институция, която желае да предоставя платежни услуги за първи път в държава членка, различна от нейната държава членка по произход, чрез упражняване на правото си на установяване и свободата на предоставяне на услуги, уведомява за това компетентните органи на своята държава членка по произход.

В едномесечен срок от получаване на тази информация компетентните органи в държавата членка по произход информират компетентните органи на приемащата държава членка за наименованието и адреса на платежната институция, имената на лицата, отговорни за управлението на клона, неговата организационна структура и вида платежни услуги, които тази институция възнамерява да предоставя на територията на приемащата държава членка.

С оглед извършване на проверки и предприемане на необходимите стъпки предвидени в член 22, по отношение на представител, клон или подизпълнител на платежна институция, намиращи се на територията на друга държава членка, компетентните органи на държавата членка по произход си сътрудничат с компетентните органи на приемащата държава членка.

2. В рамките на сътрудничеството по параграфи 1 и 2 компетентните органи на държавата членка по произход уведомяват компетентните органи на приемащата държава членка, когато възнамеряват да извършат проверка на място на територията на последната.

Компетентните органи на държавата членка по произход могат обаче да делегират на компетентните органи на приемащата държава членка задачата да извършат проверка на място на съответната институция.

3. Компетентните органи си предоставят взаимно всяка съществена и/или подходяща информация, по-специално в случай на нарушения или предполагаеми нарушения от страна на представител, клон или подизпълнител. В тази връзка компетентните

органи предоставят при поискване всякаква подходяща информация и по своя инициатива съобщават цялата съществена информация.

4. Параграфи 1—4 не засягат задължението на компетентните органи по Директива 2005/60/ЕО и Регламент (ЕО) № 1781/2006, по-конкретно по член 37, параграф 1 от Директива 2005/60/ЕО и член 15, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1781/2006, за надзор и мониторинг на спазване на изискванията, предвидени в тези правни актове.
5. ЕБО издава насоки за компетентните органи съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 относно елементите, които трябва да се вземат предвид, когато вземат решение дали дейността, която платежната институция е съобщила, че възнамерява да предоставя в друга държава членка съгласно параграф 1 от настоящия член, би представлявала упражняване на правото на установяване или свобода на предоставяне на услуги. Тези насоки се издават в рамките на [... две години от датата на влизане в сила на настоящата директива].
6. ЕБО разработва проекти на регулаторни технически стандарти, определящи рамката за предвиденото в параграф 1 от настоящия член сътрудничество и обмен на информация между компетентните органи на държавата членка по произход и компетентните органи на приемащата държава членка в съответствие с настоящия член и член 18. В проектите на регулаторни технически стандарти се уточнява методът, средствата и конкретните условия на сътрудничеството при уведомяването във връзка с платежни институции, действащи в трансгранична среда, и по-специално обхватът и обработката на информацията, която следва да бъде предоставена, включително обща терминология и стандартни образци за уведомяване, за да се гарантира последователен и ефикасен процес на уведомяване.
ЕБО представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти до *(да се впише дата)* [...в рамките на две години от датата на влизане в сила на настоящата директива].
7. ЕБО разработва проекти на регулаторни технически стандарти, с които се определя рамката за сътрудничество и обменът на информация между компетентните органи на държавата членка по произход и тези на приемащата държава членка в съответствие с разпоредбите на параграфи 2, 3 и 4 от настоящия член и на член 22. В проектите на регулаторни технически стандарти се уточнява методът, средствата и конкретните условия на сътрудничеството при уведомяването във връзка с платежни институции, действащи в трансгранична среда, и по-специално обхватът и обработката на информацията, която ще бъде обменяна, за да се гарантира последователен и ефективен надзор върху платежните институции, които предоставят трансгранични платежни услуги.
ЕБО представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти до *(да се впише дата)* [...в рамките на две години от датата на влизане в сила на настоящата директива].
8. На Комисията се предоставят правомощия за приемане на посочените в параграфи 6 и 7 регулаторни технически стандарти в съответствие с процедурата, предвидена в членове 10—14 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

РАЗДЕЛ 4

ОСВОБОЖДАВАНЕ ОТ ИЗИСКВАНИЯТА

Член 27

Условия

1. Независимо от разпоредбите на член 13 държавите членки могат да предоставят освобождаване или да позволят на своите компетентни органи да предоставят освобождаване от прилагането на всички или на част от процедурите и условията, установени в раздели 1—3, с изключение на членове 21, 23, 24, и 25, и да разрешат физически или юридически лица да бъдат вписани в регистъра по член 13, когато:
  - а) за предходните дванадесет месеца средната стойност на общата сума на платежните трансакции, извършени от съответното лице, включително от представител, за когото лицето носи неограничена отговорност, не надвишава 1 милиона EUR месечно. Това изискване се оценява въз основа на заложената в бизнес плана обща сума на платежните трансакции, освен ако компетентните органи изискат планът да бъде променен;
  - б) никое от физическите лица, отговорни за управлението или осъществяването на стопанската дейност, не е осъждано за престъпления, свързани с изпиране на пари или финансиране на тероризъм, или за други финансови престъпления.
2. Всяко физическо или юридическо лице, регистрирано в съответствие с параграф 1, е длъжно да има седалище или местопребиваване в държавата членка, в която действително упражнява дейността си.
3. Лицата, посочени в параграф 1 от настоящия член, се третираат като платежни институции, без за тях да се прилагат разпоредбите на член 10, параграф 9 и член 26.
4. Държавите членки могат също да предвидят, че всяко регистрирано в съответствие с параграф 1 от настоящия член физическо или юридическо лице може да извършва само някои от дейностите по член 17.
5. Лицата, посочени в параграф 1 от настоящия член, уведомяват компетентните органи за всяка промяна в своето положение, свързана с условията, определени в посочения параграф. Държавите членки предприемат необходимите мерки, с които да се гарантира, че когато не са изпълнени условията, установени в параграфи 1, 2 и 4, заинтересованото лице подава заявление за лиценз в срок от 30 календарни дни съгласно процедурата по член 10.
6. Параграфи 1—5 от настоящия член не се прилагат по отношение на разпоредбите на Директива 2005/60/ЕО или на националните разпоредби относно предотвратяването на изпиране на пари.

Член 28

Уведомяване и информация

Ако държава членка се възползва от освобождаването по член 27, тя уведомява Комисията за своето решение съответно до [да се впише дата (крайния срок за транспониране)], както и за всички последващи промени. В допълнение държавата членка информира Комисията за броя на съответните физически и юридически лица и ежегодно — за общата сума на извършените платежни трансакции към 31 декември на всяка календарна година съгласно член 27, параграф 1, буква а).

ГЛАВА 2

Общи разпоредби

Член 29

Достъп до платежните системи

1. Държавите членки гарантират, че правилата за достъп на лицензираните или регистрираните доставчици на платежни услуги, които са юридически лица, до платежни системи са безпристапни, недискриминационни и съразмерни и че тези правила не ограничават достъпа повече от необходимото, за да се осигури защита от специфични видове риск, като риск при сетълмент, операционен риск и бизнес риск, и защита на финансовата и оперативната стабилност на платежната система.

Платежните системи не могат да налагат на доставчиците на платежни услуги, на ползвателите на платежни услуги или на други системи някое от следните изисквания:

- а) рестриктивно правило относно ефективно участие в други платежни системи;
  - б) правило, което поражда неравнопоставеност между лицензираните доставчици на платежни услуги или между регистрираните доставчици на платежни услуги по отношение на правата, задълженията и привилегиите на участниците;
  - в) ограничения, основани на правния статут на институциите.
2. Параграф 1 не се прилага за:
    - а) платежни системи, определени съгласно Директива 98/26/ЕО;
    - б) платежни системи, съставени изключително от доставчици на платежни услуги, принадлежащи към група, съставена от образувания, между които има капиталови връзки, при което едно от свързаните образувания упражнява ефективен контрол върху останалите свързани образувания.

За целите на буква а) на първа алинея от настоящия параграф държавите членки гарантират, че когато определената платежна система позволява на доставчика на платежни услуги да подава нареждания за превод посредством системата чрез пряк участник, такъв непряк достъп до услугите на системата се предоставя при поискване и на други лицензирани или регистрирани доставчици на платежни услуги в съответствие с параграф 1.

Член 30

Забрана за лица, различни от доставчици на платежни услуги, да предоставят платежни услуги и задължение за уведомяване

1. Държавите членки забраняват на физически или юридически лица, които не са доставчици на платежни услуги, нито са изрично изключени от обхвата на настоящата директива, да предоставят платежни услуги.
2. Държавите членки изискват от доставчиците на услуги, преди да започнат да упражняват определена дейност, посочена в член 3, буква к), за която обемът на платежните трансакции, изчислен в съответствие с член 27, параграф 1, буква а), превишава посочения там праг, да информират компетентните органи за намерението си и да подадат заявление да бъдат признати като ограничена мрежа.

В срок от един месец от датата на получаване на искането за признаване компетентният орган взема мотивирано решение въз основа на критериите по член 3, буква к) да признае или не дейността като ограничена мрежа и информира съответно

доставчика на услуги. Резюме на решението е публично достъпно в публичния регистър по член 13.

Компетентните органи информират Комисията за всяко решение, взето в съответствие с втора алинея.

ДЯЛ III

ПРОЗРАЧНОСТ НА УСЛОВИЯТА И ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНАТА ОТНОСНО ПЛАТЕЖНИТЕ УСЛУГИ ИНФОРМАЦИЯ

РАЗДЕЛ I

Общи правила

Член 31 *Обхват*

1. Настоящият дял се прилага за еднократни платежни трансакции, рамкови договори и платежни трансакции, предмет на тези договори. Страните могат да се договарят, че той не се прилага изцяло или отчасти, ако ползвателят на платежната услуга не е потребител.
2. Държавите членки могат да предвидят разпоредбите на настоящия дял да се прилагат за микропредприятията по същия начин, както за потребителите.
3. Настоящата директива не засяга разпоредбите на Директива 2008/48/ЕО или друго приложимо право на Съюза или нехармонизирани с настоящата директива национални мерки, отнасящи се до условията за отпускане на кредити на потребители, които са в съответствие с правото на Съюза.

Член 32 *Други разпоредби в законодателството на Съюза*

Разпоредбите на настоящия дял не засягат по никакъв начин законодателството на Съюза, предвиждащо допълнителни изисквания за предоставянето на предварителна информация.

Въпреки това в случаите, в които се прилага и Директива 2002/65/ЕО, изискванията за информация по член 3, параграф 1 от посочената директива — с изключение на изискванията по точка 2, букви в)–ж), точка 3, букви а), г) и д) и точка 4, буква б) от посочения параграф — се заменят с членове 37, 38, 44 и 45 от настоящата директива.

Член 33 *Такси за предоставяне на информация*

1. Доставчикът на платежни услуги не начислява на ползвателя на платежни услуги такси за предоставяне на информация по настоящия дял.
2. Доставчикът на платежни услуги и ползвателят на платежни услуги могат да уговорят заплащане на такси за допълнителна информация или за информация, предоставяна на по-кратки интервали, или за информация, предадена чрез средства за комуникация, различни от установените в рамковия договор, и предоставена по искане на ползвателя на платежни услуги.
3. Ако доставчикът на платежни услуги има право да наложи такси за предоставяне на информация в съответствие с параграф 2, те трябва да бъдат подходящи и да съответстват на действителните разходи на доставчика на платежни услуги.

Член 34

Доказателствена тежест при изискванията за информация

Държавите членки могат да предвидят, че доставчикът на платежни услуги носи отговорността да докаже, че изпълнява предвидените в настоящия дял изисквания за предоставяне на информация.

Член 35

Дерогация от изискванията за предоставяне на информация за платежни инструменти с ниска стойност и за електронни пари

1. За платежни инструменти, които според рамковия договор се използват единствено за отделни платежни трансакции, ненадвишаващи 30 EUR, или които имат лимит на плащанията от 150 EUR, или на които се съхраняват средства, които не надхвърлят в нито един момент 150 EUR, може да се уговори следното:
  - а) чрез дерогация от членове 44, 45 и 49 доставчикът на платежни услуги предоставя на платеца само информация за основните характеристики на платежната услуга, включително информация за начина, по който платежният инструмент може да се използва, за отговорността, начислените такси и друга конкретна информация, необходима за вземането на информирано решение, както и указание за това къде може да бъде намерена по леснодостъпен начин всяка друга информация и условията по член 45;
  - б) чрез дерогация от член 47 от доставчика на платежни услуги няма да се изисква да предлага промени в условията на рамковия договор по начина, предвиден в член 44, параграф 1;
  - в) чрез дерогация от членове 50 и 51 след изпълнение на платежната трансакция:
    - i) доставчикът на платежни услуги предоставя или осигурява на разположение само справка, позволяваща на ползвателя на платежни услуги да идентифицира платежната трансакция, сумата по нея и таксите за нея и/или в случай на няколко платежни трансакции от един и същи вид, извършени към един и същи получател на плащане, само информация за общия им размер и таксите за тези платежни трансакции;
    - ii) от доставчика на платежни услуги няма да се изисква да предоставя или да осигурява на разположение информацията, посочена в подточка i), ако платежният инструмент е използван анонимно или доставчикът на платежни услуги не разполага с техническата възможност да я предостави. Въпреки това доставчикът на платежни услуги предоставя на платеца възможността да проверява размера на наличните средства.
2. За националните платежни трансакции държавите членки или компетентните им органи могат да намалят или да удвоят сумите, посочени в параграф 1. За предплатените платежни инструменти държавите членки могат да увеличат тези размери до 500 EUR.

ГЛАВА 2

Еднократни платежни трансакции

Член 36

Обхват

1. Настоящата глава се прилага към еднократни платежни трансакции, неуредени с рамков договор.

2. Когато платежното нареждане за еднократна платежна трансакция е предадено посредством платежен инструмент, уреден с рамков договор, доставчикът на платежни услуги не е задължен да предоставя или да осигурява на разположение информацията, която ползвателят на платежни услуги вече е получил въз основа на рамковия договор с друг доставчик на платежни услуги или която ще получи съгласно този рамков договор.

Член 37

Предварителна обща информация

1. Държавите членки изискват, преди ползвателят на платежни услуги да е обвързан с договор или предложение за еднократна платежна услуга, доставчикът на платежни услуги да осигури на разположение на ползвателя на платежни услуги по леснодостъпен начин информацията и условията, посочени в член 38. По искане на ползвателя на платежни услуги доставчикът на платежни услуги предоставя информацията и условията на хартиен или друг дълготраен носител. Информацията и условията се дават под формата на разбираем текст и в ясен и достъпен формат на официалния език на държавата членка, в която се предлага платежната услуга, или на всеки друг език, уговорен между страните.
2. Ако договорът за еднократна платежна услуга е сключен по искане на ползвателя на платежни услуги с помощта на средства за дистанционна комуникация, което не дава възможност на доставчика на платежни услуги да спази разпоредбите на параграф 1, доставчикът на платежни услуги изпълнява своите задължения по този параграф незабавно след изпълнението на платежната трансакция.
3. Задълженията по параграф 1 от настоящия член могат да бъдат изпълнени и чрез осигуряване на копие от проекта на договор за еднократна платежна услуга или от авизо за платежно нареждане, съдържащи информацията и условията, посочени в член 38.

Член 38

Информации и условия

1. Държавите членки гарантират, че на ползвателя на платежни услуги са предоставени или осигурени на разположение следната информация и условия:
  - а) посочване на информацията или на уникалния идентификатор, които трябва да бъдат предоставени от ползвателя на платежни услуги, за да бъде точно инициатирано или изпълнено платежното нареждане;
  - б) максимален срок за изпълнение на предоставяната платежната услуга;
  - в) всички такси, дължими от ползвателя на платежни услуги на доставчика на платежни услуги, и, когато е приложимо, разбивката им по стойност;
  - г) когато е приложимо, действащия или референтен обменен курс, който ще се прилага за платежната трансакция.
2. Държавите членки гарантират, че при услуги по инициатиране на плащане третата страна доставчик на платежни услуги предоставя на платеща информация за предлаганите услуги и информация за връзка с третата страна доставчик на платежни услуги.
3. Когато е приложимо, на ползвателя на платежни услуги се осигурява на разположение по леснодостъпен начин всякаква друга необходима информация и условия, посочени в член 42.

Член 39

Информация, предоставяна на платеца и получателя на плащането в случаите на услуга по инициране на плащане

Когато трета страна доставчик на платежни услуги иницира платежно нареждане по искане на платеца, тя предоставя или дава на разположение на платеца и, когато е приложимо, на получателя на плащането, незабавно след иницирането следните данни:

- а) потвърждение на успешното инициране на платежното нареждане пред доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца;
- б) справка, даваща възможност на получателя на плащането да идентифицира платежната трансакция и, когато е целесъобразно — платеца, както и всякаква информация, предадена при платежната трансакция;
- в) размера на платежната трансакция;
- г) когато е приложимо, размера на всички такси за платежната трансакция и, когато е приложимо, разбивка за тях.

Член 40

Информация, предоставяна на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца, в случаите на услуга по инициране на плащане

Когато платежното нареждане е подадено чрез собствената система на третата страна доставчик на платежни услуги, в случай на измама или спор той предоставя на платеца и доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката, данни за трансакциите и информация за разрешението.

Член 41

Информация, предоставяна на платеца, след получаване на платежното нареждане

Незабавно след получаването на платежното нареждане доставчикът на платежни услуги на платеца му предоставя или осигурява на разположение следната информация по начина, предвиден в член 37, параграф 1:

- а) справка, позволяваща на платеца да идентифицира платежната трансакция и по целесъобразност информация, свързана с получателя на плащането;
- б) размера на платежната трансакция във валутата, посочена в платежното нареждане,
- в) размера на всички такси за платежната трансакция, дължими от платеца, и, когато е приложимо, разбивка по стойност на тези такси;
- г) когато е приложимо, обменния курс, използван при платежната трансакция от доставчика на платежни услуги на платеца, или позоваване на този курс, когато е различен от предвидения в съответствие с член 38, параграф 1, буква г), както и размера на платежната трансакция след валутното конвертиране;
- д) датата на получаване на платежното нареждане.

Член 42

Информация, предоставяна на получателя на плащането, след изпълнение на нареждането

Веднага след изпълнението на платежната трансакция доставчикът на платежни услуги на получателя на плащането предоставя или осигурява на разположение на получателя на плащането следната информация по начина, предвиден в член 37, параграф 1:

- а) справка, позволяваща на получателя на плащането да идентифицира платежната трансакция, и, когато е приложимо — платеца, както и всякаква информация, предадена при платежната трансакция;
- б) размера на платежната трансакция във валутата, в която средствата са на разположение на получателя на плащането;
- в) размера на всички такси за платежната трансакция, дължими от получателя на плащането, и, когато е приложимо, разбивка по стойност на такива такси;
- г) когато е приложимо — обменния курс, използван при платежната трансакция от доставчика на платежни услуги на получателя на плащането, както и стойността на платежната трансакция преди валутното конвертиране;
- д) вальора за заверяване на сметката.

ГЛАВА 3

Рамкови договори

Член 43 **Обхват**

Настоящата глава се прилага по отношение на платежни трансакции, които са предмет на рамков договор.

Член 44 **Предварителна обща информация**

1. Държавите членки изискват от доставчика на платежни услуги да предостави на ползвателя на платежни услуги на хартиен или друг дълготраен носител информацията и условията, посочени в член 45, в разумен срок преди обвързването на ползвателя на платежни услуги с рамков договор или предложение за такъв. Информацията и условията се дават под формата на разбираем текст и в ясен и достъпен формат на официалния език на държавата членка, в която се предлага платежната услуга, или на всеки друг език, уговорен между страните.
2. Ако рамковият договор е сключен по искане на ползвателя на платежни услуги с помощта на средство за дистанционна комуникация, което не дава възможност на доставчика на платежни услуги да спази разпоредбите на параграф 1, доставчикът на платежни услуги изпълнява задълженията си по този параграф незабавно след сключването на рамковия договор.
3. Задълженията по параграф 1 могат да бъдат изпълнени и чрез предоставяне на копие от проекта на рамковия договор, съдържащо информацията и условията, посочени в член 45.

Член 45 **Информация и условия**

Държавите членки гарантират, че следната информация и условия се предоставят на ползвателя на платежни услуги:

1. относно доставчика на платежни услуги:
  - а) името на доставчика на платежни услуги, географския адрес на седалището му и, когато е приложимо, географския адрес на неговия представител или клона, установен в държавата членка, в която се предлага платежната услуга, както и

- всеки друг адрес, включително електронна поща, необходим за връзка с доставчика на платежни услуги;
- б) данните за съответните надзорни органи и за регистъра по член 13 или за всеки друг публичен регистър, в който е вписан лицензът на доставчика на платежни услуги и регистрационният му номер или равностоен начин за идентификация в този регистър;
2. относно използването на платежната услуга:
- а) описание на основните характеристики на платежната услуга, която се предоставя;
- б) посочване на информацията или на уникалния идентификатор, които трябва да бъдат предоставени от ползвателя на платежни услуги, за да бъде точно иницирано или изпълнено платежното нареждане;
- в) формата и реда за даване на съгласието за инициране или изпълнение на платежната трансакция и оттеглянето на това съгласие в съответствие с членове 57 и 71;
- г) справка за момента на получаване на платежното нареждане, определен съгласно член 69, и за крайния срок — в случай, че има такъв, определен от доставчика на платежни услуги;
- д) максималния срок за изпълнение на платежните услуги;
- е) възможността за уговаряне на лимит на плащанията при използване на платежния инструмент в съответствие с член 60, параграф 1;
3. относно таксите, лихвения процент и обменния курс:
- а) всички такси, които ползвателят на платежни услуги дължи на доставчика на платежни услуги, и когато е приложимо, разбивката им по стойност;
- б) когато е приложимо — лихвения процент и обменния курс, които се прилагат или, ако се налага използването на референтен лихвен процент и обменен курс — начина за изчисляване на прилагания лихвен процент и обменен курс, и съответната дата и индекс или база за определяне на такъв референтен лихвен процент или обменен курс;
- в) ако е договорено — незабавното прилагане на промените в референтния лихвен процент или обменен курс и изискванията в съответствие с член 47, параграф 2 за предоставяне на информация, свързана с промените;
4. относно осъществяването на комуникация:
- а) когато е приложимо — средствата за комуникация, включително техническите изисквания към оборудването и софтуера на ползвателя на платежни услуги, уговорени между страните за предаване на информация или уведомления по настоящата директива;
- б) начинът или периодичността, с която информацията по настоящата директива се предоставя или се осигурява на разположение;
- в) езикът или езиците, на които ще се сключи рамковият договор и ще се осъществява комуникацията по време на договорните отношения;
- г) правото на ползвателя на платежни услуги да получи условията на рамковия договор, както и информацията и условията в съответствие член 46;
5. относно защитните и коригиращите мерки:

- а) когато е приложимо — описание на стъпките, които ползвателят на платежни услуги трябва да предприеме с цел опазване сигурността на определен платежен инструмент, и на начините за уведомяване на доставчика на платежни услуги за целите на член 61, параграф 1, буква б); и защитената процедура за уведомяване на потребителя от доставчика на платежни услуги в случай на предполагаема или действителна измама или заплахата за сигурността;
  - б) ако е договорено — условията, при които доставчикът на платежни услуги запазва правото си да блокира определен платежен инструмент в съответствие с член 60;
  - в) отговорността на платеца в съответствие с член 66, включително информацията за размера на съответната сума;
  - г) как и в какъв срок ползвателят на платежни услуги трябва да уведоми доставчика на платежни услуги в съответствие с член 63 за всякакви неразрешени или неточно инициирани или изпълнени платежни трансакции, както и отговорността на доставчика на платежни услуги за неразрешени платежни трансакции съгласно член 65;
  - д) отговорността на доставчика на платежни услуги за инициирането или изпълнението на платежните трансакции в съответствие с член 80;
  - е) условията за възстановяване на средства в съответствие с членове 67 и 68;
6. относно изменението и прекратяването на рамковия договор:
- а) ако е договорено — информацията, че ползвателят на платежни услуги ще се счита за приел промените в условията в съответствие с член 47, освен ако той е уведомил доставчика на платежни услуги, че не приема тези промени преди датата, на която е предложено те да влязат в сила;
  - б) срока на договора;
  - в) правото на ползвателя на платежни услуги съгласно член 47, параграф 1 и член 48 да прекрати рамковия договор и всякакви споразумения, свързани с това прекратяване;
7. относно процедури за разрешаване на спорове:
- а) всяка клауза в договора относно приложимото към рамковия договор право и/или компетентните съдилища;
  - б) извънсъдебните процедури за възражение и решаване на спорове, достъпни за ползвателя на платежни услуги в съответствие с членове 88—91.

Член 46

Достъпност на информацията и условията на рамковия договор

Във всеки момент на договорните отношения ползвателят на платежни услуги има право по свое искане да получи на хартиен или друг дълготраен носител условията на рамковия договор, както и информацията и условията, посочени в член 45.

Член 47

Промени в условията на рамковия договор

1. Всички промени в рамковия договор, както и информацията и условията, посочени в член 45, се предлагат от доставчика на платежни услуги по начина, определен в член 44, параграф 1, и не по-късно от два месеца преди датата, на която е предложено да влязат в сила.

Когато е приложимо, доставчикът на платежни услуги информира в съответствие с член 45, параграф 6, буква а) ползвателя на платежни услуги, че се счита, че последният е приел тези промени, ако не е уведомил доставчика на платежни услуги, че не ги приема преди датата, на която е предложено те да влязат в сила. В този случай доставчикът на платежни услуги уточнява също така, че ползвателят на платежни услуги има правото да прекрати рамковия договор незабавно и без разноски преди датата, на която е предложено промените да влязат в сила.

2. Промените в лихвените проценти или обменните курсове могат да се прилагат незабавно и без предизвестие, ако рамковият договор предвижда това право и промените се основават на референтния лихвен процент или обменен курс, уговорени в съответствие с член 45, параграф 3, букви б) и в). Ползвателят на платежни услуги бива информиран за всяка промяна в лихвения процент при първа възможност и по начина, определен в член 44, параграф 1, освен ако страните са договорили определена периодичност или начин, по който информацията трябва да се предостави или да се осигури на разположение. При все това промените в лихвения процент или обменния курс, които са по-благоприятни за ползвателите на платежни услуги, могат да бъдат прилагани без предизвестие.
3. Промените в лихвения процент или обменния курс, използвани при изпълнението на платежни трансакции, се прилагат и изчисляват по обективен начин, който не ощетява ползвателите на платежни услуги.

Член 48

Прекратяване

1. Ползвателят на платежни услуги може да прекрати рамковия договор по всяко време, освен ако страните са договорили срок на предизвестие. Този срок не може да надхвърля един месец.
2. Прекратяването на рамков договор, който е сключен за определен срок, надвишаващ 12 месеца, или на безсрочен договор не предполага заплащане на такси от ползвателя на платежни услуги след изтичането на срока от 12 месеца. Във всички останали случаи таксите за прекратяване на договора са подходящи и съобразени с разходите.
3. Ако е уговорено в рамковия договор, доставчикът на платежни услуги може да прекрати безсрочен рамков договор, като даде предизвестие от поне два месеца по начина, определен в член 44, параграф 1.
4. Таксите за платежни услуги, начислявани периодично, се дължат от ползвателя на платежни услуги пропорционално на изтеклия период до момента на прекратяване на договора. Ако такива такси са платени авансово, те се възстановяват пропорционално.
5. Разпоредбите на настоящия член не засягат законовите и подзаконовите разпоредби на държавите членки, уреждащи правото на страните да обявят рамковия договор за неподлежащ на изпълнение или нищожен.
6. Държавите членки могат да предвидят по-благоприятни разпоредби за ползвателите на платежни услуги.

Член 49

Информация, която се предоставя преди изпълнението на отделни платежни трансакции

В случай на отделна платежна трансакция по рамков договор, инициирана от платеца,

доставчикът на платежни услуги предоставя за тази платежна трансакция изрична информация по искане на платеца за максималния срок за изпълнение и таксите, дължими от платеца, и когато е приложимо, разбивката им по стойност.

Член 50

Информация, предоставяна на платеца при отделни платежни трансакции

1. След като сметката на платеца бъде задължена със сумата на отделна платежна трансакция или, когато платецът не използва платежна сметка — след получаване на платежното нареждане, доставчикът на платежни услуги на платеца му предоставя без неоснователно забавяне и по начина, определен в член 44, параграф 1, следната информация:
  - а) справка, даваща възможност на платеца да идентифицира всяка платежна трансакция и, когато е целесъобразно, информация, свързана с получателя на плащането;
  - б) размера на платежната трансакция във валутата, в която е задължена платежната сметка на платеца, или във валутата, използвана за платежното нареждане.
  - в) размера на всички такси, свързани с платежната трансакция и, когато е приложимо, разбивка за тях, или на лихвите, дължими от платеца;
  - г) когато е приложимо — обменния курс, използван при платежната трансакция от доставчика на платежни услуги на платеца, и стойността на платежната трансакция след валутното конвертиране;
  - д) вальора на задължаване на сметката или датата на получаване на платежното нареждане.
2. Рамковият договор може да включва условието информацията, посочена в параграф 1, да се предоставя или осигурява на разположение периодично поне веднъж месечно и по уговорен начин, който позволява на платеца да съхранява и да възпроизвежда информацията в непроменен вид.
3. Въпреки това държавите членки могат да изискат от доставчиците на платежни услуги да предоставят безплатно информацията на хартиен носител веднъж месечно.

Член 51

Информация, предоставяна на получателя на плащането при отделни платежни трансакции

1. След изпълнението на отделна платежна трансакция, доставчикът на платежни услуги на получателя на плащането му предоставя без неоснователно забавяне и по начина, определен в член 44, параграф 1, следната информация:
  - а) справка, даваща възможност на получателя на плащането да идентифицира платежната трансакция и, когато е целесъобразно — платеца, както и всякаква информация, предадена при платежната трансакция;
  - б) размера на платежната трансакция във валутата, с която е заверена платежната сметка на получателя на плащането;
  - в) размера на всички такси за платежната трансакция и, когато е приложимо, разбивка за тях, или на лихвите, дължими от получателя;

- г) когато е приложимо — обменния курс, използван при платежната трансакция от доставчика на платежни услуги на получателя на плащането, и стойността на платежната трансакция преди валутното конвертиране;
  - д) вальора на заверяване на сметката.
2. Рамковият договор може да включва условието информацията, посочена в параграф 1, да се предоставя или осигурява на разположение периодично поне веднъж месечно и по уговорен начин, който позволява на получателя на плащането да съхранява и да възпроизвежда информация в непроменен вид.
  3. Въпреки това държавите членки могат да изискат от доставчиците на платежни услуги да предоставят безплатно информацията на хартиен носител веднъж месечно.

ГЛАВА 4

Общи разпоредби

Член 52

Валута и валутно конвертиране

1. Плащанията се извършват във валутата, уговорена между страните.
2. Когато се предлага услуга по валутно конвертиране преди инициирането на платежната трансакция и когато тази услуга по валутно конвертиране се предлага на мястото на продажбата или от получателя на плащането, страната, предлагаща на платеца услугата по валутно конвертиране, му съобщава всички такси, както и обменния курс, който ще използва за конвертиране на платежната трансакция.

Платецът приема услугата по валутно конвертиране въз основа на тази информация.

Член 53

Информация относно допълнителни такси или отстъпки

1. Когато получателят на плащането изисква такса или предлага отстъпка за използването на даден платежен инструмент, той информира за това платеца преди инициирането на платежната трансакция.
2. Когато доставчик на платежни услуги или трета страна изисква такса за използването на даден платежен инструмент, той информира за това ползвателя на платежни услуги преди инициирането на платежната трансакция.

ДЯЛ IV

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ПРЕДОСТАВЯНЕТО И ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ

ГЛАВА 1

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 54 **Обхват**

1. Когато ползвателят на платежни услуги не е потребител, ползвателят на платежни услуги и доставчикът на платежни услуги могат да се договорят, че разпоредбите на член 55, параграф 1, член 57, параграф 3, членове 64, 66, 67, 68, 71 и 80 не се прилагат изцяло или частично. Ползвателят на платежни услуги и доставчикът на платежни услуги могат също така да се договорят за срок, различен от предвидения в член 63.
2. Държавите членки могат да предвидят, че член 91 не се прилага, когато ползвателят на платежни услуги не е потребител.
3. Държавите членки могат да предвидят разпоредбите на настоящия дял да се прилагат за микропредприятията по същия начин, както за потребителите.
4. Настоящата директива не засяга разпоредбите на Директива 2008/48/ЕО или други приложими разпоредби на правото на Съюза или нехармонизирано с настоящата директива национално законодателство, отнасящо се до условията за отпускане на кредити на потребители, което е в съответствие с правото на Съюза.

Член 55 **Приложими такси**

1. Доставчикът на платежни услуги не може да налага такси на ползвателя на платежни услуги за изпълнение на задълженията си за предоставяне на информация или за предприемане на коригиращи и предпазни мерки по настоящия дял, освен когато в член 70, параграф 1, член 71, параграф 5 и член 79, параграф 2 е предвидено друго. Тези такси се договарят между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги и са подходящи и съответстват на действителните разходи на доставчика на платежни услуги.
2. Когато платежната трансакция не предполага валутно конвертиране, държавите членки изискват получателят на плащането да заплати таксите, които се събират от неговия доставчик на платежни услуги, а платецът да заплати таксите, които се събират от неговия доставчик на платежни услуги.
3. Доставчикът на платежни услуги не възпрепятства получателя на плащането да начисли на платеца такса, да му предложи отстъпка или по друг начин да го ориентира към използването на даден платежен инструмент. Всички приложими такси обаче не може да надвишават разходите, направени от получателя на плащането за използването на конкретния платежен инструмент.
4. Държавите членки обаче гарантират, че получателят на плащането не начислява такси за използването на платежни инструменти, обменните такси за които се

регулират съгласно Регламент (ЕС) № [XX/XX/XX/] [ОП, моля въведете номер на регламента след като бъде приет]

Член 56

Дерогация за платежни инструменти с ниска стойност и електронни пари

1. За платежни инструменти, които според рамковия договор се използват единствено за отделни платежни трансакции, ненадвишаващи 30 EUR или които имат лимит на плащанията от 150 EUR, или на които се съхраняват средства, които не надхвърлят 150 EUR в нито един момент, доставчиците на платежни услуги могат да договорят с ползвателите на платежни услуги следното:
  - а) член 61, параграф 1, буква б) и член 62, параграф 1, букви в) и г), както и член 66, параграф 2 не се прилагат, ако платежният инструмент не позволява блокиране или предотвратяване на по-нататъшното му използване;
  - б) членове 64 и 65 и член 66, параграфи 1 и 2 не се прилагат, ако платежният инструмент се използва анонимно или доставчикът на платежни услуги не е в състояние да докаже по други причини, присъщи на платежния инструмент, че платежната трансакция е била разрешена;
  - в) чрез дерогация от разпоредбите на член 70, параграф 1 доставчикът на платежни услуги не е длъжен да уведомява ползвателя на платежни услуги за отказа за изпълнение на платежно нареждане, ако неизпълнението е очевидно от конкретните обстоятелства;
  - г) чрез дерогация от разпоредбите на член 71 платецът не може да отменя платежното нареждане, след като е предал платежното нареждане или е дал съгласие на получателя за изпълнение на платежната трансакция;
  - д) чрез дерогация от разпоредбите на членове 74 и 75 се прилагат други срокове за изпълнение.
2. За национални платежни трансакции държавите членки или компетентните им органи могат да намалят или да удвоят сумите, посочени в параграф 1. За предплатените платежни инструменти те могат да увеличат сумите до 500 EUR.
3. Членове 65 и 66 от настоящата директива се прилагат също така за електронни пари по смисъла на член 2, параграф 2 от Директива 2009/110/ЕО, освен ако доставчикът на платежни услуги на платеца няма възможност да замрази платежната сметка или да блокира платежния инструмент. Държавите членки могат да ограничат тази дерогация до платежни сметки или платежни инструменти с определена стойност.

ГЛАВА 2

Разрешаване на платежни трансакции

Член 57

Съгласие и оттегляне на съгласието

1. Държавите членки гарантират, че платежната трансакция се счита за разрешена само ако платецът е дал съгласие за изпълнение на платежната трансакция. Платежната трансакция може да бъде разрешена от платеца преди или — ако е договорено между платеца и доставчика на платежни услуги, след изпълнението на платежната трансакция.
2. Съгласието за изпълнение на платежната трансакция или на поредица от платежни трансакции се дава по договорения между платеца и доставчика на платежни услуги

начин. Съгласието може да бъде предоставено също така пряко или непряко чрез получателя. Счита се също, че е дадено съгласие за изпълнение на платежната трансакция, когато платецът упълномощи трета страна доставчик на платежни услуги да инициира платежната трансакция чрез доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката.

При липса на съгласие платежната трансакция се счита за неразрешена.

3. Съгласието може да бъде оттеглено от платеца по всяко време, но не по-късно от датата, на която платежната трансакция става неотменима съгласно член 71. Съгласието за изпълнение на поредица от платежни трансакции също може да бъде оттеглено, в резултат на което всички бъдещи платежни трансакции трябва да се считат за неразрешени.
4. Редът за даване на съгласие се договаря между платеца и съответния(ите) доставчик(ци) на платежни услуги.

Член 58

Достъп и използване на информацията за платежната сметка от трета страна доставчик на платежни услуги

1. Държавите членки гарантират, че платецът има право да се възползва от трета страна доставчик на платежни услуги, за да получи платежни услуги, даващи възможност за достъп до платежни сметки, както е посочено в точка 7 от приложение I.
2. Когато платецът е възложил на трета страна доставчик на платежни услуги да предоставя платежни услуги съгласно параграф 1, доставчикът има следните задължения:
  - а) да гарантира, че персонализираните защитни характеристики на ползвателя на платежни услуги не са достъпни за други лица;
  - б) да удостоверява ясно автентичността си пред доставчика(ците) на платежни услуги, обслужващ(и) сметката на титуляра.
  - в) да не съхранява чувствителни данни за плащанията или персонализирани сертификати за сигурност на ползвателя на платежни услуги.
3. Когато при услуга по инициране на плащане доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката, е получил платежното нареждане на платеца чрез услугите на трета страна доставчик на платежни услуги, той незабавно уведомява последната за получаването на платежното нареждане и предоставя информация относно наличието на достатъчно средства за конкретната платежна трансакция.
4. Доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметката, третираат платежните нареждания, предавани чрез услугите на трета страна доставчик на платежни услуги, по същия начин както платежни нареждания, получени пряко от самия платец, освен в случай на обективни причини от гледна точка на времето и приоритета при изпълнението.

Член 59

Достъп и използване на информацията за платежната сметка от трети страни, издаващи платежни инструменти

1. Държавите членки гарантират, че платецът има право да използва трета страна, издаваща платежни инструменти, за да получи услуги по плащане с карта.

2. Ако платецът е дал съгласие трета страна, издаваща платежен инструмент, която е предоставила платежен инструмент на платеца, да получи информация за наличието на достатъчно средства за конкретна платежна трансакция по посочената платежна сметка на платеца, доставчикът на платежни услуги, обслужващ конкретната платежна сметка, предоставя такава информация на третата страна, издаваща платежния инструмент, незабавно след получаването на платежното нареждане на платеца.
3. Доставчиците на платежни услуги, обслужващи сметката, третираат платежните нареждания, предавани чрез услугите на трета страна, издаваща платежни инструменти, по същия начин както платежни нареждания, получени пряко от самия платец, освен в случай на обективни причини от гледна точка на времето и приоритета при изпълнението.

Член 60

Лимити при употребата на платежни инструменти

1. Когато за даване на съгласие се използва конкретен платежен инструмент, платецът и доставчикът на платежни услуги на платеца могат да уговорят лимити на платежните трансакции, изпълнени чрез платежния инструмент.
2. Ако е предвидено в рамковия договор, доставчикът на платежни услуги може да запази правото си да блокира платежен инструмент по обективни причини, свързани със сигурността на платежния инструмент, съмнение за неразрешена употреба или употреба на инструмента с цел измама или, в случай на платежен инструмент с кредитна линия — значително нараснал риск платецът да не е способен да изпълни задължението си за плащане.
3. В такива случаи доставчикът на платежни услуги информира платеца за блокирането на платежния инструмент и причините за това по договорения начин преди платежният инструмент да бъде блокиран, когато е възможно, или най-късно непосредствено след това, освен ако даването на такава информация е недопустимо поради обективни съображения за сигурност или е забранено от друго приложимо законодателство на Съюза или национално законодателство.
4. Доставчикът на платежни услуги деблокира платежния инструмент или го замества с нов платежен инструмент след като причините за блокирането отпаднат.

Член 61

Задължения на ползвателя на платежни услуги по отношение на платежните инструменти

1. Ползвателят на платежни услуги, който има право да използва определен платежен инструмент, има следните задължения:
  - а) да използва платежния инструмент в съответствие с обективните, недискриминационни и пропорционални условия за неговото издаване и използване;
  - б) да уведоми своевременно доставчика на платежни услуги или образуванието, посочено от последния, ако научи за загуба, кражба, присвояване или неразрешена употреба на платежния инструмент.
2. За целите на параграф 1, буква а) ползвателят на платежни услуги предприема поспециално всички разумни действия за запазване на неговите персонализирани защитни характеристики веднага щом получи платежния инструмент. Задължението на ползвателите на платежни услуги за полагане на грижи не възпрепятстват

използването на платежен инструмент и услуги, разрешени съгласно настоящата директива.

Член 62

Задължения на доставчика на платежни услуги по отношение на платежните инструменти

1. Доставчикът на платежни услуги, който издава платежен инструмент, има следните задължения:
  - а) да гарантира, че персонализираните защитни характеристики на платежния инструмент не са достъпни за лица, различни от ползвателя на платежни услуги, който има право да използва платежния инструмент, без да се засягат задълженията на ползвателя на платежни услуги, посочени в член 61;
  - б) да се въздържа от изпращане на платежен инструмент, за който няма постъпило искане, освен когато трябва да се подмени вече даден на ползвателя на платежни услуги платежен инструмент;
  - в) да гарантира, че по всяко време са налице подходящи способности, позволяващи на ползвателя на платежни услуги да извърши уведомлението по член 61, параграф 1, буква б) или да поиска деблокиране съгласно член 60, параграф 4; при поискване доставчикът на платежни услуги предоставя на ползвателя на платежни услуги в продължение на 18 месеца, считано от уведомлението, средства, с които последният да може да докаже, че е извършил такова уведомление;
  - г) да предоставя на платеца възможност да извърши безплатно уведомлението по член 61, параграф 1, буква б) и да начислява само разходите, ако изобщо има такива, за подмяна, които могат да бъдат свързани пряко с платежния инструмент;
  - д) да предотвратява всяко използване на платежния инструмент, след като е направено уведомление съгласно член 61, параграф 1, буква б).
2. Доставчикът на платежни услуги носи риска, свързан с изпращането на платежен инструмент на платеца или с изпращането на неговите персонализирани защитни характеристики.

Член 63

Уведомяване за неразрешени или неправилно изпълнени платежни трансакции

1. Ползвателят на платежни услуги може да очаква доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката, да коригира платежната трансакция само ако той своевременно уведоми доставчика на платежни услуги, че е установил неразрешена или неправилно изпълнена платежна трансакция, която поражда възможност за предявяване на претенция, включително и по смисъла на член 80, и не по-късно от 13 месеца след датата на задължаване на сметката, освен ако, когато е приложимо, доставчикът на платежни услуги не е предоставил или осигурил на разположение информацията за тази платежна трансакция в съответствие с дял III.
2. Когато участва трета страна доставчик на платежни услуги, ползвателят на платежни услуги също може да очаква доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката, да направи корекция по силата на параграф 1 от настоящия член, без да се засягат разпоредбите на член 65, параграф 2 и член 80, параграф 1.

Член 64

Доказване на установяването на автентичността и на изпълнението на платежни трансакции

1. Когато ползвател на платежни услуги отрича да е разрешавал изпълнена платежна трансакция или твърди, че платежната трансакция не е изпълнена правилно, доставчикът на платежни услуги и — ако такава участва и е целесъобразно — третата страна доставчик на платежни услуги трябва да докажат, че автентичността на платежната трансакция е била установена, платежната регистрация е точно регистрирана, осчетоводена и не е повлияна от техническа неизправност или от друга нередност.
Ако платежната трансакция е била инициирана чрез трета страна доставчик на платежни услуги, тя носи отговорността да докаже, че платежната трансакция не е засегната от техническа неизправност или друга нередност, свързана с платежните услуги, за които тя отговаря.
2. Когато ползвателят на платежни услуги отрича да е разрешавал изпълнена платежна трансакция, използването на платежен инструмент, регистрирано от доставчика на платежни услуги, включително по целесъобразност от трета страна доставчик на платежна услуга, само по себе си не е достатъчно да докаже, че платежната трансакция е била разрешена от платеца или че платецът е действал с цел измама, или не е изпълнил умишлено или поради груба небрежност едно или повече от задълженията си по член 61.

Член 65

Отговорност на доставчика на платежни услуги при неразрешени платежни трансакции

1. Без да се засягат разпоредбите на член 63 държавите членки гарантират, че в случай на неразрешена платежна трансакция доставчикът на платежни услуги на платеца незабавно възстановява на платеца сумата на неразрешената платежна трансакция и, когато е приложимо, възстановява задължената платежна сметка в положението, в което тя би била, ако не е била изпълнена неразрешената платежна трансакция. Те също така гарантират, че вальорът за заверяване на платежната сметка на платеца е не по-късно от датата, на която сумата е била дебитирана.
2. Ако участва трета страна доставчик на платежни услуги, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката, възстановява сумата на неразрешената платежна трансакция и, когато е приложимо, възстановява задължената платежна сметка в състоянието, в което същата би се намирала, ако неразрешената платежна трансакция не е била изпълнена. Възможно е третата страна доставчик на платежни услуги да дължи финансова компенсация на доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката.
3. Допълнително парично обезщетение може да бъде определено в съответствие с правото, приложимо към договора, сключен между платеца и доставчика на платежни услуги, или договора, сключен между платеца и третата страна доставчик на платежни услуги, ако е приложимо.

Член 66

Отговорност на платеца за неразрешени платежни трансакции

1. Чрез дерогация от разпоредбите на член 65 платецът може да бъде задължен да понесе загуби, свързани с неразрешени платежни трансакции, в максимален размер

до 50 EUR, произтичащи от използването на изгубен или откраднат платежен инструмент или от незаконното присвояване на платежен инструмент.

Платецът понася всички загуби, свързани с неразрешени платежни трансакции, ако ги е причинил с цел измама или вследствие на умишлено неизпълнение или на неизпълнение поради небрежност на едно или повече от задълженията си по член 61. В такива случаи не се прилага максималният размер по параграф 1 от настоящия член. За плащания посредством дистанционна комуникация, при които доставчикът на платежна услуга не изисква задълбочено установяване на автентичността на клиента, платецът понася имуществени последици само когато е действал с цел измама. Ако получателят на плащането или доставчикът на платежни услуги на получателя на плащането не успеят да приемат задълбоченото удостоверяване на автентичността на клиента, те възстановяват финансовите щети, причинени на доставчика на платежни услуги на платеща.

2. Платецът не понася никакви финансови последици, произтичащи от използването на загубен, откраднат или незаконно присвоен платежен инструмент, след като е извършил уведомлението в съответствие с член 61, параграф 1, буква б), с изключение на случаите, когато платецът е действал с цел измама. Ако доставчикът на платежни услуги не осигури подходящи начини за уведомление по всяко време за загубен, откраднат или незаконно присвоен платежен инструмент съгласно изискванията по член 62, параграф 1, буква в), платецът не носи отговорност за финансовите последици, произтичащи от използване на този платежен инструмент, с изключение на случаите, когато той е действал с цел измама.

Член 67

Възстановяване на средства по платежни трансакции, инициирани от или чрез получателя на плащането

1. Държавите членки гарантират, че платецът има право на възстановяване на средствата от доставчика на платежни услуги във връзка с вече изпълнена разрешена платежна трансакция, инициирана от или чрез получателя на плащането, ако са спазени следните условия:
  - а) в момента на даване на разрешение за изпълнение на платежната трансакция не е посочен точният размер на платежната трансакция;
  - б) размерът на платежната трансакция надвишава сумата, която платецът би могъл основателно да очаква предвид естеството на предходните разходи, условията на рамковия договор и специфичните за случая обстоятелства.

По искане на доставчика на платежни услуги платецът носи отговорността да докаже наличието на такива условия.

Възстановяването на средствата включва цялата сума на извършената платежна трансакция. Това включва условието, че вальорът за заверяване на платежната сметка на платеща е не по-късно от датата, на която сумата е била дебитирана.

При директни дебити платецът има безусловно право на възстановяване на средствата в рамките на сроковете, определени в член 68, освен когато получателят на плащането вече е изпълнил договорните задължения и услугите вече са били получени или стоките са били употребени от платеща. По искане на доставчика на платежни услуги получателят на плащането носи отговорността да докаже, че описаните в трета алинея условия са изпълнени.

2. Въпреки това за целите на буква б) от първа алинея на параграф 1 платецът не може да се позовава на причини, свързани с обмена на валута, ако е бил приложен

референтният обменен курс, договорен с доставчика на платежни услуги в съответствие с член 38, параграф 1, буква г) и член 45, параграф 3, буква б).

3. В рамковия договор между платеща и доставчика на платежни услуги може да се договори, че платещът няма право на възстановяване на средства, когато е дал съгласието си за изпълнението на платежната трансакция директно на доставчика на платежни услуги и, когато е приложимо — когато доставчикът на платежни услуги или получателят на плащането е предоставил или е осигурил на разположение на платеща по договорения начин информацията относно предстоящата платежна трансакция най-малко четири седмици преди падежа.

Член 68

Искания за възстановяване на средства по платежни трансакции, инициирани от или чрез получателя на плащането

1. Държавите членки гарантират, че платещът може да поиска предвиденото в член 67 възстановяване на средства по разрешена платежна трансакция, инициирана от или чрез получателя на плащането, в рамките на осем седмици от датата, на която сметката е задължена.
2. В срок от 10 работни дни от получаване на искането за възстановяване на средствата доставчикът на платежни услуги или възстановява цялата сума по платежната трансакция, или представя основанията за отказа за възстановяването, като посочва органите, пред които платещът може да отнесе въпроса в съответствие с членове 88—91, ако не приема изложените основания за отказа.

Предвиденото в първата алинея право на доставчика на платежни услуги да откаже възстановяване на средствата не се прилага в случая, посочен в член 67, параграф 1, четвърта алинея.

ГЛАВА 3

Изпълнение на платежни трансакции

РАЗДЕЛ 1

ПЛАТЕЖНИ НАРЕЖДЕНИЯ И ПРЕВЕДЕНИ СУМИ

Член 69

Получаване на платежни нареждания

1. Държавите членки гарантират, че моментът на получаване е моментът, в който платежното нареждане, подадено пряко от платеща или от негово име от трета страна доставчик на платежни услуги или инициирано непряко от или чрез получателя на плащането, е получено от доставчика на платежни услуги на платеща. Ако моментът на получаване не е работен ден за доставчика на платежни услуги на платеща, платежното нареждане се счита за получено на следващия работен ден. Доставчикът на платежни услуги може да определи краен срок близо до края на работния ден, след който всяко получено платежно нареждане се счита за получено на следващия работен ден.
2. Ако ползвателят на платежни услуги, който подава платежно нареждане, и доставчикът на платежни услуги се договорят, че изпълнението на платежното нареждане започва на определен ден или в края на определен срок, или в деня, когато платещът предостави средства на разположение на доставчика на платежни услуги, за момент на получаване на платежното нареждане по член 74 се счита

договореният ден. Ако договореният ден не е работен ден за доставчика на платежни услуги, полученото платежно нареждане се счита за получено на следващия работен ден.

Член 70

Отказ на платежни нареждания

1. Ако доставчикът на платежни услуги откаже да изпълни платежно нареждане, ползвателят на платежни услуги бива уведомен за отказа и по възможност за причините за него, както и за процедурата за поправяне на фактическите грешки, довели до този отказ, освен ако това е забранено от други приложими разпоредби на законодателството на Съюза или на националното законодателство.

Доставчикът на платежни услуги извършва или осигурява на разположение уведомлението по уговорения начин при първа възможност и във всички случаи в определените в член 74 срокове.

Рамковият договор може да включва условие, че доставчикът на платежни услуги може да начислява такса за такова уведомление, ако отказът е обективно обоснован.

2. В случаите, когато са изпълнени всички условия, посочени в рамковия договор с платеца, доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца, не може да откаже да изпълни разрешено платежно нареждане, независимо дали то е подадено от платеца, от негово име от трета страна доставчик на платежни услуги или е инициатирано от или чрез получателя на плащането, освен ако това е забранено от други приложими разпоредби на законодателството на Съюза или на националното законодателство.
3. За целите на членове 74 и 80 платежното нареждане, чието изпълнение е отказано, се счита за неполучено.

Член 71

Неотменимост на платежно нареждане

1. Държавите членки гарантират, че ползвателят на платежни услуги не може да отменя платежно нареждане след получаването му от доставчика на платежни услуги на платеца, освен ако в настоящия член не е предвидено друго.
2. Когато платежната трансакция е инициатирана от трета страна доставчик на платежни услуги от името на платеца или от или чрез получателя на плащането, платецът не може да отменя платежното нареждане, след като е дал съгласие пред третата страна доставчик на платежни услуги да инициатира платежната трансакция или след като е предал платежното нареждане на получателя на плащането или е дал съгласието си за изпълнение на платежната трансакция.
3. Въпреки това, в случай на директен дебит и без да се засяга правото на възстановяване на средства, платецът може да отмени платежното нареждане най-късно до края на работния ден, предхождащ договорения ден за дебитиране на средствата.
4. В посочения в член 69, параграф 2 случай ползвателят на платежни услуги може да отмени платежното нареждане най-късно до края на работния ден, предхождащ договорения ден.
5. След изтичане на сроковете, определени в параграфи 1—4, платежното нареждане може да бъде отменено само ако и доколкото ползвателят на платежни услуги и съответните доставчици на платежни услуги са се договорили за това. В посочения в

параграфи 2 и 3 случай се изисква и съгласието на получателя на плащането. Ако това е предвидено в рамковия договор, съответният доставчик на платежни услуги може да начислява такса за отмяна на платежно нареждане.

Член 72

Преведени и получени суми

1. Държавите членки изискват от доставчика(ците) на платежни услуги на платеца, доставчика(ците) на платежни услуги на получателя и всички посредници на доставчиците на платежни услуги да преведат цялата сума на платежната трансакция и да се въздържат от удържане на такси от преведената сума.
2. Въпреки това получателят на плащането и доставчикът на платежни услуги могат да се договорят съответният доставчик на платежни услуги да удържа своите такси от преведената сума, преди да завери с нея сметката на получателя. В такъв случай цялата сума на платежната трансакция и таксите се посочват поотделно в предоставената на получателя информация.
3. В случай на удържане от преведената сума на такси, различни от посочените в параграф 2, доставчикът на платежни услуги на платеца гарантира, че получателят на плащането получава цялата сума на платежната трансакция, инициирана от платеца. В случай че платежната трансакция се инициира от или чрез получателя, доставчикът на платежни услуги гарантира, че получателят на плащането получава цялата сума на платежната трансакция.

РАЗДЕЛ 2

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ВАЛЪОР

Член 73

Обхват

1. Настоящият раздел се прилага по отношение на:
  - а) платежните трансакции в евро;
  - б) националните платежни трансакции във валутата на държава членка извън еврозоната;
  - в) платежните трансакции с еднократно валутно конвертиране между евро и официалната валута на държава членка извън еврозоната, при условие че необходимото валутно конвертиране се извършва в съответната държава членка извън еврозоната и че в случай на трансгранични платежни трансакции трансграничният превод се осъществява в евро.
2. Настоящият раздел се прилага за други платежни трансакции, освен ако между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги е договорено друго, с изключение на случая по член 78, в който страните нямат свобода на договаряне. Въпреки това, когато ползвателят на платежни услуги и доставчикът на платежни услуги се договорят за по-дълъг от определения в член 74 срок за платежни трансакции в рамките на Съюз, този срок не може да надвишава 4 работни дни след момента на получаване на платежното нареждане в съответствие с член 69.

Член 74

Платежни трансакции по платежна сметка

1. Държавите членки изискват доставчикът на платежни услуги на платеца да гарантира, че след момента на получаване на платежното нареждане в съответствие с

член 69, платежната сметка на доставчика на платежни услуги на получателя на плащането се заверява със сумата на платежната трансакция най-късно до края на следващия работен ден. Тези срокове могат да се удължават с още един работен ден за инициирани на хартиен носител платежни трансакции.

2. Държавите членки изискват доставчикът на платежни услуги на получателя на плащането да посочва вальора и да осигурява на разположение сумата на платежната трансакция по платежната сметка на получателя на плащането, след като доставчикът на платежни услуги е получил средствата в съответствие с член 78.
3. Държавите членки изискват доставчикът на платежни услуги на получателя на плащането да предава на доставчика на платежни услуги на платеца платежно нареждане, иницирано от или чрез получателя на плащане, в рамките на договорените между получателя на плащането и доставчика на платежни услуги срокове, като по този начин се предоставя възможност за сетълмент на директни дебети на уговорения падеж.

Член 75

Случаи, при които доставчикът на платежни услуги не разполага с платежната сметка на получателя на плащането

Когато получателят на плащането няма платежна сметка при доставчика на платежни услуги, средствата се осигуряват на разположение на получателя на плащането от доставчика на платежни услуги, който получава средствата за получателя на плащането в срока, посочен в член 74.

Член 76

Пари в наличност, депозирани по платежна сметка

Когато потребител депозира пари в наличност по платежна сметка при доставчика на платежни услуги във валутата, в която е открита съответната платежна сметка, доставчикът на платежни услуги гарантира, че сумата се предоставя на разположение с вальор, незабавно след момента на получаване на средствата. Когато ползвателят на платежни услуги не е потребител, сумата се предоставя на разположение с вальор най-късно на следващия работен ден след получаване на средствата.

Член 77

Национални платежни трансакции

За националните платежни трансакции държавите членки могат да предвидят по-кратки максимални срокове за изпълнение от предвидените в настоящия раздел.

Член 78

Вальор и налични средства

1. Държавите членки гарантират, че вальорът за заверяване на платежната сметка на получателя е не по-късно от работния ден, в който сметката на доставчика на платежни услуги на получателя на плащането е заверена със сумата на платежната трансакция.

Доставчикът на платежни услуги на получателя на плащането гарантира, че сумата на платежната трансакция е на разположение на получателя на плащането незабавно след като сметката на доставчика на платежни услуги на получателя на плащането бъде заверена с тази сума, включително за плащания в рамките на един и същи доставчик на платежни услуги.

2. Държавите членки гарантират, че вальорът за задължаване на платежната сметка на платеца е не по-рано от момента, в който тази платежна сметка се дебитираща със сумата на платежната трансакция.

РАЗДЕЛ 3

ОТГОВОРНОСТ

Член 79

Неточни уникални идентификатори

1. Ако платежното нареждане се изпълнява в съответствие с уникален идентификатор, платежното нареждане се счита за точно изпълнено по отношение на обозначения с уникалния идентификатор получател.
2. Ако уникалният идентификатор, предоставен от ползвателя на платежни услуги, е неточен, доставчикът на платежни услуги не носи отговорност по член 80 за неизпълнението или неправилното изпълнение на платежната трансакция.
3. Въпреки това доставчикът на платежни услуги на платеца полага усилия в рамките на разумното да възстанови средствата по платежната трансакция.
4. Ако е предвидено в рамковия договор, доставчикът на платежни услуги може да начислява на ползвателя на платежни услуги такса за възстановяването на средствата.
5. Ако ползвателят на платежни услуги предостави допълнителна информация, освен посочената в член 38, параграф 1, буква а) или член 45, параграф 2, буква б), доставчикът на платежни услуги носи отговорност единствено за изпълнението на платежната трансакция в съответствие с уникалния идентификатор, предоставен от ползвателя на платежни услуги.

Член 80

Неизпълнение, погрешно или забавено изпълнение

1. Без да се засягат разпоредбите на член 63, член 79, параграфи 2 и 3 и член 83, когато платежното нареждане е подадено директно от платеца, доставчикът на платежни услуги носи отговорност пред платеца за правилното изпълнение на платежната трансакция, освен ако същият може да докаже на платеца и, когато е приложимо — на доставчика на платежни услуги на получателя на плащането, че последният е получил сумата на платежната трансакция в съответствие с член 74, параграф 1. В този случай доставчикът на платежни услуги на получателя на плащането носи отговорност пред получателя на плащането за правилното изпълнение на платежната трансакция.

Без да се засягат разпоредбите на член 63, член 79, параграфи 2 и 3 и член 83, когато платежното нареждане е подадено от платеца чрез трета страна доставчик на платежни услуги, последната носи отговорност пред платеца за правилното изпълнение на платежната трансакция, освен ако тя може да докаже пред платеца и, когато е приложимо — пред доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца, че последният е получил платежното нареждане в съответствие с член 69. В този случай доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката на платеца, носи отговорност пред получателя на плащането за правилното изпълнение на платежната трансакция.

Когато доставчикът на платежни услуги на платеца или трета страна доставчик на платежни услуги носи отговорност по първа или втора алинея, съответният

доставчик на платежни услуги своевременно възстановява на платеца сумата на неизпълнената или погрешно изпълнена платежна трансакция и, когато е приложимо, възстановява задължената платежна сметка в състоянието, в което същата би се намирала при отсъствие на погрешно изпълнена платежна трансакция. Вальорът за заверяване на платежната сметка на платеца е не по-късно от датата, на която сумата е била дебитирана.

В случай, че платежната трансакция се извършва със закъснение, платецът може да реши, вальорът на заверяване на платежната сметка на получателя на плащането със сумата на трансакцията да е не по-късно от датата, на която сметката е трябвало да бъде заверена в случай на правилно изпълнение.

Когато доставчикът на платежни услуги на получателя на плащането носи отговорност по първа алинея, той незабавно осигурява на разположение на получателя на плащането сумата на платежната трансакция и, когато е приложимо, заверява със съответната сума платежната сметка на получателя на плащането. Сумата е с вальор не по-късно от датата, на която сметката е трябвало да бъде заверена в случай на правилно изпълнение.

При неизпълнена или погрешно изпълнена платежна трансакция, за която платежното нареждане е подадено от платеца, доставчикът на платежни услуги, независимо от отговорността по настоящия параграф, при поискване незабавно полага усилия за проследяване на платежната трансакция и уведомява платеца за резултата. Това се извършва безплатно за платеца.

2. Без да се засягат разпоредбите на член 63, член 79, параграфи 2 и 3 и член 83, когато платежно нареждане е подадено от или чрез получателя на плащането, доставчикът на платежни услуги носи отговорност пред получателя на плащането за точното предаване на платежното нареждане на доставчика на платежни услуги на платеца в съответствие с член 74, параграф 3. Когато доставчикът на платежни услуги на получателя на плащането носи отговорност по настоящата алинея, той незабавно предава наново съответното платежно нареждане на доставчика на платежни услуги на платеца. В случай, че платежната трансакция се извършва със закъснение, вальорът на заверяване на платежната сметка на получателя на плащането със сумата на трансакцията е не по-късно от датата, на която сметката е трябвало да бъде заверена в случай на правилно изпълнение.

Освен това, без да се засягат разпоредбите на член 63, член 79, параграфи 2 и 3 и член 83, доставчикът на платежни услуги на получателя на плащането носи отговорност пред получателя на плащането за изпълнение на платежната трансакция в съответствие със задълженията си по член 78. Когато доставчикът на платежни услуги на получателя на плащането носи отговорност по настоящата алинея, той гарантира, че сумата на платежната трансакция е на разположение на получателя на плащането незабавно след като сметката на доставчика на платежни услуги на получателя е заверена с тази сума. Платежната сметка на получателя на плащането се заверява със сумата на трансакцията с вальор не по-късно от датата, на която сметката е трябвало да бъде заверена в случай на правилно изпълнение.

В случай на неизпълнена или погрешно изпълнена платежна трансакция, за която доставчикът на платежни услуги на получателя на плащането не носи отговорност по първа и втора алинеи, доставчикът на платежни услуги на платеца носи отговорност пред платеца. Когато доставчикът на платежни услуги на платеца носи такава отговорност, по целесъобразност и без неоснователно забавяне той възстановява на платеца сумата на неизпълнената или погрешно изпълнена платежна трансакция и възстановява задължената платежна сметка в състоянието, в което същата би се намирала при отсъствие на погрешно изпълнена платежна трансакция.

Вальорът за заверяване на платежната сметка на платеца е не по-късно от датата, на която сумата е била дебитирана.

В случай, че платежната трансакция се извършва със закъснение, платецът може да реши, че вальорът на заверяване на платежната сметка на получателя на плащането със сумата на трансакцията е не по-късно от датата, на която сметката е трябвало да бъде заверена в случай на правилно изпълнение.

В случай на неизпълнена или погрешно изпълнена платежна трансакция, при която платежното нареждане е подадено от или чрез получателя на плащането, доставчикът на платежни услуги, независимо от отговорността по настоящия параграф, при поискване незабавно полага усилия за проследяване на платежната трансакция и уведомява получателя на плащането за резултата. Това се извършва безплатно за получателя на плащането.

3. Освен това доставчиците на платежни услуги носят отговорност пред съответните ползватели на платежни услуги за всички дължими такси, както и за всички лихви, които се начисляват на ползвателя на платежни услуги вследствие на неизпълнението или погрешното, включително късното изпълнение на платежната трансакция.

Член 81

Допълнително финансово обезщетение

Всяко финансово обезщетение, което е в допълнение към предвиденото в настоящия раздел, може да се определя в съответствие с правото, приложимо по отношение на сключения договор между ползвателя на платежни услуги и доставчика на платежни услуги.

Член 82

Право на регресен иск

1. Когато отговорността на доставчик на платежни услуги по член 80 се поема от друг доставчик на платежни услуги или посредник, този доставчик на платежни услуги или посредник изплаща на първия доставчик на платежни услуги обезщетение за всички претърпени загуби или заплатени съгласно член 80 суми. Това включва обезщетение, когато някой от доставчиците на платежни услуги не успее да използва задълбочено удостоверяване на автентичността на клиента.
2. В съответствие със споразуменията между доставчиците на платежни услуги и/или посредниците и правото, приложимо към сключеното между тях споразумение, може да бъде определено допълнително финансово обезщетение.

Член 83

Освобождаване от отговорност

Отговорността по глави 2 и 3 не се прилага в случай на извънредни и непредвидими обстоятелства извън контрола на страната, позоваваща се на съществуването на тези обстоятелства, чиито последици неизбежно биха настъпили въпреки всички усилия за тяхното предотвратяване, или когато доставчикът на платежни услуги е обвързан с други правни задължения, уредени от националното законодателство или законодателството на Съюза.

ГЛАВА 4

ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ

Член 84

Защита на данните

Всяко обработване на лични данни за целите на настоящата директива се извършва в съответствие с Директива 95/46/ЕО, националните правила, които транспонират Директива 95/46/ЕО, и Регламент (ЕО) № 45/2001.

ГЛАВА 5

ОПЕРАЦИОННА СИГУРНОСТ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА АВТЕНТИЧНОСТТА

Член 85

Изисквания по отношение на сигурността и уведомяване за инциденти

1. По отношение на доставчиците на платежни услуги се прилагат разпоредбите на Директива [ОП, моля въведете номера на директивата след като бъде приета] [Директива за мрежовата и информационната сигурност] и по-специално предвидените в членове 14 и 15 от нея изисквания за управление на риска и докладване на инциденти.
2. Органът по член 6, параграф 1 от Директива [ОП, моля въведете номера на директивата, след като бъде приета] [Директива за мрежовата и информационната сигурност] без неоправдано забавяне информира компетентния орган в държавата членка по произход и ЕБО относно получените от доставчиците на платежни услуги уведомления за инциденти, свързани с мрежовата и информационната сигурност.
3. След получаване на уведомлението и, ако е целесъобразно, ЕБО уведомява компетентните органи в другите държави членки.
4. В допълнение към разпоредбите на член 14, параграф 4 от Директива [ОП, моля въведете номера на директивата, след като бъде приета] [Директива за мрежовата и информационната сигурност], когато инцидентът във връзка със сигурността може да засегне финансовите интереси на ползвателите на платежни услуги, обслужвани от доставчика на платежни услуги, той незабавно уведомява за инцидента ползвателите на предоставяните от него платежни услуги и ги информира за възможни смекчаващи мерки, които те могат да предприемат от своя страна за смекчаване на неблагоприятното въздействие на инцидента.

Член 86

Прилагане и докладване

1. Държавите членки гарантират, че доставчиците на разплащателни услуги предоставят ежегодно на органа, определен съгласно член 6, параграф 1 от Директива [ОП, моля въведете номера на директивата, след като бъде приета] [Директива за мрежовата и информационната сигурност], актуализирана информация относно оценката на операционните рискове и свързаните със сигурността рискове във връзка с предоставяните от тях платежни услуги и относно адекватността на смекчаващите мерки и механизмите за контрол, прилагани в отговор на тези рискове. Органът, определен съгласно член 6, параграф 1 от Директива [ОП, моля въведете номер на директивата, след като бъде приета] [Директива за мрежовата и информационната сигурност], без неоправдано забавяне

предава копие от тази информация на компетентния орган в държавата членка по произход.

2. Без да се засягат членове 14 и 15 от Директива [ОП, моля въведете номера на директивата, след като бъде приета] [Директива за мрежовата и информационната сигурност] ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕЦБ, разработва насоки за установяването, прилагането и мониторинга на мерките за сигурност, включително процесите на сертифициране, когато е необходимо. За целта, наред с другото, се вземат предвид стандартите и/или спецификациите, публикувани от Комисията съгласно член 16, параграф 2 от Директива [ОП, моля въведете номера на директивата, след като бъде приета] [Директива за мрежовата и информационната сигурност].
3. ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕЦБ, преразглежда насоките редовно, но поне веднъж на две години.
4. Без да се засягат членове 14 и 15 от Директива [ОП, моля въведете номера на директивата, след като бъде приета] [Директива за мрежовата и информационната сигурност] ЕБО издава насоки, които да са в помощ на доставчиците на платежни услуги при установяването на сериозни инциденти и обстоятелствата, при които платежната институция е задължена да уведоми за свързания със сигурността инцидент. Тези насоки се издават в рамките на [да се впише дата — две години от датата на влизане в сила на настоящата директива].

Член 87

Удостоверяване на автентичността

1. Държавите членки гарантират, че доставчикът на платежни услуги извършва задълбочено удостоверяване на автентичността на клиента, когато плащецът иницира електронна платежна трансакция, освен ако насоките на ЕБО предвиждат определени освобождавания въз основа на риска, свързан с предоставяните платежни услуги. Това изискване важи също и за трета страна доставчик на платежни услуги, когато тя иницира платежна трансакция от името на плащеца. Доставчикът на платежни услуги, обслужващ сметката, позволява на третата страна доставчик на платежни услуги, когато действа от името на ползвателя на платежни услуги, да разчита на методите за удостоверяване на автентичността, използвани от доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката.
2. Когато доставчикът на разплащателни услуги предоставя услугите, посочени в точка 7 от приложение I, той удостоверява собствената си автентичност пред доставчика на платежни услуги, обслужващ сметката на титуляра.
3. ЕБО, в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 и в тясно сътрудничество с ЕЦБ, издава насоки, предназначени за посочените в член 1, параграф 1 от настоящата директива доставчици на платежни услуги, относно най-съвременните методи за удостоверяване на автентичността на клиента и относно освобождаването от изискването за извършване на задълбочено удостоверяване на автентичността на клиента. Тези насоки се издават в срок до (да се впише дата — две години от датата на влизане в сила на настоящата директива) и се актуализират редовно по целесъобразност.

ГЛАВА 6

ИЗВЪНСЪДЕБНИ ПРОЦЕДУРИ ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ЖАЛБИ И ЗА РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ

РАЗДЕЛ 1

ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОДАВАНЕ НА ЖАЛБИ

Член 88

Жалби

1. Държавите членки гарантират, че съществуват процедури, които позволяват на ползвателите на платежни услуги и другите заинтересовани лица, включително сдружения на потребители, да подават пред компетентните органи жалби срещу извършени от доставчици на платежни услуги предполагаеми нарушения на настоящата директива.
2. В отговор на жалбата, когато е целесъобразно и без да се засяга правото на защита по съдебен ред в съответствие с националното процесуално право, компетентният орган информира подателя на жалбата за съществуването на установените съгласно член 91 извънсъдебни процедури за разглеждане на жалби и разрешаване на спорове.

Член 89

Компетентни органи

1. Държавите членки определят компетентни органи, които да гарантират и контролират действителното спазване на настоящата директива. Компетентните органи предприемат всички необходими мерки, за да гарантират спазването на разпоредбите. Те са независими от доставчиците на платежни услуги. Те са компетентни органи по смисъла на член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1039/2010.
2. Посочените в параграф 1 органи притежават всички правомощия, необходими за изпълнението на задълженията си. Когато повече от един компетентен орган е оправомощен да гарантира и контролира действителното спазване на настоящата директива, държавите членки гарантират, че тези органи работят в тясно сътрудничество за ефективното изпълнение на функциите си.
3. В случай на нарушение или съмнение за нарушение на разпоредбите на националното законодателство, прието съгласно дялове III и IV от настоящата директива, компетентни по смисъла на параграф 1 от настоящия член са органите на държавата членка по произход на доставчика на платежни услуги, с изключение на представителите и клоновете, действащи при условията на правото на установяване, за които компетентни са органите на приемащата държава членка.
4. Държавите членки уведомяват Комисията за определените съгласно параграф 1 компетентни органи най-късно до [... една година от влизането в сила на настоящата директива]. Те уведомяват Комисията за разпределението на задълженията на тези органи. Те незабавно уведомяват Комисията за всяка последваща промяна във връзка с определянето и съответната компетентност на тези органи.

РАЗДЕЛ 2

ПРОЦЕДУРИ ЗА ИЗВЪНСЪДЕБНО РАЗРЕШАВАНЕ НА СПОРОВЕ И САНКЦИИ

Член 90

Вътрешно разрешаване на спорове

1. Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги въвеждат адекватни и ефективни процедури за разрешаване на потребителски жалби, чрез които да се разглеждат жалбите на ползвателите на платежни услуги по отношение на правата и задълженията, произтичащи от настоящата директива.
2. Държавите членки изискват от доставчиците на платежни услуги да направят всичко възможно да отговорят писмено на жалбите на ползвателите на платежни услуги, като разглеждат в подходящи срокове всички повдигнати въпроси и най-късно в срок от 15 работни дни. В извънредни ситуации, ако отговорът не може да бъде даден в срок от 15 работни дни по причини извън контрола на доставчика на платежни услуги, той трябва да изпрати предварителен отговор, в който ясно се посочват причините за закъснението на отговора на жалбата, както и сроковете, в които потребителят ще получи окончателен отговор. Този срок не може в никакъв случай да надвишава още 30 работни дни.
3. Доставчикът на платежни услуги уведомява ползвателя на платежни услуги за субектите, отговорни за извънсъдебното разрешаване на спорове, които са компетентни да разглеждат спорове относно правата и задълженията, произтичащи от настоящата директива.
4. Информацията по параграф 2 се предоставя по лесно разбираем, пряк, ясно указан и постоянно достъпен начин на уебсайта на доставчика на платежни услуги, ако такъв съществува, в рамките на общите условия на договора между доставчика на платежни услуги и потребителя на платежни услуги, както и във фактурите и квитанциите, свързани с тези договори. В информацията се съдържат указания къде може да бъде намерена допълнителна информация за съответния субект, отговорен за извънсъдебното разрешаване на спорове, и условията за неговото сезиране.

Член 91

Извънсъдебно разрешаване на спорове

1. Държавите членки гарантират, че съгласно приложимото национално законодателство и законодателството на Съюза са установени адекватни и ефективни извънсъдебни процедури за разглеждане на жалби и за разрешаване на спорове между ползвателите на платежни услуги и доставчиците на платежни услуги във връзка с произтичащите от настоящата директива права и задължения, като за целта използват съществуващите органи, когато това е целесъобразно. Държавите членки гарантират, че такива процедури са приложими спрямо доставчиците на платежни услуги и че те също така обхващат дейностите на назначените представители.
2. Държавите членки изискват от органите, посочени в параграф 1, да си сътрудничат за разрешаването на трансгранични спорове във връзка с произтичащите от настоящата директива права и задължения.

Член 92
Санкции

1. Държавите членки гарантират, че физическите и юридическите лица, предмет на настоящата директива, могат да бъдат подведени под отговорност за нарушения на националните разпоредби, приети в съответствие с настоящата директива.
2. Без да се засяга правото на държавите членки да налагат наказателни санкции, държавите членки гарантират, че компетентните органи могат да налагат подходящи административни мерки или административни санкции, когато посочените по параграф 1 доставчици платежни услуги и трети страни доставчици на платежни услуги нарушават националните разпоредби, приети за транспонирането на настоящата директива, и гарантират, че тези мерки и санкции се прилагат. Тези мерки и санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи.

ДЯЛ V ДЕЛЕГИРАНИ АКТОВЕ

Член 93 *Делегирани актове*

В съответствие с член 94 на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове във връзка със:

- а) адаптирането на позоваването на Препоръка 2003/361/ЕО в член 4, параграф 29 от настоящата директива, когато тази препоръка се изменя;
- б) актуализирането на сумите, посочени в член 27, параграф 1 и член 66, параграф 1, с оглед отчитане на инфлацията и важни промени на пазара.

Член 94 *Делегиране*

1. Комисията се оправомощава да приема делегирани актове при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Посочените в член 93 правомощия се делегират на Комисията за неопределен период от време, считано от [да се впише дата — датата на влизане в сила на законодателния акт].
3. Европейският парламент или Съветът могат по всяко време да отменят посочените в член 93 правомощия. Делегирането на правомощия се отменя с решение, в което се посочват правомощията, които се отменят. Решението поражда действие в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга валидността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията уведомява за това едновременно Европейския парламент и Съвета.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 93, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца, след като са били уведомени за акта или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са информирали Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

ДЯЛ VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 95

Пълна хармонизация

1. Без да се засягат разпоредбите на член 31, параграф 2, член 34, член 35, параграф 2, член 48, параграф 6, член 50, параграф 3, член 51, параграф 3, член 54, параграф 2, член 56, параграф 2 и членове 77 и 96, държавите членки не могат да запазят или въвеждат в действие разпоредби, различни от предвидените в настоящата директива, доколкото настоящата директива съдържа хармонизирани разпоредби.
2. Когато държава членка използва някоя от предвидените в параграф 1 възможности, тя информира Комисията за това, както и за всички последващи промени. Комисията оповестява информацията на уебсайт или по друг леснодостъпен начин.
3. Държавите членки гарантират, че доставчиците на платежни услуги не нарушават в ущърб на ползвателите на платежни услуги разпоредбите на националното законодателство, прилагачи или съответстващи на разпоредбите на настоящата директива, освен когато това е изрично предвидено в директивата.

Въпреки това доставчиците на платежни услуги могат да решат да предоставят по-благоприятни условия на ползвателите на платежни услуги.

Член 96

Клауза за преглед

В рамките на пет години след влизането в сила на настоящата директива Комисията представя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и на Европейската централна банка доклад относно прилагането и въздействието на настоящата директива и по-специално относно целесъобразността и въздействието на правилата за предвидените в член 55, параграфи 3 и 4 такси.

Член 97

Преходна разпоредба

1. Държавите членки разрешават на юридическите лица, които са започнали да извършват дейности като платежна институция в съответствие с националните закони, транспониращи Директива 2007/64/ЕО, преди [ОП, моля въведете дата], да продължат да извършват тези дейности в съответствие с изискванията, предвидени в Директива 2007/64/ЕО, до [ОП, моля въведете крайния срок за транспониране + 6 месеца], без да е необходимо да подават заявление за лиценз в съответствие с член 5 от настоящата директива или да изпълняват другите разпоредби, определени или посочени в дял II от настоящата директива.

Държавите членки изискват от юридическите лица, посочени в първа алинея, да представят цялата необходима информация на компетентните органи, за да могат те да преценят до [ОП, моля въведете крайния срок за транспониране + 6 месеца] дали тези юридически лица спазват изискванията, предвидени в настоящата директива, и ако не ги спазват — какви мерки следва да бъдат предприети, за да се осигури спазването им, или е необходимо лицензът им да бъде отнет.

Юридическите лица, посочени в първа алинея, за които проверка на компетентните органи установи, че спазват изискванията, установени в дял II от настоящата директива, получават лиценз и се вписват в регистъра на държавата членка по

произход и в регистъра на ЕБО, предвидени в членове 13 и 14 от настоящата директива. Когато в срок до [ОП, моля въведете крайния срок за транспониране + 6 месеца] тези юридически лица не отговарят на изискванията, установени в дял II от настоящата директива, в съответствие с член 30 от настоящата директива на тях им се забранява да предоставят платежни услуги.

2. Държавите членки могат да предвидят, че юридическите лица, посочени в параграф 1, първа алинея от настоящия член, автоматично получават лиценз и биват вписвани в националния регистър на държавата членка по произход и в регистъра на ЕБО, предвидени в членове 13 и 14, ако компетентните органи вече разполагат с доказателства, че са спазени предвидените в членове 5 и 10 изисквания. Преди да издадат лиценза, компетентните органи информират за това заинтересованите субекти.
3. Държавите членки позволяват на физически или юридически лица, които са започнали да упражняват дейност като платежни институции по смисъла на настоящата директива преди [ОП, моля впишете крайния срок за транспониране] и които са ползват от освобождаване от изискванията член 26 от Директива 2007/64/ЕО, да продължат да упражняват тези дейности в съответната държава членка в съответствие с разпоредбите на Директива 2007/64/ЕО до [ОП, моля въведете крайния срок за транспониране + 12 месеца], без да е необходимо да подават заявление за лиценз по член 5 или член 27 от настоящата директива или да спазват другите разпоредби, определени или посочени в дял II от настоящата директива. На всички лица, които не са получили лиценз или са получили освобождаване по настоящата директива в рамките на този срок, се забранява да предоставят платежни услуги в съответствие с член 30 от настоящата директива.

Член 98

Изменения на Директива 2002/65/ЕО

В член 4 от Директива 2002/65/ЕО параграф 5 се заменя със следното:

„5. Когато се прилага и Директива [ОП, моля впишете номера на настоящата директива] на Европейския парламент и на Съвета* разпоредбите относно информацията, предоставяна по член 3, параграф 1 от настоящата директива, с изключение на параграф 2, букви в) — ж), параграф 3, букви а), г) и д) и параграф 4, буква б), се заменят с членове 37, 38, 44 и 45 от посочената директива.“

* Директива... на Европейския парламент и на Съвета на [да се впише пълното заглавие] (ОВ L...).

Член 99

Изменения на Директива 2013/36/ЕС

Точка 4 от приложение I към Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁵⁰ се заменя със следното:

„4. Платежни услуги съгласно определението в член 4, параграф 3 от Директива 2014/XX/ЕС на Европейския парламент и на Съвета* [ОП,

---

⁵⁰ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

моля въведете наименованието и номера на настоящата директива, след като бъде приета].“

* Директива ... на Европейския парламент и на Съвета от...

Член 100

Изменения на Директива 2009/110/ЕО

В член 18 от Директива 2009/110/ЕО се добавя следният параграф 4:

„4. Държавите членки позволяват на институциите за електронни пари, които са започнали преди приемането на Директива [ОП, моля впишете номера на директивата] на Европейския парламент и на Съвета* да упражняват дейност в съответствие с настоящата директива и Директива 2007/64/ЕО в държавата членка, в която се намира тяхното централно управление, да продължат до [ОП, моля впишете крайния срок за транспониране + 6 месеца] дейностите си в тази или в друга държава членка без да трябва да подават заявление за лиценз съгласно член 3 от настоящата директива или да изпълняват други изисквания, предвидени или посочени в дял II от настоящата директива.

Държавите членки изискват от юридическите лица, посочени в първа алинея, да представят цялата необходима информация на компетентните органи, за да могат те да преценят до [ОП, моля, въведете крайния срок за транспониране + 6 месеца] дали тези юридически лица спазват изискванията, предвидени в дял II от настоящата директива, а ако не ги спазват — какви мерки следва да бъдат предприети, за да се осигури спазването им, или е необходимо лицензът им да бъде отнет.

Юридическите лица, посочени в първа алинея, за които след проверка от компетентните органи се установи, че изпълняват изискванията, установени в дял II от настоящата директива, получават лиценз и се вписват в регистъра. Когато тези юридически лица не спазват изискванията, установени в дял II от настоящата директива до [ОП, моля впишете крайния срок за транспониране + 6 месеца], на тях им се забранява да издават електронни пари.“

* Директива... на Европейския парламент и на Съвета от... [да се впише пълното заглавие] (ОВ L...).

**

Член 101

Отмяна

Директива 2007/64/ЕО се отменя считано от [ОП, моля впишете дата — деня след датата, посочена в член 102, параграф 2, първа алинея].

Всяко позоваване на отменената директива се счита за позоваване на настоящата директива и се чете съгласно таблицата на съответствието в приложение II.

Член 102

Транспониране

1. Държавите членки приемат и публикуват не по-късно от [две години след приемането] законовите, подзаконовите и административните разпоредби,

необходими, за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

2. Те прилагат тези разпоредби от [...] г.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.

3. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 103

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след датата на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 104

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I
ПЛАТЕЖНИ УСЛУГИ (ЧЛЕН 4, ОПРЕДЕЛЕНИЕ 3)

1. Услуги, позволяващи внасянето на пари в наличност по платежна сметка, както и всички операции по обслужване на платежна сметка.
2. Услуги, позволяващи тегления на пари в наличност от платежна сметка, както и всички операции по обслужване на платежна сметка.
3. Изпълнение на платежни трансакции, включително прехвърляне на средства по платежна сметка при доставчика на платежни услуги на ползвателя или друг доставчик на платежни услуги:
  - а) изпълнение на директни дебити, включително еднократни директни дебити;
  - б) изпълнение на платежни трансакции чрез платежни карти или подобни средства;
  - в) изпълнение на кредитни преводи, включително платежни нареждания за периодични преводи.
4. Изпълнение на платежни трансакции, когато средствата са осигурени от отпусната на ползвателя на платежни услуги кредитна линия:
  - а) изпълнение на директни дебити, включително еднократни директни дебити;
  - б) изпълнение на платежни трансакции чрез платежни карти или подобни средства;
  - в) изпълнение на кредитни преводи, включително платежни нареждания за периодични преводи.
5. Издаване на платежни инструменти и/или получаване на платежни трансакции.
6. Налични парични преводи.
7. Услуги на основата на достъп до платежни сметки, предоставени от доставчик на платежни услуги, който не е доставчик на платежни услуги, обслужващ сметка, под формата на:
  - а) услуги по инициране на плащане;
  - б) услуги по предоставяне на информация за сметката.

ПРИЛОЖЕНИЕ II
ТАБЛИЦА ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

Настояща директива		Директива 2007/64/ЕО	
Член 1, параграф 1		Член 1, параграф 1	
Член 1, параграф 2		Член 1, параграф 2	
Член 2, параграф 1		Член 2, параграф 1	
Член 2, параграф 2		Член 2, параграф 2	
Член 2, параграф 3		Член 2, параграф 3	
Член 3 — буква о) се заличава		Член 3	
Член 4 Добавени са определения		Член 4	
	Член 5 — добавят се правила относно заявленията за лиценз	Член 5	
Член 6		Член 6	
Член 7, параграф 1		Член 7, параграф 1	
Член 7, параграф 2		Член 7, параграф 2	
Член 7, параграф 3		Член 7, параграф 3	
Член 8, параграф 1		Член 8, параграф 1	
Член 8, параграф 2		Член 8, параграф 2	
Член 8, параграф 3		Член 8, параграф 3	
Член 9, параграф 1		Член 9, параграф 1	
	Член 9, параграф 2 Член 9 — параграфи 3 и 4 се заличават	Член 9, параграф 2	
Член 10, параграф 1		Член 10, параграф 1	
Член 10, параграф 2		Член 10, параграф 2	
Член 10, параграф 3		Член 10, параграф 3	
Член 10, параграф 4		Член 10, параграф 4	
Член 10, параграф 5		Член 10, параграф 5	
Член 10, параграф 6		Член 10, параграф 6	
Член 10, параграф 7		Член 10, параграф 7	
Член 10, параграф 8		Член 10, параграф 8	
Член 10, параграф 9		Член 10, параграф 9	
Член 11		Член 11	
Член 12, параграф 1		Член 12, параграф 1	
Член 12, параграф 2		Член 12, параграф 2	
Член 12, параграф 3		Член 12, параграф 3	
Член 13		Член 13	
Член 14, параграф 1			
Член 14, параграф 2			
Член 14, параграф 3			
Член 14, параграф 4			
Член 15		Член 14	
Член 16, параграф 1		Член 15, параграф 1	
Член 16, параграф 2		Член 15, параграф 2	
Член 16, параграф 3		Член 15, параграф 3	
Член 16, параграф 4		Член 15, параграф 4	

Член 17, параграф 1	Член 16, параграф 1	
Член 17, параграф 2	Член 16, параграф 2	
Член 17, параграф 3		
Член 17, параграф 4	Член 16, параграф 3	
Член 17, параграф 5	Член 16, параграф 4	
Член 17, параграф 6	Член 16, параграф 5	
Член 18, параграф 1	Член 17, параграф 1	
Член 18, параграф 2	Член 17, параграф 2	
Член 18, параграф 3	Член 17, параграф 3	
Член 18, параграф 4	Член 17, параграф 4	
Член 18, параграф 5	Член 17, параграф 5	
Член 18, параграф 6	Член 17, параграф 6	
Член 18, параграф 7	Член 17, параграф 7	
Член 18, параграф 8	Член 17, параграф 8	
Член 18, параграф 9		
Член 19, параграф 1	Член 18, параграф 1	
Член 19, параграф 2	Член 18, параграф 2	
Член 20	Член 19	
Член 21, параграф 1	Член 20, параграф 1	
Член 21, параграф 2	Член 20, параграф 2	
Член 21, параграф 3	Член 20, параграф 3	
Член 21, параграф 4	Член 20, параграф 4	
Член 21, параграф 5	Член 20, параграф 5	
Член 22, параграф 1	Член 21, параграф 1	
Член 22, параграф 2	Член 21, параграф 2	
Член 22, параграф 3	Член 21, параграф 3	
Член 23, параграф 1	Член 22, параграф 1	
Член 23, параграф 2	Член 22, параграф 2	
Член 23, параграф 3	Член 22, параграф 3	
Член 24, параграф 1	Член 23, параграф 1	
Член 24, параграф 2	Член 23, параграф 2	
Член 25, параграф 1	Член 24, параграф 1	
Член 25, параграф 2 — буква г) се заличава	Член 24, параграф 2	
Член 26, параграф 1	Член 25, параграф 1	
Член 26, параграф 2	Член 25, параграф 2	
Член 26, параграф 3	Член 25, параграф 3	
Член 26, параграф 4	Член 25, параграф 4	
Член 26, параграф 5	Член 25, параграф 5	
Член 26, параграф 6		
Член 26, параграф 7		
Член 26, параграф 8		
Член 26, параграф 9		
Член 27, параграф 1	Член 26, параграф 1	
Член 27, параграф 2	Член 26, параграф 2	
Член 27, параграф 3	Член 26, параграф 3	
Член 27, параграф 4	Член 26, параграф 4	

Член 27, параграф 5	Член 26, параграф 5	
Член 27, параграф 6	Член 26, параграф 6	
Член 28	Член 27	
Член 29, параграф 1	Член 28, параграф 1	
Член 29, параграф 2 — буква в) се заличава	Член 28, параграф 2	
Член 30, параграф 1	Член 29	
Член 30, параграф 2		
Член 31, параграф 1	Член 30, параграф 1	
Член 31, параграф 2	Член 30, параграф 2	
Член 31, параграф 3	Член 30, параграф 3	
Член 32	Член 31	
Член 33, параграф 1	Член 32, параграф 1	
Член 33, параграф 2	Член 32, параграф 2	
Член 33, параграф 3	Член 32, параграф 3	
Член 34	Член 33	
Член 35, параграф 1	Член 34, параграф 1	
Член 35, параграф 2	Член 34, параграф 2	
Член 36, параграф 1	Член 35, параграф 1	
Член 36, параграф 2	Член 35, параграф 2	
Член 37, параграф 1	Член 36, параграф 1	
Член 37, параграф 2	Член 36, параграф 2	
Член 37, параграф 3	Член 36, параграф 3	
Член 38, параграф 1	Член 37, параграф 1	
Член 38, параграф 2		
Член 38, параграф 3	Член 37, параграф 2	
Член 39		
Член 40		
Член 41	Член 38	
Член 42	Член 39	
Член 43	Член 40	
Член 44, параграф 1	Член 41, параграф 1	
Член 44, параграф 2	Член 41, параграф 2	
Член 44, параграф 3	Член 41, параграф 3	
Член 45, параграф 1	Член 42, параграф 1	
Член 45, параграф 2	Член 42, параграф 2	
Член 45, параграф 3	Член 42, параграф 3	
Член 45, параграф 4	Член 42, параграф 4	
Член 45, параграф 5	Член 42, параграф 5	
Член 45, параграф 6	Член 42, параграф 6	
Член 45, параграф 7	Член 42, параграф 7	
Член 46	Член 43	
Член 47, параграф 1	Член 44, параграф 1	
Член 47, параграф 2	Член 44, параграф 2	
Член 47, параграф 3	Член 44, параграф 3	
Член 48, параграф 1	Член 45, параграф 1	
Член 48, параграф 2	Член 45, параграф 2	

Член 48, параграф 3	Член 45, параграф 3	
Член 48, параграф 4	Член 45, параграф 4	
Член 48, параграф 5	Член 45, параграф 5	
Член 48, параграф 6	Член 45, параграф 6	
Член 49	Член 46	
Член 50, параграф 1	Член 47, параграф 1	
Член 50, параграф 2	Член 47, параграф 2	
Член 50, параграф 3	Член 47, параграф 3	
Член 51, параграф 1	Член 48, параграф 1	
Член 51, параграф 2	Член 48, параграф 2	
Член 51, параграф 3	Член 48, параграф 3	
Член 52, параграф 1	Член 49, параграф 1	
Член 52, параграф 2	Член 49, параграф 2	
Член 53, параграф 1	Член 50, параграф 1	
Член 53, параграф 2	Член 50, параграф 2	
Член 54, параграф 1	Член 51, параграф 1	
Член 54, параграф 2	Член 51, параграф 2	
Член 54, параграф 3	Член 51, параграф 3	
Член 54, параграф 4	Член 51, параграф 4	
Член 55, параграф 1	Член 52, параграф 1	
Член 55, параграф 2	Член 52, параграф 2	
Член 55, параграф 3	Член 52, параграф 3	
Член 55, параграф 4		
Член 56, параграф 1	Член 53, параграф 1	
Член 56, параграф 2	Член 53, параграф 2	
Член 56, параграф 3	Член 53, параграф 3	
Член 57, параграф 1	Член 54, параграф 1	
Член 57, параграф 2	Член 54, параграф 2	
Член 57, параграф 3	Член 54, параграф 3	
Член 57, параграф 4	Член 54, параграф 4	
Член 58, параграф 1		
Член 58, параграф 2		
Член 58, параграф 3		
Член 58, параграф 4		
Член 59, параграф 1		
Член 59, параграф 2		
Член 59, параграф 3		
Член 60, параграф 1	Член 55, параграф 1	
Член 60, параграф 2	Член 55, параграф 2	
Член 60, параграф 3	Член 55, параграф 3	
Член 60, параграф 4	Член 55, параграф 4	
Член 61, параграф 1	Член 56, параграф 1	
Член 61, параграф 2	член 56, параграф 2	
Член 62, параграф 1	Член 57, параграф 1	
Член 62, параграф 2	Член 57, параграф 2	
Член 63, параграф 1	Член 58	

Член 63, параграф 2		
Член 64, параграф 1	Член 59, параграф 1	
Член 64, параграф 2	Член 59, параграф 2	
Член 65, параграф 1	Член 60, параграф 1	
Член 65, параграф 2		
Член 65, параграф 3	Член 60, параграф 2	
Член 66, параграф 1	Член 61, параграфи 1 и 2	
Член 66, параграф 2	Член 61, параграфи 4 и 5	
Член 67, параграф 1	Член 62, параграф 1	
Член 67, параграф 2	Член 62, параграф 2	
Член 67, параграф 3	Член 62, параграф 3	
Член 68, параграф 1	Член 63, параграф 1	
Член 68, параграф 2	Член 63, параграф 2	
Член 69, параграф 1	Член 64, параграф 1	
Член 69, параграф 2	Член 64, параграф 2	
Член 70, параграф 1	Член 65, параграф 1	
Член 70, параграф 2	Член 65, параграф 2	
Член 70, параграф 3	Член 65, параграф 3	
Член 71, параграф 1	Член 66, параграф 1	
Член 71, параграф 2	Член 66, параграф 2	
Член 71, параграф 3	Член 66, параграф 3	
Член 71, параграф 4	Член 66, параграф 4	
Член 71, параграф 5	Член 66, параграф 5	
Член 72, параграф 1	Член 67, параграф 1	
Член 72, параграф 2	Член 67, параграф 2	
Член 72, параграф 3	Член 67, параграф 3	
Член 73, параграф 1	Член 68, параграф 1	
Член 73, параграф 2	Член 68, параграф 2	
Член 74, параграф 1	Член 69, параграф 1	
Член 74, параграф 2	Член 69, параграф 2	
Член 74, параграф 3	Член 69, параграф 3	
Член 75	Член 70	
Член 76	Член 71	
Член 77	Член 72	
Член 78, параграф 1	Член 73, параграф 1	
Член 78, параграф 2	Член 73, параграф 2	
Член 79, параграф 1	Член 74, параграф 1	
Член 79, параграф 2	Член 74, параграф 2	
Член 79, параграф 3	Член 74, параграф 2	
Член 79, параграф 4	Член 74, параграф 2	
Член 79, параграф 5	Член 74, параграф 3	
Член 80, параграф 1	Член 75, параграф 1	
Член 80, параграф 2	Член 75, параграф 2	
Член 80, параграф 3	Член 75, параграф 3	
Член 81	Член 76	
Член 82, параграф 1	Член 77, параграф 1	

Член 82, параграф 2	Член 77, параграф 2	
Член 83	Член 78	
Член 84	Член 79	
Член 85, параграф 1		
Член 85, параграф 2		
Член 85, параграф 3		
Член 85, параграф 4		
Член 86, параграф 1		
Член 86, параграф 2		
Член 86, параграф 3		
Член 86, параграф 4		
Член 87, параграф 1		
Член 87, параграф 2		
Член 87, параграф 3		
Член 88, параграф 1	Член 80, параграф 1	
Член 88, параграф 2	Член 80, параграф 2	
Член 89, параграф 1		
Член 89, параграф 2		
Член 89, параграф 3	Член 82, параграф 2	
Член 89, параграф 4		
Член 90, параграф 1		
Член 90, параграф 2		
Член 90, параграф 3		
Член 91, параграф 1	Член 83, параграф 1	
Член 91, параграф 2	Член 83, параграф 2	
Член 92, параграф 1		
Член 92, параграф 2		
Член 93	Член 84	
Член 94, параграф 1		
Член 94, параграф 2		
Член 94, параграф 3		
Член 94, параграф 4		
Член 94, параграф 5		
Член 95, параграф 1	Член 86, параграф 1	
Член 95, параграф 2	Член 86, параграф 2	
Член 95, параграф 3	Член 86, параграф 3	
Член 96	Член 87	
Член 97	Член 88	
Член 98, параграф 1		
Член 98, параграф 2		
Член 99, параграф 1		
Член 99, параграф 2		
Член 101		
Член 102, параграф 1	Член 94, параграф 1	
Член 102, параграф 2	Член 94, параграф 1	

Член 102, параграф 3	Член 94, параграф 2	
Член 103	Член 95	
Член 104	Член 96	
Пролижение I	Приложение	

ПРИЛОЖЕНИЕ III
Законодателна финансова обосновка „Агенции“

- 1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА**
  - 1.1. Наименование на предложението/инициативата**
  - 1.2. Съответни области на политиката в структурата на УД/БД**
  - 1.3. Естество на предложението/инициативата**
  - 1.4. Цел(и)**
  - 1.5. Мотиви за предложението/инициативата**
  - 1.6. Срок на действие и финансово отражение**
  - 1.7. Предвидени методи на управление**

- 2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ**
  - 2.1. Правила за мониторинг и докладване**
  - 2.2. Система за управление и контрол**
  - 2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности**

- 3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА**
  - 3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове**
  - 3.2. Очаквано отражение върху разходите**
    - 3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите*
    - 3.2.2. Очаквано въздействие върху бюджетните кредити за [органа]*
    - 3.2.3. Очаквано отражение върху човешките ресурси на [органа]*
    - 3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка*
    - 3.2.5. Участие на трети страни във финансирането*
  - 3.3. Очаквано отражение върху приходите**

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Директива на Европейския парламент и на Съвета относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 2002/65/ЕО и 2013/36/ЕС и за отмяна на Директива 2007/64/ЕО.

1.2. Съответни области на политиката в структурата на УД/БД⁵¹

Вътрешен пазар — финансови услуги на дребно

Защитата на потребителите — финансови услуги

1.3. Естество на предложението/инициативата

Предложението/инициативата е във връзка с **нова дейност**

1.4. Цел(и)

1.4.1. *Многогодишна(и) стратегическа(и) цел(и) на Комисията, за чието изпълнение е предназначено предложението/инициативата*

Насърчаване на интелигентен и приобщаващ растеж

Насърчаване на икономическото, социалното и териториалното сближаване

1.4.2. *Конкретна(и) цел(и) и съответна(и) дейност(и) във връзка с УД/БД*

Развитие на пазара на ЕС за електронни плащания, което ще даде възможност на потребителите, търговците на дребно и другите участници на пазара да се възползват пълноценно от вътрешния пазар на ЕС.

Отстраняване на проблемите при стандартизацията и оперативната съвместимост при плащанията с карти, в интернет и мобилните плащания.

Премахване на пречките пред конкуренцията, по-специално при плащанията с карти и плащанията по интернет.

Привеждане в съответствие на практиките за начисляване на такси и за ориентиране към използване на определени платежни инструменти в областта на платежните услуги в ЕС.

Гарантиране, че новите видове платежни услуги и инструменти са обхванати от регулаторната уредба за плащания на дребно в ЕС.

Осигуряване на последователно прилагане на законодателната уредба (ДПУ) и привеждане в съответствие на практическото прилагане на правилата за издаването на лиценз и за надзора на платежните услуги в отделните държави членки.

Осигуряване на адекватна и съгласувана защита на интересите на потребителите при платежни трансакции, включително разширяване на регулаторната защита към нови канали и новаторски платежни услуги.

1.4.3. *Очакван(и) резултат(и) и отражение*

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

⁵¹ УД — управление по дейности; БД — бюджетиране по дейности.

Предложените изменения ще създадат повече правна яснота и равнопоставеност, което води до понижаване на разходите и цените за потребителите на платежни услуги, до по-голям избор и прозрачност на платежните услуги, улеснява предоставянето на новаторски платежни услуги и гарантира сигурни и прозрачни платежни услуги. Предложените мерки имат за цел да постигнат това по технологично неутрален начин, който ще продължи да отговаря на нуждите въпреки бъдещото развитие на платежните услуги. Тези цели ще бъдат постигнати чрез актуализиране и допълване на действащата уредба на платежни услуги; чрез въвеждане на правила, които подобряват прозрачността, иновациите и сигурността в областта на платежните услуги на дребно, и чрез подобряване на съгласуваността между националните правила, като специално внимание се отделя на основателните нужди на потребителите.

1.4.4. Показатели за резултатите и за отражението

След като директивата бъде приложена от поне значително мнозинство от държавите членки, Комисията следва да направи оценка на прилагането и въздействието на настоящата директива въз основа на оценка на съответствието на националните мерки, както и на проучване върху въздействието на директивата върху пазара. Тя ще докладва на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Европейската централна банка относно резултатите и предложените последващи действия.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочен или дългосрочен план

Директивата ще подобри функционирането на вътрешния пазар на платежни услуги и по-общо на пазара за всички стоки и услуги, предвид необходимостта от новаторски, ефикасни и сигурни средства за разплащане. По-специално тя има за цел да:

осигури конкурентна равнопоставеност между всички категории доставчици на платежни услуги, включително и новите доставчици, което на свой ред увеличава избора, ефикасността, прозрачността и сигурността на плащанията на дребно;

способства за трансграничното предлагане на новаторски картови, интернет и мобилни платежни услуги чрез осигуряване на единен пазар за всички плащания на дребно.

Освен това ще се постигне точен баланс между високото ниво на защита на потребителите и конкурентоспособността на предприятията, като по този начин ще се ограничи свободата на търговците да начисляват в допълнение към действителните разходи такси за използването на платежните инструменти.

Това ще улесни икономическите трансакции в рамките на Съюза и ще допринесе за постигане на по-широките цели на стратегията „ЕС 2020“ и за насърчаването на нов растеж.

1.5.2. Добавена стойност от участието на ЕС

В съответствие с принципите за субсидиарност и пропорционалност, които са формулирани в член 5 от ДФЕС, целите на предложението не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки и следователно могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза. Интегрираният пазар на ЕС за електронни плащания на дребно допринася за постигането на целта на член 3 от Договора за Европейския съюз, в който се предвижда създаването на вътрешен пазар. Ползите от пазарната интеграция включват повече конкуренция между доставчиците на платежни услуги и по-голям избор, иновации и сигурност за ползвателите на платежни услуги, най-вече за потребителите. По своето естество интегрираният пазар на плащания, основаващ се на мрежи, надхвърлящи националните граници, изисква подход на

европейско равнище, тъй като приложимите принципи, правила, процеси и стандарти трябва да бъдат съгласувани между всички държави членки с цел да се постигнат правна сигурност и равнопоставеност за всички участници на пазара. Алтернативен вариант на този общостен подход би било създаването на система от многостранни или двустранни споразумения, чиято сложност и разходи биха били твърде големи на фона на законодателството на европейско равнище. Следователно евентуално действие на равнището на ЕС е в съответствие с принципа на субсидиарност.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

Анализът на действащата регулаторна уредба и на Директивата за платежните услуги по-специално повдига следните въпроси:

– непоследователно прилагане на съществуващите правила в различните държави членки поради многобройните варианти, а често и много общи критерии за изпълнение. По-специално някои освобождавания, предвидени в Директивата за платежните услуги, са твърде общи или остарели по отношение на развитието на пазара и се тълкуват много различно. Пропуски в обхвата на прилагането възникват и за плащания, при които едната част от трансакцията, се извършва извън ЕИП, и при плащания във валути на държави извън ЕС, което води до трайно фрагментиране на пазара, регулаторен арбитраж и нарушаване на конкуренцията.

– правен вакуум за някои нови видове доставчици на интернет услуги, като трети страни доставчици, предлагащи услуги по инициране на плащане, основаващо се на онлайн банкиране. Тези услуги представляват надежден и често по-евтин вариант на плащането с карта, което е от полза за потребителите, които не разполагат с карти. От друга страна обаче, сегашните бизнес модели поражда известна загриженост сред банките и някои държави членки, тъй като понастоящем доставчиците не попадат в обхвата на действащата правна уредба. Правният вакуум поражда рискове, които възпрепятстват новаторството и установяването на необходимите условия за пазарен достъп.

- липса в различни аспекти и в различна степен на стандартизация и оперативна съвместимост между различните платежни инструменти (картови, интернет и мобилни плащания), особено на трансгранично равнище, съчетано със слаби механизми за управление на пазара на ЕС на плащания на дребно.

- разнообразни и непоследователни практики за начисляване на такси (прилагани от търговците за използването на конкретен платежен инструмент) между държавите членки (като около половината от държавите членки на ЕС разрешава, а другата половина забранява начисляването на такси), което води до значително обръкване за потребителите, когато пазаруват в чужбина или в интернет, и създава неравнопоставени условия за конкуренция.

– в сферата на платежните карти няколко рестриктивни търговски правила и практики, които нарушават конкуренцията (по отношение на многостранните обменни такси и правилата за избор и гъвкавостта на търговците при приемането на картите).

Прегледът на европейската уредба и по-специално на Директивата за платежните услуги, както и консултациите във връзка със зелената книга на Комисията „Към интегриран европейски пазар за картови, интернет и мобилни плащания“ през 2012 г. доведоха до заключението, че са необходими допълнителни мерки и регулаторни промени, включително промени на ДПУ, така че уредбата за платежните услуги да може по-добре да отговаря на нуждите на ефективния европейски пазар на плащания и да допринесе съществено за установяването на условия за плащания, които насърчават конкуренцията, новаторството и сигурността.

1.5.4. Съгласуваност и евентуално взаимно допълване с други подходящи актове

Правната уредба, установена с ДПУ, Регламент (ЕО) № 924/2009 за трансграничните плащания и Втората директива за електронните пари 2009/110/ЕО вече доведоха до значителен напредък по отношение на цялостната интеграция на европейския пазар на плащания на дребно. С Регламент (ЕО) № 260/2012 се определят срокове за преминаване към общоевропейски преводи и общоевропейски директни дебити и се заместват националните схеми за национални и трансгранични плащания в евро в рамките на Европейския съюз. Регулаторната уредба се допълва от редица разследвания и решения на Комисията през последните години в областта на платежните услуги на дребно съгласно европейското законодателство за конкуренцията.

Пазарът на плащания на дребно обаче е много динамичен и през последните няколко години търпи значителни иновации. Важни области на пазара на плащания, особено плащанията с карти и новите средства за плащания, като например интернет и мобилните плащания, все още често са разпокъсани по национален принцип, което затруднява ефикасното разработване на новаторски и лесни за ползване цифрови платежни услуги, които да предложат на потребителите и търговците на дребно ефективни, удобни и сигурни начини на плащане (с евентуално изключение на кредитните карти) на общоевропейско равнище при закупуването на разширяващ се асортимент от стоки и услуги. Последните развития на тези пазари очертаха също така някои недостатъци в сегашната правна уредба за плащания и слабости на пазарите за картови, интернет и мобилни плащания, които тази инициатива има за цел да отстрани.

1.6. Срок на действие и финансово отражение

Предложение/инициатива с ограничен срок на действие

Предложение/инициатива в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ

Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ

Предложение/инициатива с неограничен срок на действие

1.7. Предвиден(и) метод(и) на управление ⁵²

Бюджет за 2015 г.

Непряко централизирано управление чрез делегиране на задачи по изпълнението на:

изпълнителни агенции

Споделено управление с държавите членки

Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

международни организации и агенциите им (да се уточни);

ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;

органи, посочени в членове 208 и 209;

публичноправни органи;

частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото тези органи предоставят подходящи финансови гаранции;

органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;

лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V на ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Съгласно член 81 от Регламента за създаването на Европейския банков орган (ЕБО) до 2 януари 2014 г. и на всеки три години след това Комисията публикува общ доклад относно натрупания в резултат на дейността на органа опит. За целта Комисията публикува общ доклад, който се изпраща на Европейския парламент и на Съвета. Система за управление и контрол

2.1.1. Установен(и) риск(ове)

По отношение на правното, ефективно и ефикасно използване на бюджетните кредити, свързани с предложението, се очаква, че предложението няма да породи нови рискове, които понастоящем не са покрити от действащата рамка на ЕБО за вътрешен контрол.

⁵²

Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2.1.2. Предвиден(и) метод(и) на контрол

Ще се прилагат системите за управление и контрол, предвидени в Регламента за създаване на Европейския банков орган (1093/2010).

2.2. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита.

Разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), се прилагат по отношение на ЕБО без никакви ограничения за целите на борбата с измамите, корупцията и други незаконни дейности.

ЕБО се присъединява към Междуинституционалното споразумение от 25 май 1999 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Комисията на Европейските общности относно вътрешните разследвания от страна на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и незабавно приема подходящи разпоредби за целия персонал на ЕБО.

В решенията относно финансирането, както и в споразуменията и произтичащите от тях инструменти за прилагане изрично се предвижда, че Сметната палата и OLAF могат да извършват при необходимост проверки на място на бенефициерите на финансирането, отпускано от ЕБО, и на служителите, отговарящи за разпределението му.

В членове 64 и 65 от Регламента за създаването на ЕБО са изложени разпоредбите за изпълнение и контрол на бюджета на ЕБО и приложимите финансови правила.

3. ПРОГНОЗИРАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ ОТ ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разходи	Вноска			
			от държави от ЕАСТ ⁵⁴	от държави кандидатки и ⁵⁵	от трети държави	по смисъла на член 21, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент
	Номер [Позиция.....]	Многог од./едно год. (53)				
1.a	12 03 2002 Европейски банков орган	Многогод.	ДА	ДА	НЕ	НЕ

3.2. Очаквано отражение върху разходите

Новите задачи ще се извършват с наличните човешки ресурси в рамките на годишната бюджетна процедура за отпускане на средства, като се имат предвид бюджетните ограничения, които са приложими за всички органи на ЕС, както и в съответствие с финансовото програмиране за агенциите.

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите

млн. EUR (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	1.a	Конкурентоспособност за растеж и заетост
---	-----	--

⁵³ Многогод.= многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

⁵⁴ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

⁵⁵ Държави кандидатки и, ако е приложимо, държави потенциални кандидатки от Западните Балкани.

ГД „Вътрешен пазар и услуги“			2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	ОБЩО	
12 03 2002	Поети задължения	"1.	0,160	0,150	0,075	0,075	0,075	0,075	0,609	
	Плащания	"2.	0,160	0,150	0,075	0,075	0,075	0,075	0,609	
ОБЩО бюджетни кредити за ГД „Вътрешен пазар и услуги“		Поети задължения	= 1 + 1А + 3а	0,160	0,150	0,075	0,075	0,075	0,075	0,609
		Плащания	= 2 + 2а + 3б	0,160	0,150	0,075	0,075	0,075	0,075	0,609

млн. EUR (до 3-тия знак след десетичната запетая)

			2015 г. ⁵⁶	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—5 от многогодишната финансова рамка		Поети задължения	0,160	0,150	0,075	0,075	0,075	0,075	0,609
		Плащания	0,160	0,150	0,075	0,075	0,075	0,075	0,609

⁵⁶

Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата.

3.2.2. *Очаквано въздействие върху бюджетните кредити за [органа]*

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи

3.2.3. *Очаквано отражение върху човешките ресурси на [органа]*

3.2.3.1. *Обобщение*

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити от административен характер

3.2.3.2. *Очаквани нужди от човешки ресурси за ръководната ГД*

- Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси

3.2.4. *Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка*

- Предложението/инициативата е съвместимо(а) с настоящата многогодишна финансова рамка.

3.2.5. *Участие на трети страни във финансирането*

Предложението/инициативата предвижда съфинансиране съгласно следните прогнози:

Бюджетни кредити в млн. EUR (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	Общо
Държава членка:	0,240	0,225	0,112	0,112	0,112	0,112	0,913
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити	0,240	0,225	0,112	0,112	0,112	0,112	0,913

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.

Приложение 1

В прегледа на ДПУ са определени следните специфични отговорности и задачи за Европейския банков орган (ЕБО), създаден с Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета.

Член 14 — Разработване и функциониране на уеб портал:

– Разработване и функциониране на уеб портал, който служи за европейска точка за електронен достъп за свързване на националните публични регистри, посочени в член 13, и разработване на проекти на регулаторни стандарти, определящи техническите изисквания за достъп до информацията, съдържаща се в тези публични регистри.

Член 26 — Задължения на ЕБО в контекста на процедурата по упражняване на дейност в ЕИП по силата на един лиценз (passporting):

- Изготвяне на насоки за това дали започването на дейност в друга държава членка съгласно режима за **упражняване на дейност по силата на един лиценз** представлява упражняване на правото на установяване или свободата на предоставяне на услуги. Тези насоки се издават в рамките на две години от датата на влизане в сила на настоящата директива.
- Разработването на проекти на регулаторни технически стандарти относно сътрудничеството и обмена на информация между компетентните органи на държавата членка по произход, посочена в член 26, параграф 1, с тези на приемащата държава членка в съответствие с член 26 и член 18, с които се определят методът, средствата и подробностите при изпращането на уведомление за платежните институции, действащи в трансграничен план, и особено обхватът и обработката на информация, която следва да бъде предоставена, включително общата терминология и стандартните образци за уведомяване, за да се гарантира последователен и ефикасен процес на уведомяване. ЕБО представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти в рамките на две години от датата на влизане в сила на настоящата директива.
- Разработването на проекти на регулаторни технически стандарти относно сътрудничеството и обмена на информация на компетентните органи на държавата членка по произход с тези на приемащата държава членка в съответствие с член 26, параграфи от 2—4 и член 22, с които се определя методът, средствата и подробностите за сътрудничеството при надзора на платежните институции, действащи в трансграничен план, и особено обхватът и обработката на информацията, която ще бъде обменяна, за да се гарантира последователно и ефективно упражняване на надзор върху платежните институции, упражняващи трансгранично предоставяне на платежни услуги. ЕБО представя на Комисията тези проекти на регулаторни технически стандарти в рамките на две години от датата на влизане в сила на настоящата директива.

Член 86 и 87 — Разработване на насоки за сигурността и издаване на насоки относно справянето със сериозни инциденти, свързани със сигурността, от страна на доставчиците на платежни услуги (ДПУ):

- Разработване на насоки по отношение на установяването, изпълнението и мониторинга на мерките за сигурност, посочени в член 85, включително процесите на сертифициране, когато е необходимо, в съответствие с принципите, посочени в член 85, параграф 3. За тази цел, наред с друго, се вземат предвид стандартите и/или спецификациите, публикувани от Комисията съгласно член 16, параграф 2 на Директива [ОП, моля въведете номера на директивата след като бъде приета] [Директива за мрежовата и информационната сигурност]. ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕЦБ, преразглеждането на насоките редовно, поне веднъж на две години.
- Издаване на насоки, които да улеснят доставчиците на платежни услуги при сериозни инциденти и обстоятелствата, при които платежната институция е задължена да съобщи за инцидента, свързан със сигурността. Тези насоки се издават в рамките на две години от датата на влизане в сила на настоящата директива.
- В съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 ЕБО, в тясно сътрудничество с ЕЦБ, ще издаде насоки, предназначени за посочените в член 1, параграф 1 от настоящата директива доставчици на платежни услуги, относно най-съвременните методи за удостоверяване автентичността на клиента и за освобождаването от изискването за използване на задълбочено удостоверяване на автентичността на клиента. Тези насоки се издават в срок от две години от датата на влизане в сила на настоящата директива и се актуализират редовно по целесъобразност.